

Jeremija

¹ Riječi Jeremije, sina Hilkičina, svećenika iz Anatota, u zemlji Benjaminovoj. ² Njemu dođe riječ Jahvina, u dane Jošije, sina Amonova, kralja Judina, trinaeste godine vladanja njegova: ³ zatim u dane Jojakima, sina Jošijina, kralja Judina, do svršetka jedanaeste godine Sidkije, sina Jošijina, kralja Judeje sve do Jeruzalema, u petom mjesecu izgnanstva. ⁴ Dođe mi riječ Jahvina: ⁵ “Prije nego što te oblikovah u majčinoj utrobi, ja te znadoh; prije nego što iz krila majčina izađe, ja te posvetih, za proroka svim narodima postavih te.” ⁶ A ja rekoh: “Ah, Gospode Jahve, gle, ja ne umijem govoriti: dijete sam.” ⁷ A Jahve mi odvrati: “Ne govori: 'Dijete sam!' Već idi k onima kojima te šaljem i reci sve ono što ću ti narediti. ⁸ Ne boj ih se: jer ja sam s tobom da te izbavim,” riječ je Jahvina. ⁹ I tada Jahve pruži ruku, dotače se usta mojih i reče: “Evo, u usta tvoja stavljam riječi svoje. ¹⁰ Gle: postavljam te danas nad narode i kraljevstva, da istrebljuješ i rušiš, da zatireš i ništiš, da gradiš i sadiš.” ¹¹ I dođe mi riječ Jahvina: “Što vidiš, Jeremija?” A ja ću: “Vidim granu bademovu.” ¹² Tada mi Jahve reče: “Dobro vidiš, jer ja bdim nad riječima svojim da ih ispunim!” ¹³ I dođe mi riječ Jahvina: “Što vidiš?” A ja ću: “Vidim uzavrio lonac, a otvor mu gleda na sjever.” ¹⁴ I Jahve mi reče: “Sa

sjevera buknut će zlo protiv svih stanovnika ove zemlje. ¹⁵ Jer evo, ja ću sazvati sva sjeverna kraljevstva” - riječ je Jahvina. “I ona će doći: svako će od njih staviti svoje prijestolje pred ulaz vrata Jeruzalema, protiv svih zidina njegovih, i protiv svih gradova judejskih. ¹⁶ I sudit ću im za sve opačine njihove; zato što me ostaviše, zato što kadiše drugim bogovima i klanjahu se djelima ruku svojih. ¹⁷ Ti bedra svoja sad opashi, ustaj, pa ćeš im govoriti sve što ću tebi zapovjediti. Ne dršći pred njima, da ne bih morao učiniti da uzdršćeš pred njima. ¹⁸ Danas te, evo, postavljam kao grad utvrđeni, kao stup željezni, k'o zidinu brončanu protiv sve zemlje: protiv kraljeva i knezova judejskih, svećenika i naroda ove zemlje. ¹⁹ I borit će se s tobom, al' te neće nadvladati, jer ja sam s tobom da te izbavim,” riječ je Jahvina.

2

¹ I dođe mi riječ Jahvina: ² “Idi i viči u uši Jeruzalemu: Ovako govori Jahve: Spominjem se mladosti tvoje privržene, ljubavi tvoje vjereničke: ti pođe za mnom u pustinju, po zemlji gdje se ne sije. ³ Izrael bijaše Jahvi svetinja, prvina plodova njegovih; tko god od njih jeđaše, bijaše kažnjen; zlo ga snađe” - riječ je Jahvina. ⁴ “Čujte riječ Jahvinu, dome Jakovljevi, i svi rodovi doma Izraelova. ⁵ Ovako govori Jahve: 'Kakvu nepravdu nađoše oci vaši na meni te se udaljiše od mene? Za ispraznošću pođoše, te sami isprazni postadoše. ⁶ Ne pitahu: Gdje

je Jahve koji nas izvede iz zemlje egipatske te nas vođaše kroz pustinju, po zemlji pustoj, jedva prohodnoj, po zemlji suhoj i mračnoj, po zemlji kojom nitko ne prolazi, nit' se tko nastanjuje? ⁷ U zemlju vinograda i maslinika ja vas dovedoh, da se hranite plodom i dobrotom njezinom. Ali tek što uđoste, zemlju moju oskvrnuste i baštinu moju u gnusobu pretvoriste. ⁸ Svećenici ne govorahu: 'Gdje je Jahve?' Tumači Zakona mene ne upoznaše, pastiri otpadoše od mene, a proroci prorokovahu u ime Baalovo i išahu za onima što im pomoći ne mogoše. ⁹ Zato ću još parnicu voditi s vama - riječ je Jahvina - i parbit ću se sa sinovima sinova vaših. ¹⁰ Pođite, dakle, na otoke kitimske, da vidite, ili u Kedar pošljite izvidnice te dobro promislite i provjerite je li se igda što slično zbilo. ¹¹ Je li koji narod mijenjao bogove - oni čak i nisu bogovi! A narod moj Slavu svoju zamijeni za one što ne pomažu! ¹² Zapanjite se nad tim, nebesa, zgranite se i zaprepastite," riječ je Jahvina. ¹³ "Jer dva zla narod moj učini: ostavi mene, Izvor vode žive, te iskopa sebi kladence, kladence ispucane što vode držati ne mogu. ¹⁴ Je li Izrael rob il' sluga u kući rođen? Zašto plijenom posta? ¹⁵ Lavovi su na nj rikali, podizali glas svoj. U pustoš pretvoriše zemlju njegovu, gradove popališe, nema im žitelja. ¹⁶ Čak i oni iz Memfisa i Tafnisa brijahu ti tjeme. ¹⁷ Nisi li to sam sebi učinio otpavši od Jahve, Boga svojega? ¹⁸ A sad, zašto krećeš u Egipat da piješ vode iz Nila? Zašto krećeš u Asiriju da piješ vode iz Rijeke? ¹⁹ Opačina te tvoja kažnjava,

otpadništvo te tvoje osuđuje. Shvati i vidi kako je teško i gorko što ostavi Jahvu, Boga svojega, što više nema straha mog u tebi” - riječ je Gospoda Jahve nad Vojskama. ²⁰ “Da, odavna ti slomi jaram svoj, raskide veze što te vezahu i reče: 'Neću da robujem.' Pa ipak, na svakom povišem humu, pod svakim drvetom zelenim lijegao si k'o bludnica. ²¹ A ja te zasadih kao lozu izabranu, k'o sadnicu plemenitu. Kako li mi se samo prometnu u jalov izrod, u lozu divlju! ²² Da se i lužinom opereš, napravljenom od mnogo pepela, ostat će mrlja bezakonja tvoga preda mnoom” - riječ je Jahve Gospoda. ²³ “Kako samo možeš reći: 'Nisam se uprljala, za baalima nisam trčala.' Pogledaj tragove svoje u Dolini, upoznaj što si učinila. Deva brza što krstari stazama svojim, ²⁴ magarica divlja navikla na pustinju, u pohoti svojoj požudno dašće, tko da je ukroti u vrijeme gonjenja? Tko god je traži, neće se umoriti, naći će je u mjesecu njezinu. ²⁵ Čuvaj se da ti noga ne obosi, grlo se ne osuši. A ti kažeš: 'Ne, uzalud je! Jer volim strance, i za njima ću ići.' ²⁶ Kao što se lupež zastidi kad ga uhvate, tako će se zastidjeti sinovi - dom Izraelov, oni, kraljevi, knezovi, svećenici i proroci njihovi ²⁷ koji govore drvetu: 'Ti si otac moj!' a kamenu: 'Ti si me rodio!' jer mi leđa okreću, a ne lice, ali u nevolji svojoj zapomažu: 'Ustani, spasi nas!' ²⁸ Gdje su bogovi što ih ti sam načini? Nek' ustanu ako te mogu spasiti u nevolji tvojoj! Jer imaš, o Judejo, bogova koliko i gradova! Koliko Jeruzalem ima ulica, toliko Baal ima žrtvenika.

²⁹ Zašto hoćete da se sa mnom parbite? Svi se od mene odmetnuste” - riječ je Jahvina. ³⁰ “Zaludu sam udarao sinove vaše: vi iz toga ne uzeste pouke: mačevi vaši rastrgaše vaše proroke kao lav zatornik. ³¹ Kakva li ste roda? Čujte riječ Jahvinu: Zar bijah pustinja Izraelu, il' zemlja mračna? Zašto moj narod govori: 'Slobodu hoćemo, nećemo više k tebi!' ³² Zaboravlja li djevica svoj nakit il' nevjesta pojas svoj? A narod moj mene zaboravi, bezbroj je tomu već dana. ³³ O, kako li dobro znaš svoj put kad tragaš za ljubavlju! Zato si i na zlo putove svoje navikla. ³⁴ Čak su i ruke tvoje omašćene krvlju siromaha nevinih: nisi ih zatekla kako provaljuju vrata tvoja. Da, za sve njih ti ćeš odgovarati. ³⁵ A govoriš: 'Nevina sam, gnjev se njegov odvratio od mene.' Evo me da ti sudim jer govoriš: 'Nisam zgriješila.' ³⁶ Kako si jadna u zabludjelosti svojoj! I Egipćani će te posramiti kao što te posramiše Asirci. ³⁷ I odavde ćeš morati otići s rukama nad glavom svojom, jer Jahve odbaci one u koje se uzdaš; ti nećeš biti sretna s njima.”

3

¹ “Ako muž otpusti ženu svoju i ona ide od njega te se uda za drugoga, ima li još pravo da se vrati njemu? Nije li ta žena sasvim oskvrnuta? A ti si bludničila s mnogim milosnicima, pa da se meni vratiš?” - riječ je Jahvina. ² Podigni oči na goleti i pogledaj: gdje te to nisu oskvrnuli? Na putovima si ih dočekivala kao Arapin u pustinji.

Ti si oskvrnula zemlju bludom i opačinom svojom, ³ zato i kiše prestadoše i kasni daždevi ne padoše. Čelo ti je kao u bludnice: ni zacrvenjela se nisi. ⁴ Ne dovikuješ li mi sada: 'Oče moj, ti si prijatelj mladosti moje!' ⁵ Hoće li zauvijek plamtjeti, vječno tinjati gnjev tvoj?' Tako govoriš, a činiš i dalje zla koliko god možeš." ⁶ Jahve mi reče u dane kralja Jošije: "Vidje li što učini odmetnica Izrael? Ona odlazi na svaku visoku goru i pod svako zeleno stablo i ondje se podaje bludu. ⁷ A ja mišljah: 'Poslije svega što učini vratit će se k meni.' Ali se ona ne vraća. I to vidje sestra njena, nevjernica Judeja. ⁸ A vidje i kako otpustih odmetnicu Izraela zbog svih preljuba i dadoh joj knjigu otpusnu. Ali sestra joj, nevjernica Judeja, nimalo se ne poboja, pa i ona okrenu u blud. ⁹ I svojim lakoumnim bludom obeščasti zemlju; činila je preljub s kamenjem i drvljem. ¹⁰ I nakon svega toga nije se vratila k meni nevjernica sestra njezina, Judeja, svim srcem svojim, već samo prijetvorno" - riječ je Jahvina. ¹¹ I reče mi Jahve: "Odmetnica Izrael pravednija je od Judeje nevjernice. ¹² Idi i viči prema Sjeveru ove riječi. Reci: Vрати se, odmetnice, Izraele, riječ je Jahvina. Ne gnjevi se više lice moje na vas, jer sam milostiv - riječ je Jahvina - neću se gnjeviti dovijeka. ¹³ Samo priznaj svoju krivnju da si se odvrгла od Jahve, Boga svojega, i odlutala k tuđincima, pod svako drvo zeleno i nisi slušala glasa mojega - riječ je Jahvina. ¹⁴ Vratite se, sinovi odmetnici - riječ je Jahvina - jer ja sam vaš Gospodar. Uzet ću vas, po jednoga iz svakoga grada, po dvojicu

od svakoga roda, da vas odvedem na Sion. ¹⁵ I dat ću vam pastire po srcu svojemu koji će vas pasti razumno i mudro. ¹⁶ A kad se u one dane namnožite i narodite u zemlji - riječ je Jahvina - više se neće govoriti: 'Kovčeg Jahvina Saveza' i nitko neće na nj misliti, nitko ga se neće sjećati ni za njim čeznuti, niti ga ponovo graditi. ¹⁷ U to će se vrijeme Jeruzalem zvati 'Prijestolje Gospodnje'; i svi će se narodi u njemu sabrati u ime Jahvino, i nijedan se više neće tvrdoglavo povoditi za pokvarenim srcem svojim. ¹⁸ U one dane slagat će se dom Judin s domom Izraelovim; i zajedno će krenuti iz Zemlje sjeverne u zemlju koju ocima vašim dadoh u baštinu." ¹⁹ A ja rekoh: "Kako da te ubrojim među sinove i dam ti zemlju slasti, baštinu, najljepši biser među narodima! Pomislih: Ti ćeš me zvati 'Oče moj!' i nećeš se više odvratiti od mene." ²⁰ "Ali kao što se žena iznevjeri mužu svome, tako se i vi iznevjeriste meni, dome Izraelov" - riječ je Jahvina. ²¹ Čuj! Po goletima plač se čuje, zapomaganje djece Izraelove, jer skrenuše s puta svojega. Jahvu, Boga svoga, zaboraviše. ²² - Vratite se, sinovi, što se odvratiste, izliječit ću odmetništva vaša! - Evo nas, dolazimo k tebi, jer ti si Jahve, Bog naš! ²³ Doista, prijevarni su visovi, graja po brdima. Odista, u Jahvi, Bogu našem, spasenje je Izraelovo! ²⁴ Baal je proždru trud naših otaca još od mladosti naše: ovce njihove i goveda, njihove kćeri i sinove. ²⁵ Lezimo u sramotu svoju, nek' nas pokrije ruglo naše! Jer Jahvi, Bogu svome, sagriješismo mi i oci naši, od

mladosti svoje do dana današnjeg, i ne slušamo glasa Jahve, Boga svojega.

4

¹ “Ako se, Izraele, želiš vratiti - riječ je Jahvina - k meni se vrati; ukloniš li grozote svoje, više ne moraš bježati od mene. ² Ako se zakuneš: 'Živoga mi Jahve!' istinito, pravo i pravedno, narodi će se blagoslivljati u tebi i tobom se dičiti.” ³ Jer ovako govori Jahve Judejcima i Jeruzalemcima: “Prokrčite sebi prljuše, ne sijte po trnjacima. ⁴ Obrežite se Jahvi, skinite obrezak sa srca svojega, Judejci i Jeruzalemcima, jer će bijes moj buknuti kao vatra i gorjet će, a nikog da ugasi, zbog zlodjela i opačina što ih počiniste. ⁵ Objavite u Judeji, razglasite u Jeruzalemu! Trubite u rog širom zemlje, vičite punim glasom i recite: 'Svi na okup! Zavucimo se u gradove svoje utvrđene!' ⁶ Dižite znak prema Sionu! Bježite! Nemojte zastajati! Jer dovodim nesreću sa Sjevera, veliku propast. ⁷ Lav se podiže iz čestara svoga, zatornik naroda izađe iz svog mjesta, krenu da zemlju tvoju opustoši: gradove će tvoje razoriti, nestat će im žitelja. ⁸ Zato se u kostrijet ogrnite, kukajte, naričite, jer rasplamtjela jarost Jahvina nas nije mimoišla. ⁹ U dan onaj - riječ je Jahvina - klonut će srce kralju i knezovima. Svećenici će se zapanjiti, proroci umuknuti. ¹⁰ I reći će: 'Ah, Jahve, Gospodine, zaista nas teško prevari kad reče: 'Uživat ćete mir' a sad nam je mač pod grlom.' ¹¹ U to će se vrijeme reći narodu ovom i Jeruzalemu:

Vruć vjetar s pustinjskih sipina puše prema kćeri naroda moga; ali ne da hladi i da pročisti!
¹² Doći će mi vjetar pun prijetnje, i ja ću im tada izreći sud! ¹³ Gle: diže se k'o oblačine, kola mu slična vihoru, konji brži od orlova. Jao nama! Propadosmo! ¹⁴ Operi opačinu sa srca svoga, Jeruzaleme, da bi se spasio. Dokle će se u grudima tvojim misli zločinačke gnijezditi? ¹⁵ Jer glas naviješta od Dana, s gore Efrajimove najavljuje nesreću. ¹⁶ Opomenite, razglasite po Judeji, obznanite Jeruzalemu: neprijatelji dolaze iz daleke zemlje i poklike izvikuju protiv gradova judejskih; ¹⁷ poput čuvara poljskih okružuju Jeruzalem, jer se odmetnu od mene” - riječ je Jahvina. ¹⁸ Put tvoj i djela tvoja to ti učiniše. To je tvoja nesreća! Kako je gorka, kako li pogađa u srce! ¹⁹ Utrobo moja! Utrobo moja, bolujem, srce mi se razdire! Dršće mi duša! Ne mogu šutjeti, jer čujem glas roga, poklike bojne. ²⁰ Javljaju slom za slomom, sva je zemlja poharana, moji su šatori iznenada opustošeni, u tren oka sva skloništa moja uništena. ²¹ Dokle ću gledati bojne znakove, slušati pozive roga? ²² Da, bezuman je moj narod, ne poznaju me, djeca su oni nerazumna, ništa ne shvaćaju, mudri su tek za zlodjela, al' činiti dobro ne umiju. ²³ Gledam zemlju: pusta je, evo, i prazna, nebesa: svjetlost im iščezla. ²⁴ Gledam brda: gle, tresu se, a svi se humci uzdrмали. ²⁵ Gledam: evo čovjeka nema, ptice nebeske sve su odletjele. ²⁶ Gledam: plodno polje, evo, opustje, sve gradove razori Jahve žestinom gnjeva svoga. ²⁷ Da, ovako

govori Jahve: “Sva će zemlja biti poharana, ja ću joj zadati posljednji udarac. ²⁸ Na to će se zemlja u crno zaviti, a nebesa, gore, potamnjeti. Jer rekoh, i neću se raskajati, odlučih i neću odustati. ²⁹ Pred vikom 'Konjanici i strijelci!' sva se zemlja u bijeg daje: bježe u šipražje, penju se na hridi: svi su gradovi napušteni: nigdje više žive duše. ³⁰ A ti, opustošena, što ćeš učiniti? Da se i grimizom zaodjeneš, nakitom zlatnim ukrasiš i oči ličilom izraniš, uzalud se uljepšavaš! Ljubavnici tvoji tebe preziru: traže glavu tvoju. ³¹ Da, jauk kao u bolesnice čujem, vrisak kao u one što prvi put rađa; čuj, to kći sionska jeca i pruža ruke: 'Jao meni! Duša mi zamire pod udarcima ubojica!'”

5

¹ Prođite ulicama jeruzalemskim, pogledajte dobro i raspitajte se, tražite po njegovim trgovinama, pa ako nađete ijednoga čovjeka koji čini pravo i traži istinu, oprostiću ovom gradu” - riječ je Jahvina. ² Pa kad i govore: “Živoga mi Jahvel!” doista se krivo zaklinju. ³ Jahve, nisu li oči tvoje upravljene k istini? Biješ ih, ali njih ne boli; zatireš ih, al' oni odbijaju pouku tvoju. Čelo im je tvrđe od litice, odbijaju da se obrate. ⁴ Rekoh: “Samo siromasi tako ludo postupaju, jer ne znaju puta Jahvina ni pravo Boga svojega. ⁵ Poći ću, dakle, velikima i njima ću govoriti, jer oni poznaju put Jahvin i pravo Boga svojega.” Ali oni svi složno razbiše jaram i sve veze pokidaše. ⁶ I zato ih šumski lav napada, vuk pustinjski razdire, leopardi vrebaju gradove

njihove, tko god iziđe iz njih bit će rastrgan. Jer su grijesi njihovi mnogobrojni, mnogostruki otpadi njihovi. ⁷ “Zašto da ti oprostim? Sinovi me tvoji napustiše, zaklinju se lažnim bogovima. Ja ih nasitih, oni preljub učiniše, u bludničinu kuću nagrnuše. ⁸ Oni su k'o ugojeni, sileni konji: ržu za ženom bližnjega svoga. ⁹ Pa da to ne kaznim - riječ je Jahvina - narodu takvu da se ne osvetim? ¹⁰ Popnite se na zidove! Razarajte! Uništite, ali ne posvema! Iščupajte sve čokote jer nisu Jahvini. ¹¹ Da, podlo me izdadoše dom Izraelov i dom Judin” - riječ je Jahvina. ¹² Zanijekaše Jahvu, rekoše: “Nema ga! Zlo nas neće snaći, nećemo iskusiti ni gladi ni mača! ¹³ [13a] A proroci su poput vjetrova, govornika nema među njima!” ¹⁴ Zato ovako govori Jahve, Bog nad Vojskama: “Zato što su tako govorili, [13b] evo što će im se zbiti: U oganj ću pretvoriti svoje riječi u tvojim ustima, a narod ovaj u drvo da ga oganj proždre. ¹⁵ Evo, dovest ću na vas narod izdaleka, dome Izraelov - riječ je Jahvina. Narod nepobjediv, narod drevan, narod kojega jezik nećeš znati, ni razumjeti što govori. ¹⁶ Tobolac mu je razjapljen grob. Svi su oni po izboru junaci. ¹⁷ On će proždrijet' tvoju žetvu, tvoj kruh, sinove i kćeri tvoje, ovce i goveda tvoja, grožđe i smokve tvoje, razorit će ti gradove tvrde u koje se sada uzdaš.” ¹⁸ “Ali ni tada - riječ je Jahvina - neću te posve uništiti. ¹⁹ A kad budu pitali: 'Zašto nam Jahve, Bog naš, učini sve ovo?' ti ćeš im odgovoriti: 'Jer ste mene ostavili da biste služili tuđim bogovima u svojoj zemlji, služiti ćete tuđincu u zemlji koja

nije vaša!"²⁰ "Objavite ovo domu Jakovljevu i obznanite po Judeji: ²¹ Čujte, dakle, ovo, narode ludi i nerazumni: oči imaju, a ne vide, uši imaju, a ne čuju! ²² Zar se mene nećete bojati - riječ je Jahvina - zar nećete drhtati preda mnom koji sam stavio pijesak moru za granicu, za vječnu među koje nikad neće prijeći: ono se biva, al' je nemoćno, valovi mu huče, ali prijeći neće. ²³ No, u naroda ovog srce je prkosno, nepokorno; oni se udaljiše - to je snaga njihova! ²⁴ Ne rekoše u srcu svome: 'Bojmo se Jahve, Boga svojega, koji nam u pravi čas šalje dažd rani i kišu kasnu i koji nam čuva tjedne određene za žetvu.'²⁵ Vaša bezakonja narušiše ovo, vaši vam grijesi uništiše blagostanje. ²⁶ Da, u mome narodu ima zlikovaca: kao ptičari vrebaju iz zasjede, postavljaju zamke, hvataju ljude. ²⁷ Kao što je krletka puna ptica, tako su njihove kuće pune grabeža; postadoše tako veliki i bogati, ²⁸ tusti i ugojeni. Da, prevršila se mjera zla, ne brane prava, prava sirote ne sreću, ne mare za pravo sirotinje. ²⁹ Pa da to ne kaznim - riječ je Jahvina - narodu takvu da se ne osvetim?³⁰ Strahote i grozote zbivaju se u ovoj zemlji: ³¹ proroci laž proriču, a svećenici poučavaju na svoju ruku. A mojem narodu to omilje! Al' što ćete raditi na kraju?

6

¹ Bježite, sinovi Benjaminovi, isred Jeruzalema! U Tekoi zatrubite u rog, na Bet Hakeremu podignite bojni stijeg! Jer sa Sjevera se nadvija nesreća, propast velika. ² Može li se Kći sionska

uspoređit' s nježnom tratinom? ³ K njoj dolaze pastiri sa stadima. Svud oko nje razapeše šatore, svaki pase na dijelu svome. ⁴ S njome zametnite sveti boj! Na noge! Navalimo usred dana! Jao nama, jer se dan naginje k zapadu, a večernje sjene duljaju! ⁵ Na noge! Navalimo usred noći, razrušimo dvore njene!” ⁶ Jer ovako zbori Jahve nad Vojskama: “Oborite stabla njena, podignite nasip oko Jeruzalema, to je grad laži, u njemu je sve samo tlačenje. ⁷ Kao što iz studenca izvire voda, tako iz njega opačina izvire. U njemu se čuje samo nasilje i pustošenje, preda mnom su svagda bolesti i rane. ⁸ Popravi se, Jeruzaleme, da mi se duša od tebe ne odvrati, da te ne pretvorim u pustoš, u zemlju nenastanjenu.” ⁹ Ovako govori Jahve nad Vojskama: “Paljetkuj, paljetkuj kao lozu Ostatak Izraelov! Poput berača pruži ruke među čokote!” ¹⁰ Komu treba da govorim, koga da opomenem da me saslušaju? Gle, uho im je neobrezano stog ne mogu čuti. Gle, riječ Jahvina postade im porugom, nije im mila. ¹¹ Prepun sam gnjeva Jahvina, ne mogu više izdržati! - Izlij ga, dakle, po djeci na ulici i na skupove mladića. Sve će ih obuzeti: muža i ženu, starca i čovjeka zrele dobi. ¹² Njihove će kuće pripasti drugima, a tako i polja i žene im. “Da, ispružit ću ruku svoju - govori Jahve - na stanovnike ove zemlje, ¹³ jer od najmanjega do najvećeg svi gramze za plijenom, od proroka do svećenika svi su varalice. ¹⁴ I olako liječe ranu naroda moga, vičući: 'Mir! Mir!' Ali mira nema. ¹⁵ Nek' se postide što gnusobu počinise,

no oni više ne znaju što je stid, ne umiju se više crvenjeti. I zato će popadati s onima što padaju, srušit će se kad stanem kažnjavati” - govori Jahve. ¹⁶ Ovako govori Jahve: “Stanite na negdašnje putove, raspitajte se za iskonske staze: Koji put vodi k dobru? Njime pođite i naći ćete spokoj dušama svojim! Al' oni rekoše: 'Ne idemo!' ¹⁷ I postavih im stražare: 'Pazite na glas roga!' Al' oni rekoše: 'Nećemo paziti!' ¹⁸ Zato čujte, narodi, i vi pastiri stada njihovih! ¹⁹ Čuj, zemljo! Gle, dovodim zlo na ovaj narod, plod njihove pobune, jer oni ne slušahu riječi moje, Zakon moj odbaciše. ²⁰ Što će mi tamjan koji dolazi iz Šebe i trska mirisna iz zemlje daleke? Vaše mi paljenice nisu drage, nisu mi po volji klanice vaše.” ²¹ Zato ovako govori Jahve: “Evo postavljam narodu ovome prepreke o koje će se spotaći, oci i djeca zajedno, poginut će susjed zajedno s prijateljem.” ²² Ovako govori Jahve: “Evo dolazi narod iz zemlje sjeverne, puk velik diže se s krajeva zemlje: ²³ u ruci im luk i koplje, okrutni su, nemilosrdni; graja im buči kao more, jašu na konjima, kao jedan za boj spremni protiv tebe, Kćeri sionska. ²⁴ Kad saznasmo novost, ruke nam klonuše, strava nas obuže, bol kao porodilju. ²⁵ Ne izlazite u polja, ne idite na putove, jer mačevi dušmanski prijete, užas sve uokolo. ²⁶ Kćeri mog naroda, kostrijet pripaši, pospi se pepelom, nariči k'o za jedincem tužaljku pregorku. Jer će doći nenadano na nas pustošnik. ²⁷ Postavih te za ispitivača naroda mojeg da spoznaš i ispitaš putove njegov. ²⁸ Svi

su oni odmetnici najgori, okolo kleveću i mjed i željezo, svi su pokvareni. ²⁹ Mijeh sopće da bi vatra proždrla olovo, zalud se ljevač trudi da ga rastopi: šljaka se ne da izlučiti.” ³⁰ “Srebro odbačeno”, tako ih zovu, jer ih Jahve odbaci!

7

¹ Ovo je riječ što dođe Jeremiji od Gospodina: ² “Stani pred vrata Doma Jahvina, objavi ondje ovu riječ. Reci: Čujte riječ Jahvinu, svi Judejci koji ulazite na ova vrata da se poklonite Jahvi. ³ Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Popravite svoje putove i djela svoja, pa ću boraviti s vama na ovome mjestu. ⁴ Ne uzdajte se u lažne riječi: 'Svetište Jahvino! Svetište Jahvino! Svetište Jahvino!' ⁵ Ali ako zaista popravite svoje putove i djela svoja i ako zaista budete činili što je pravo, svatko prema bližnjemu svome, ⁶ ako ne budete tlačili stranca, sirote i udovice i ne budete proljevali krvi nedužne na ovome mjestu, ako ne budete trčali za tuđim bogovima na svoju nesreću - ⁷ boravit ću s vama na ovome mjestu, u zemlji koju sam dao vašim ocima zauvijek. ⁸ Ali se vi uzdate u lažne i beskorisne riječi! ⁹ Zar da kradete, ubijate, činite preljub, krivo se zaklinjete, palite tamjan Baalu i trčite za tuđim bogovima kojih ne poznajete, ¹⁰ a onda da dolazite i stojite preda mnom u Domu ovome koji nosi moje ime i govorite: 'Spašeni smo!' i da nakon toga opet činite nedjela i opačine? ¹¹ Zar je Dom ovaj, koji se zove mojim imenom, u vašim očima

pećina razbojnička? Ali ja dobro vidim” - riječ je Jahvina. ¹² “Pođite, dakle, na moje mjesto koje je u Šilu, gdje nekoć nastanih ime svoje, i pogledajte što od njega učinih zbog opačina naroda svoga izraelskoga. ¹³ Kako činite sva ona ista nedjela - riječ je Jahvina - i premda vas neumorno opominjem, vi ne slušate, a kad vas zovem, vi se ne odazivate: ¹⁴ od ovoga Doma što se zove mojim imenom, u koje se vi uzdate, i od ovoga mjesta što ga dadoh vama i ocima vašim učinit ću isto što sam učinio i od Šila. ¹⁵ Odbacit ću vas od lica svojega kao što odbacih svu braću vašu, sve potomstvo Efrajimovo.” ¹⁶ “A ti ne moli milosti za narod ovaj, ne diži glasa za njih i ne moli, ne navaljuij na me jer te neću uslišiti. ¹⁷ Ne vidiš li što čine po gradovima judejskim i po ulicama jeruzalemskim? ¹⁸ Djeca kupe drva, oci pale vatru, žene mijese tijesto da ispeku kolače 'kraljici neba' i lijevaju ljevanice tuđim bogovima da me pogrde. ¹⁹ Zar mene tim pogrđuju - riječ je Jahvina - a ne sebe na svoju sramotu?” ²⁰ I stoga ovako govori Jahve Gospod: “Evo, gnjev svoj i jarost svoju izlit ću na ovo mjesto, na ljude i na stoku, na poljsko drveće i na plodove zemlje, rasplamtjet će se i neće se ugasiti.” ²¹ Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: “Paljenicama dometnite još i klanice, i jedite meso. ²² Ja ništa ne rekoh ocima vašim o paljenicama i klanicama, niti im što o tom zapovjedih kad ih izvedoh iz zemlje egipatske. ²³ Ovo im ja zapovjedih: 'Slušajte glas moj, pa ću ja biti vaš Bog, a vi ćete biti

moj narod. Idite putem kojim vam zapovjedih, da vam dobro bude.' ²⁴ A oni ne poslušашe, uho svoje ne prignuše, već pođoše po savjetu i okorjelosti zloga srca svojega; okrenuše mi leđa, a ne lice. ²⁵ Od dana kad oci vaši iziđoše iz zemlje egipatske pa do dana današnjeg slao sam vam tolike sluge svoje, proroke, iz dana u dan, neumorno. ²⁶ Ali me oni nisu slušali, uho svoje nisu prignuli, nego otvrdnuše, gori od otaca svojih. ²⁷ Možeš im sve to reći, ali te neće poslušati; zovi ih, neće ti se odazvati. ²⁸ Zato im reci: 'Ovo je narod koji ne sluša glasa Jahve, Boga svojega, i ne prima opomenĀe. Nestade istine, nestade je iz usta njihovih.'" ²⁹ Ostriži svoju dugu kosu, baci je. Po goletima protuži tužaljkom, jer Jahve odbaci i odvrgnu rod na koji se razgnjevio. ³⁰ "Da, sinovi Judini čine što je zlo u očima mojim" - riječ je Jahvina. "Postaviše grozote u Dom koji se mojim zove imenom, da ga oskvrnu; ³¹ podigoše uzvišice tofetske u Dolini Ben Hinomu i spaljuju vatrom svoje sinove i kćeri - što im ja nikad ne zapovjedih niti mi to ikada na um pade. ³² Stoga evo dolaze dani - riječ je Jahvina - kad se više neće reći Tofet ni Dolina Ben Hinom, nego Dolina klanja. U Tofetu će se pokapati mrtvi, jer drugdje neće biti mjesta. ³³ A mrtva tijela ovoga naroda bit će hrana pticama nebeskim i zvjeradi zemaljskoj, i nitko se neće naći da ih poplaši i otjera. ³⁴ Uklonit ću iz gradova judejskih i s ulica jeruzalemskih radost i veselje: jer će se zemlja ta pretvoriti u pustinju."

8

¹ “U ono vrijeme - riječ je Jahvina - povadit će iz grobova kosti kraljeva judejskih, kosti knezova njezinih, kosti svećenika, kosti proroka i kosti žitelja jeruzalemskih. ² I razasut će ih prema suncu, prema mjesecu i prema svoj vojsci nebeskoj, koje ljubljahu, kojima služahu, koje slijedahu, koje za savjet pitahu i kojima se klanjahu. I neće ih pokupiti i sahraniti; ostat će kao gnoj po zemlji. ³ Tada će svima onima što preostanu od tih zlih plemena, po svim mjestima kuda ih rasprših, smrt biti milija od života” - riječ je Jahve nad Vojskama. ⁴ “Reci im: Ovako govori Jahve: 'Padne li tko, neće li opet ustati, zaluta li, neće li se opet vratiti? ⁵ Zašto onda taj narod luta uporno i neprekidno? Čvrsto se drže laži, neće da se obrate. ⁶ Pazio sam i osluškiavao: Ne govore kako valja. Nitko se ne kaje zbog pakosti svoje, i ne govori 'Što učinih?' Svatko je skrenuo trku svoju kao konj kad u boj nagne. ⁷ Čak i roda pod nebom zna svoje vrijeme, grlica, lastavica i ždral drže se vremena kad se moraju vratiti. A moj narod ne poznaje suda Jahvina. ⁸ Kako možete tvrditi: 'Mi smo mudri, u nas je Zakon Jahvin!' Zaista, u laž ga je pretvorila lažljiva pisaljka pisara! ⁹ Mudraci će biti osramoćeni, prestravljeni i uhvaćeni u zamku. Gle, oni prezreše riječ Jahvinu! A njihova mudrost - što im koristi? ¹⁰ Zato ću žene njihove dati strancima, a vaša polja osvajačima. Jer od najmanjeg do najvećega svi gramze za plijenom, od proroka do svećenika svi su varalice. ¹¹ I

olako liječe ranu naroda mojega vičući: 'Mir! Mir!' Ali mira nema. ¹² Neka se postide što gnusobu počinise, no oni više ne znaju što je stid, ne umiju se više crvenjeti. Zato će popadati s onima što padaju, srušit će se kad stanem kažnjavati" - govori Jahve. ¹³ "Htjedoh u berbu k njima - riječ je Jahvina - a ono ni grozda na trsu, ni smokve na smokvi; čak je i lišće uvelo. Zato ih predah onima što prolaze kraj njih. ¹⁴ 'Zašto još čekamo? Na okup! Zavucimo se u tvrde gradove da ondje izginemo, jer nas Jahve, Bog naš, zatire, napaja nas vodom otrovanom, jer zgriješismo protiv Jahve. ¹⁵ Nadasmo se miru, ali dobra nema, čekasmo vrijeme ozdravljenja, al' evo užasa! ¹⁶ Iz Dana dopire njištanje konja njegovih, od rzanja njegovih pastuha dršće zemlja sva. Dolaze da proždru zemlju i što je napunja, grad i žitelje u njemu.' ¹⁷ I gle, puštam na vas otrovnice protiv kojih nema čarolija; ujedat će vas - riječ je Jahvina - ¹⁸ lijeka biti neće." Bol me spopada, srce mi iznemoglo. ¹⁹ Evo zapomažu kćeri naroda moga iz zemlje daleke: "Zar Jahve nije više na Sionu? Kralj njegov? Zašto me razjariše svojim kipovima, ništavilima tuđinskim? ²⁰ Žetva prođe, minu ljetu, a mi nismo spašeni!" ²¹ Satrven sam što je kći naroda mojega satrvena, žalostan sam, stravom obuzet. ²² Zar u Gileadu nema balzama? Nema li ondje liječnika? TÓa zašto ne dolazi ozdravljenje kćeri naroda mojega? ²³ O, tko bi glavu moju pretvorio u vrelo, a oči moje u vrutak suza, danju i noću da plačem nad poginulima

kćeri svoje, naroda svojega!

9

¹ “Da imam u pustinji obitavalište, ostavio bih narod svoj i daleko od njih otišao. Jer svi su oni preljubnici, rulja izdajnička. ² Kao luk napinju jezik, laž, a ne istina, prevladava na zemlji. Iz zla u zlo srljaju, mene ne poznaju” - riječ je Jahvina! ³ “Nek se svatko čuva prijatelja, a brat bratu neka ne vjeruje, jer brat svaki nasljeđuje Jakova, a svaki prijatelj raznosi klevete. ⁴ Jedan drugoga varaju, istine ne govore, privikoše jezik da govori laži; izopačeni, ne mogu se više ⁵ vratiti. Nasilje na nasilje! Prijevara za prijevarom! Neće da spoznaju mene” - riječ je Jahvina. ⁶ Stog ovako govori Jahve nad Vojskama: “Evo, pretopit ću ih i ispitati, tÓa kako da i postupaju prema kćeri naroda moga? ⁷ Jezik im je strijela ubojita, na ustima riječ prijevarna. 'Mir s tobom', pozdravljaju bližnjega, ali mu u srcu zamku spremaju. ⁸ Pa da ih zbog toga ne kaznim - riječ je Jahvina - narodu takvu da se ne osvetim?” ⁹ “Zaplaćite, tugujte nad brdima, nad ispašama pustinjskim naričite! Jer izgorješe, nitko ne prolazi, glas stada više se ne čuje. Od ptice nebeske do stoke sve pobježe, svega nestade. ¹⁰ Od Jeruzalema učinit ću gomilu kamenja, brlog čagaljski, gradove judejske pretvorit ću u pustoš gdje nitko ne stanuje.” ¹¹ Tko je mudar da bi to razumio, kome su usta Jahvina govorila da objavi zašto zemlja izgorje kao pustinja i nitko njome više ne prolazi? ¹² I reče Jahve:

“Jer ostaviše Zakon moj koji im dadoh i jer ne slušahu glasa mojega, niti ga slijeđahu, ¹³ nego slijeđahu okorjelo srce svoje i baale kojima ih oci njihovi naučiše, ¹⁴ ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: Evo, nahranit ću narod ovaj pelinom i napojiti ga vodom zatrovanom. ¹⁵ I raspršit ću ih među narode kojih ne poznavahu oni ni oci njihovi. A za njima ću poslati mač da ih zatre.” Ovako govori Jahve nad Vojskama: ¹⁶ “Pazite! Pozovite narikače! Neka dođu! Pošaljite po najvjestije! Neka dođu! ¹⁷ Neka pohite da zapjevaju tužbalicu nad nama! Da suze poteku iz očiju naših, da voda poteče s trepavica naših! ¹⁸ Sa Siona dopire tužbalica: 'O, kako smo upropašteni, osramoćeni veoma! Jer moramo zemlju ostaviti i stanove svoje napustiti.” ¹⁹ I zato, o žene, čujte riječ Jahvinu, i neka uho vaše primi riječ iz usta njegovih. Učite kćeri svoje jadati, jedna drugu naricati: ²⁰ “Smrt se ušulja kroz prozore naše, uđe u dvore naše, djecu pokosi nasred ulice, mladiće nasred trgova. ²¹ I mrtva tjelesa leže kao gnoj po oranicama, kao snoplje za žeteocem, a nikoga da ih skupi.” ²² Ovako govori Jahve: “Mudri neka se ne hvale mudrošću, ni junak neka se ne hvali hrabrošću, ni bogati neka se ne hvali bogatstvom. ²³ A tko se hvaliti hoće, neka se hvali time što ima mudrost da mene spozna. Jer ja sam Jahve koji tvori dobrotu, pravo i pravdu na zemlji, jer to mi je milo” - riječ je Jahvina. ²⁴ “Evo, bliže se dani” - riječ je Jahvina - “kaznit ću sve koji su obrezani na tijelu:

²⁵ Egipat, Judeju, Edom, sinove Amonove i Moab i sve one što brijuju zaliske i prebivaju u pustinji. Jer svi su ti narodi neobrezani i sav dom Izraelov neobrezana je srca!”

10

¹ Slušajte riječ koju vam govori Jahve, dome Izraelov. ² Ovako govori Jahve: “Ne privikavajte se putu bezbožnom i ne dršćite pred znacima nebeskim, jer pred njima dršću samo bezbošci. ³ Jer su strašila tih naroda puka ništavnost, samo drvo posječeno u šumi, djelo ruku tesarovih, ⁴ ukrašeno srebrom i zlatom, pričvršćeno čavlama i čekićima da se ne klima. ⁵ Nalik su na ptičja strašila u vrtu: ne znaju govoriti. Treba ih nositi, jer ne umiju hodati. Njih se ne bojte, jer ne mogu zla činiti, ali ni dobra učiniti ne mogu.” ⁶ Nitko nije kao ti, Jahve, ti si velik i silno je ime tvoje. ⁷ Tko da se tebe ne boji, kralju naroda? Zaista, tebi to pripada, jer među svim mudracima naroda i u svim njihovim kraljevstvima tebi nema ravna! ⁸ Čime vatru lože, to ih zaluđuje! Zakon im isprazan - obično drvo, ⁹ tankolisto srebro dovezeno iz Taršiša, zlato iz Ofira, rad kipara i rukotvorina zlatara, sva djela umješna, ogrnuta ljubičastim i crvenim grimizom. ¹⁰ A Jahve je pravi Bog. Živi je on Bog i Kralj vječni. Od njegova gnjeva zemlja se tresu. Narodi ne mogu podnijeti jarosti njegove. ¹¹ Evo što ćete o kipovima reći: “Bogovi koji nisu stvorili neba ni zemlje moraju nestati s lica zemlje i ispod neba.” ¹² On stvori zemlju snagom

svojom, mudročću svojom uspostavi krug zemaljski i umom svojim razape nebesa. ¹³ Kad mu glas zaori, huče vode na nebesima, oblake diže s kraja zemlje; stvara kiši munje, vjetar izvodi iz skrovišta njegovih. ¹⁴ Svakom čovjeku pamet stane, svaki se zlatar zastidi svoga kipa, jer svi su mu kipovi samo varka, nema u njima duha! ¹⁵ Isprazni su oni, smiješne tvorevine, propast će u dan kazne. ¹⁶ 'Jakovljevo' nije kao oni: jer je on sve stvorio, Izrael pleme je baštine njegove, Jahve nad Vojskama ime je njegovo." ¹⁷ Skupi prnje svoje sa zemlje, ti koja stanuješ u utvrđi! ¹⁸ Jer ovako govori Gospod: "Gle, ovaj put daleko ću odbaciti stanovnike ove zemlje, pritijesniti ih da me nađu." ¹⁹ "Jao meni zbog ozljede moje, rana je moja neiscjeljiva." A ja rekoh: "Ipak, bolest je moja, nosit ću je! ²⁰ Šator je moj obaljen, sva užeta pokidana. Djeca me ostaviše: nema ih. Nema ga tko bi opet razapeo šator moj i podigao krila šatorska." ²¹ Da, pastiri pamet izgubiše: ne tražiše Jahve. Zato ih sreća ne prati i sva se stada raspršiše. ²² Čujte vijest! Primiče se, evo, buka strašna iz zemlje sjeverne, da gradove judejske pretvori u pustinju, u brlog čagalja. ²³ Znam, Jahve, da put čovjeka nije u njegovoj vlasti, da čovjek koji hodi ne može upravljati korake svoje! ²⁴ Kazni me, Jahve, ali po pravici, ne u gnjevu, da nas ne zatreš. ²⁵ Izlij gnjev na narode koji te ne priznaju i na plemena koja ne zazivlju imena tvoga! Jer oni su proždrlji Jakova, izjeli ga, opustošili naselje njegovo.

11

¹ Riječ koju je Jahve uputio Jeremiji: ² “Govori Judejcima i Jeruzalemcima. ³ Reci im: Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Proklet bio čovjek koji ne poslušati riječi Saveza ovoga, ⁴ riječi koje sam zapovjedio ocima vašim kad sam ih izveo iz zemlje egipatske, iz one peći ražarene, govoreći: Poslušajte glas moj i činite sve što vam zapovjedim: tada ćete biti narod moj, a ja vaš Bog, ⁵ da bih ispunio zakletvu kojom sam se zakleo ocima vašim da ću im dati zemlju u kojoj teče mlijeko i med - kao što je danas.” A ja odgovorih i rekoh: “Tako je, Jahve.” ⁶ I dalje mi reče Jahve: “Objavi riječi ove po gradovima judejskim i po ulicama jeruzalemskim: 'Poslušajte riječi Saveza ovoga, te ih izvršavajte. ⁷ Jer sam ozbiljno opominjao očeve vaše kad sam ih izvodio iz zemlje egipatske i do danas ih neumorno opominjem: Poslušajte glas moj! ⁸ Ali oni ne slušahu i ne prignuše uha svojega, nego se povedoše za okorjelošću zloga srca svoga. Zato dopustih da se na njima ispune sve riječi Saveza ovoga za koji im zapovjedih da ga se pridržavaju, ali ga se oni ne pridržavahu.” ⁹ I reče mi Jahve: “Zavjera je među Judejcima i Jeruzalemcima. ¹⁰ Vратише se bezakonjima svojih otaca koji se oglušiše na moje riječi, pa trčahu za tuđim bogovima da im služe. Dom Izraelov i dom Judin prekršiše Savez moj koji sam sklopio s ocima njihovim.” ¹¹ Zato ovako govori Jahve: “Evo, dovest ću na njih zlo kojemu neće umaći; vapit će k meni, ali ih ja neću slušati. ¹² Onda neka gradovi

judejski i žitelji jeruzalemski vapiju k bogovima kojima kade, ali im oni neće pomoći u vrijeme nevolje! ¹³ Jer imaš, o Judejo, bogova koliko i gradova! I koliko ima ulica u Jeruzalemu, toliko žrtvenika podigoste da kadite Baalu. ¹⁴ Ti, dakle, ne moli milosti za taj narod, ne diži glasa za njih i ne moli, jer ih neću uslišiti kad me zazovu u nevolji svojoj.” ¹⁵ Što li će draga moja u Domu mome? Kuje zle osnove. Hoće li pretilina i meso posvećeno ukloniti zlo od tebe? Mogu li te stoga proglasiti čistom? ¹⁶ “Zelena maslina lijepa uzrasta”, tako te Jahve nazva. A sada uz prasak veliki plamenom sažiže njeno lišće; spaljene su grane njene. ¹⁷ Jahve nad Vojskama, koji te bijaše posadio, nesreću ti namijeni zbog zločina što ga učini dom Izraelov i dom Judin kadeći Baalu da bi mene razgnjevili. ¹⁸ Jahve mi objavi te znam! Tada mi ti, Jahve, razotkri njihove spletke. ¹⁹ A ja bijah kao jagnje krotko što ga vode na klanje i ne slutih da protiv mene snuju pakosne naume. “Uništimo drvo još snažno, iskorijenimo ga iz zemlje živih, da mu se ime nikad više ne spominje!” ²⁰ Ali ti, Jahve nad Vojskama, koji pravedno sudiš, koji ispituješ srca i bubrege, daj da vidim kako se njima osvećuješ, jer tebi povjerih parnicu svoju. ²¹ Zato Jahve nad Vojskama govori protiv ljudi u Anatotu koji mi rade o glavi i govore: “Ne prorokuj više u ime Jahvino, da ne pogineš od ruke naše!” ²² Ovako govori Jahve nad Vojskama: “Evo, ja ću ih kazniti. Njihovi će mladići od mača poginuti, sinovi i kćeri pomrijet će od gladi. ²³ Ni

ostatka neće ostati kad donesem nesreću ljudima u Anatotu u godini kazne njihove.”

12

¹ Prepravedan si, Jahve, da bih se mogao s tobom parbiti. Samo bih jedno s tobom raspravio: Zašto je put zlikovaca uspješan? Zašto podmuklice uživaju mir? ² Ti si ih posadio, i oni se ukorijeniše, rastu i plod donose. Al' si bliz samo ustima njihovim, a daleko im od srca. ³ No ti, Jahve, mene poznaješ i vidiš; ispitaو si srce moje, ono je s tobom. Odvedi ih kao jagnjad na klanje, sačuvaj ih za dan pokolja. ⁴ Dokle će zemlja tugovati, dokle će trava na svem polju sahnuti? Zbog opaćine njezinih stanovnika ugiba stoka i ptice! Jer govore: Bog ne vidi naših putova. ⁵ Ako s pješacima trčeći sustaješ, kako ćeš se s konjima utrkiivati? Kad ni u mirnoj zemlji nemaš uzdanja, kako ćeš onda kroz guštare jordanske? ⁶ Jer su i braća tvoja i obitelj tvoja licemjerni prema tebi! I oni te iza leđa ocrnjuju na sva usta. Ne vjeruj im kad ti zbore umilno. ⁷ Ostavih dom svoj, napustih baštinu svoju; miljenicu srca svoga dadoh u ruke dušmana njenih. ⁸ Baština moja postade za me kao lav u šumi. Zarikao je na me, zato ga zamrzih. ⁹ Zar je baština moja šarena ptica oko koje odasvud druge slijeću? Hajde, skupite se, sve divlje zvijeri, dođite žderati. ¹⁰ Mnogi pastiri opustošiše moj vinograd, zgaziše nasljedstvo moje; dragu mi baštinu pretvoriše u golu pustinju, ¹¹ pretvoriše u pustoš, žalosna je pustoš preda mnom. Sva je zemlja pusta jer nikog u srce ne dira. ¹² Preko svih goleti

pustinjskih nagrnuse pustošnici. Jer u Jahve je mač što proždire: s jednog kraja zemlje do drugog nema mira nijednome tijelu. ¹³ Sijahu pšenicu, a požese trnje: iscrpli se bez koristi. Stide se uroda svoga sve zbog jarosti Jahvine. ¹⁴ Ovako govori Jahve: “Sve zle susjede svoje, koji su dirnuli u baštinu što sam je dao narodu svome Izraelu, ja ću iščupati iz zemlje njihove. Ali dom Judin iščupat ću isred njih. ¹⁵ A kad ih iščupam, ponovo ću im se smilovati i povesti natrag, svakoga na baštinu i zemlju njegovu. ¹⁶ Pa ako doista nauče putove naroda mojega i stanu se zaklinjati imenom mojim - 'Živoga mi Jahve' - kao što su učili moj narod da se zaklinje Baalom, tada će se opet nastaniti usred naroda moga. ¹⁷ Ako pak ne poslušaju, onda ću takav narod potpuno iščupati i zatrti” - riječ je Jahvina.

13

¹ Ovako mi govori Jahve: “Idi i kupi sebi lanen pojas i opaši bokove. Ali ga u vodu ne umači.” ² I kupih pojas po riječi Jahvinoj i opasah bokove. ³ I dođe mi drugi put riječ Jahvina: ⁴ “Uzmi pojas što si ga kupio i njime se opasao, digni se, idi do rijeke Eufrata i sakrij ga ondje u pukotinu pećine.” ⁵ I odoh i sakrih ga kraj Eufrata, kako mi Jahve zapovjedi. Poslije mnogo dana reče mi Jahve: ⁶ “Ustaj, idi na Eufrat pa izvuci odande pojas za koji ti zapovjedih da ga ondje sakriješ.” ⁷ Odoh na Eufrat, izvukoh i uzeh pojas s mjesta gdje ga bijah sakrio, i gle: pojas istrunuo, ne bijaše više nizašto. ⁸ Tada mi dođe riječ Jahvina:

⁹ “Ovako govori Jahve: Tako ću uništiti silnu oholost Judeje i Jeruzalema. ¹⁰ Narod taj opaki koji ne sluša mojih riječi, nego slijedi okorjelo srce svoje i trči za drugim bogovima da im služi i da im se klanja, postat će kao tvoj pojas koji nije više nizašto. ¹¹ Jer kao što pojas prianja uz bedra čovjekova, tako sam htio da sav dom Izraelov i sav dom Judin prianja uza me - riječ je Jahvina - da budu moj narod, moj dobar glas, moj ponos, moja slava i čast. Ali nisu poslušali!” ¹² Reci tom narodu: “Svaki se vrč puni vinom.” A oni će ti prigovoriti: “Zar možda ne znamo da se svaki vrč puni vinom?” ¹³ Reci im tada: “Ovako govori Jahve: evo, napunit ću pijanošću sve stanovnike ove zemlje, kraljeve što sjede na prijestolju Davidovu, i svećenike, i proroke, i sve Jeruzalemce. ¹⁴ I porazbijat ću ih jednog o drugoga, očeve zajedno sa sinovima - riječ je Jahvina. Uništit ću ih bez samilosti, bez milosrđa i bez smilovanja.” ¹⁵ Poslušajte, dobro čujte, okanite se oholosti: Jahve sad govori! ¹⁶ Dajte slavu Jahvi, Bogu svojemu, prije nego što se smrkne, prije nego što se noge vaše spotaknu po planinama mračnim. Vi se nadate svjetlosti, a on će je u mrak pretvoriti, prometnuti u crnu tamu! ¹⁷ Ako ovo ne poslušate, potajno će mi duša plakati zbog oholosti vaše, suze će roniti, oko će mi suze prolijevati, jer Jahvino stado u izgnanstvo odlazi. ¹⁸ Reci kralju i kraljici-majci: “Sjednite duboko dolje, jer vijenac slave pade s vaših glava. ¹⁹ Gradovi Negeba zatvoreni su, i nikoga nema da ih otvori. Sva je Judeja izgnana,

sasvim izgnana!” ²⁰ Podigni oči, Jeruzaleme, i pogledaj one što nadiru sa Sjevera. Gdje je stado tebi povjereno, slavne ovce tvoje? ²¹ Što ćeš reći kada ti se nametnu kao gospodari tvoji oni koje si sam naučio da te kao ljubavnici vode. Neće li te bolovi spopasti kao porodilju? ²² Možda ćeš se tad upitati: “Zašto me to snašlo?” Zbog mnoštva bezakonja tvojih otkriše ti skute, nasilje nad tobom učiniše. ²³ Može li Etiopljanin promijeniti kožu svoju? Ili leopard krzno svoje? “A vi, možete li činiti dobro, navikli da zlo činite?” ²⁴ Zato ću vas raspršiti k'o pljevu koju raznosi pustinjski vjetar. ²⁵ To je sudba tvoja i dio tebi odmjeren - riječ je Jahvina - jer si mene zaboravio i u laž se uzdao. ²⁶ Sam ću ti halju do lica podići da se tvoja golotinja vidi. ²⁷ Sve preljube tvoje, tvoje vriskanje i bestidno tvoje bludničenje, na humcima, u poljima, vidio sam tvoje grozote. Jao tebi, Jeruzaleme! Još se ne očisti i dokle će to još trajati ...?”

14

¹ Riječ Jahvina Jeremiji o velikoj suši: ² Judeja je tugom obrvana i ginu njeni gradovi, sumorno leže na zemlji, krik Jeruzalema do neba se vije. ³ Odličnici šalju sluge po vodu: dolaze do studenaca, ali vode ne nalaze, vraćaju se praznih vrčeva, postidjeni, posramljeni, pokriše glavu svoju. ⁴ Zemlja je sva ispucala jer kiše nema. Ratari se postidješe, pokriše glave. ⁵ Pa i košuta u polju ostavlja mlado jer trave nema. ⁶ Divlji magarci, stojeć' na goletima, dašću kao

čagalj, oči im malaksale jer nema zelenila.
7 Bezakonja naša protiv nas svjedoče, smiluj se, o Jahve, rad' imena svoga! Jer otpadosmo od tebe, tebi sagriješismo, 8 o nado Izraelova, spasitelju njegov u danima nevolje! Zašto si kao stranac u ovoj zemlji, kao putnik što se uvrati da prenoći? 9 Zašto si kao prestravljen čovjek, kao junak koji ne može pomoći? TÓa ti si među nama, o Jahve, mi se tvojim zovemo imenom - nemoj nas ostaviti! 10 Ovako govori Jahve o narodu ovome: Jest, oni vole tumarati i ne štede svojih nogu, i zato ih Jahve ne voli. I sada se spominje bezakonja njihova i kažnjava grijehe njihove. 11 I reče mi Jahve: "Ne traži milosti za ovaj narod. 12 Ako će i postiti, neću uslišiti njihovih vapaja. Ako će i prinijeti paljenicu i prinos, neće mi omiljeti. Jer mačem, glađu i kugom ja ću ih zatrti." 13 Tada rekoh: "Ah, Jahve Gospode! Eno, proroci im govore: 'Nećete vidjeti mača, niti će vam biti gladi, nego ću vam dati postojan mir na ovome mjestu.'" 14 A Jahve mi reče: "Laž prorokuju ti proroci u moje ime; niti ih poslao niti im nalog kakav dadoh - ja im i nisam govorio. Oni vam prorokuju lažna viđenja, isprazna gatanja i snove srca svoga." 15 Zato ovako govori Jahve: "Proroci ti što u moje ime prorokuju, a ja ih nisam poslao, te govore da neće biti ni mača ni gladi u zemlji ovoj, sami će od mača i gladi poginuti. 16 A narod ovaj kojemu prorokuju ležat će po ulicama jeruzalemskim, pokošen mačem i glađu, i neće biti čovjeka da ga pokopa - njih, žene njihove,

sinove i kćeri njihove. Tako ću na njih izliti zloću njihovu.” ¹⁷ A ti im reci ovako: Nek' oči moje suze rone danju i noću, i neka ne prestanu, jer je strašno slomljena djevica, kći naroda moga, ranom neobično ljutom. ¹⁸ Pođem li u polje, evo mačem pobijenih! Vratim li se u grad, evo od gladi iznemoglih! Čak i proroci i svećenici lutaju po zemlji i ništa ne znaju. ¹⁹ TÓa zar si Judeju sasvim odbacio? Zar ti duši omrznu Sion? Zašto nas tako biješ te nam više nema lijeka? Nadasmo se miru, ali dobra nema, čekasmo vrijeme ozdravljenja, al' evo užasa! ²⁰ O Jahve, bezbožnost svoju priznajemo, bezakonje otaca svojih; doista, tebi sagriješismo! ²¹ Ne odbaci nas, rad' imena svoga, ne sramoti prijesto Slave svoje, spomeni se i nemoj razvrći Saveza svog s nama! ²² Zar ispraznost bezbožnika dažda daje? Ili zar nebesa sama kiše? Zar ne daješ ti to, Jahve, Bože naš? Zato se u te uzdamo, jer ti sve to činiš.

15

¹ I reče mi Jahve: “Kad bi i Mojsije i Samuel stali pred lice moje, ne bi mi se duša obratila narodu tome. Otjeraj ih ispred lice mojega, neka idu od mene! ² Ako te upitaju: 'Kamo da idemo?' odgovori im: 'Ovako govori Jahve: Tko je za smrt, u smrt! Tko je za mač, pod mač! Tko je za glad, u glad! Tko je za izgnanstvo, u izgnanstvo!' ³ Poslat ću na njih četiri nevolje - riječ je Jahvina: mač da ih ubija, pse da ih rastrgaju, ptice nebeske i zvjerad da ih žderu i zatiru. ⁴ I učinit ću ih užasom svim kraljevstvima zemaljskim, i to zbog

Manašea, sina Ezekijina, kralja judejskoga - za sva zla što ih počini u Jeruzalemu.”⁵ “Tko da se smiluje tebi, Jeruzaleme, tko da te požali? Tko li će se svratit' da te zapita kako ti je?”⁶ Ti me odbaci - riječ je Jahvina - i leđa mi okrenu. I zato na te digoh ruku zatornicu. Dojadi mi da ti uvijek praštam!⁷ Zato ću ih izvijati vijačom na vratima zemlje ove. Narod svoj ću lišit' djece i istrijebit' ga, jer se ne obraćaju sa svojih putova.⁸ Bit će u njih više udovica negoli pijeska morskoga. Na majke mladih ratnika dovest ću zatornika, usred podneva, i pustit ću na njih iznenada užas i strahotu.⁹ Onesvijestila se roditeljka sedmero djece, dušu ispustila. Sunce joj zađe još za dana: postidjena, osramočena je. A što od njih ostane, pod mač ću vrći pred njihovim dušmanima” - riječ je Jahvina.¹⁰ Jao meni, majko, što si me rodila, da svađam se i prepirem sa svom zemljom. Nikom ne uzajmih, ni od koga zajma ne uzeh, a ipak svi me proklinju.¹¹ Uistinu, o Jahve, nisam li ti služio za njihovo dobro, nisam li tražio milost u tebe za neprijatelja svoga, u doba nevolje, u danima tjeskobe njegove? Ti to dobro znaš!¹² Može l' se željezo slomiti, željezo sa Sjevera i mjed? ¹³ Tvoje bogatstvo i blago tvoje pljački ću predati. Tako ćeš platiti za sva bezakonja svoja po svoj zemlji.¹⁴ Učinit ću te robljem neprijatelja u zemlji koju ne poznaješ, jer gnjev moj planu ognjem koji će vas sažgati, koji će protiv vas buknuti.¹⁵ Jahve, spomeni me se i pohodi me i kazni progonitelje moje. Ne daj da propadnem zbog sprostosti srdžbe tvoje!

Spomeni se da tebe radi podnosim sramotu. ¹⁶ Kad mi dođoše riječi tvoje, ja sam ih gutao: riječi tvoje ushitiše i obradovaše srce moje. Jer sam se tvojim zvao imenom, o Jahve, Bože nad Vojskama. ¹⁷ Nikad sjedio nisam u društvu veseljaka da se razveselim. Pod težinom ruke tvoje samotan živim, jer ti me jarošću prože. ¹⁸ Zašto je bol moja bez prebola? Zašto je rana moja neiscjeljiva i nikako da zaraste? Ah! Hoćeš li meni biti kao potok nestalan, vodama nepouzdan? ¹⁹ Zato ovako govori Jahve: “Ako se vratiš, pustit ću te da mi opet služiš; ako odvojiš dragocjeno od bezvrijedna, bit ćeš usta moja. Oni će se okrenuti k tebi, al' ti se zato ne smiješ okrenuti k njima! ²⁰ Učinit ću od tebe za ovaj narod zid od mjedi, neosvojiv. Borit će se protiv tebe, al' te neće nadvladati, jer ja sam s tobom, da te spasim i izbavim” - riječ je Jahvina. ²¹ “Izbavit ću te iz ruku zlikovaca i otkupiti te iz ruku silnika.”

16

¹ I dođe mi riječ Jahvina i reče: ² “Ne uzimaj sebi žene; i nemaj ni sinova ni kćeri na ovome mjestu. ³ Jer ovako govori Jahve o kćerima i sinovima koji će se roditi na ovome mjestu i o majkama koje će ih rađati i o očevima koji će ih imati u ovoj zemlji: ⁴ Oni će umrijeti smrću prebolnom, nitko ih neće oplakivati, niti će ih sahraniti. Pretvorit će se u gnoj za oranice, izginut će od mača i gladi, a njihova će trupla biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.” ⁵ Da, ovako govori Jahve: “Ne

smiješ ući u kuću žalosti, ne idi naricati niti ih sažaljevati. Jer ja sam tom narodu uskratio mir svoj - riječ je Jahvina - ljubav i samilost.

⁶ Pomrijet će veliko i malo u ovoj zemlji i nitko ih neće pokopati. Nitko neće naricati nad njima, niti će zbog njih praviti ureza, niti kose šišati.

⁷ Za onog u žalosti neće kruh lomiti, da ga utješe zbog pokojnika, nitiće mu tko pružiti pehar utjehe zbog smrti njegova oca ili majke njegove.

⁸ Ne ulazi u kuću slavlja da s njima sjediš i gostiš se.” ⁹ Jer ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: “Evo, učinit ću da s ovog mjesta i pred vašim očima i u ovim danima iščeznu poklici radosti i veselja i glasovi zaručnika i zaručnice.

¹⁰ A kad objaviš tom narodu sve ove riječi, pa te upitaju: 'Zašto nam Jahve zaprijeti svom ovom golemom nesrećom; u čemu je zločinstvo naše i u čemu su grijesi naši što ih počinismo protiv Jahve, Boga našega?' - ¹¹ onda im odgovori: 'U tom što me ostaviše oci vaši - riječ je Jahvina - i trčaste za tuđim bogovima da im služe i da im se klanjaju, a mene ostaviše i Zakona se moga ne držaste. ¹² A vi još gore učiniste nego oci vaši, jer evo, svaki se povodi za okorjelošću zloga srca svoga, a mene ne sluša. ¹³ Zato ću vas istjerati iz ove zemlje u zemlju koja vam je neznana, kao što bijaše i ocima vašim. Ondje ćete služiti tuđim bogovima danju i noću: jer neću vam se više smilovati!’” ¹⁴ “Zato, evo, dolaze dani - riječ je Jahvina - kad se više neće govoriti: 'Živoga mi Jahve koji sinove Izraelove izvede iz Egipta', ¹⁵ nego: 'Živoga mi Jahve koji sinove Izraelove

izvede iz zemlje sjeverne i iz svih zemalja kamo ih bijaše prognao.' Vratit ću ih u zemlju njihovu koju dadoh ocima njihovim. ¹⁶ Evo, poslat ću mnoga ribara - riječ je Jahvina - koji će ih uloviti. A zatim ću dovesti mnoge lovce koji će ih goniti sa svih gora, i sa svih brežuljaka, i iz svih pećinskih rasjeklina. ¹⁷ Jer moje oči prate sve njihove putove: neće mi izmaći, niti se bezakonje njihovo može sakriti od očiju mojih. ¹⁸ Dvostruko ću naplatiti njihovo bezakonje i grijeh njihove, jer su truplima svojih grozota oskvrnuli moju zemlju i moju baštinu ispunili gnusobama." ¹⁹ Jahve, snago moja i moja utvrdo, utočište moje u danima nevolje! K tebi će doći narodi s krajeva zemlje. I govorit će: Samu nam laž oci namriješe, Ništavost i Nemoć. ²⁰ TÓa stvara li čovjek sam sebi bogove, to nikako nisu bogovi. ²¹ Učinit ću, evo, da osjete, da ovaj put zaista oćute moju ruku i snagu moju, i znat će da mi je ime Jahve.

17

¹ Judin grijeh upisan je željeznom pisaljkom, urezan dijamantnim vrškom u pločicu njihova srca i u rogove njihovih žrtvenika, ² kao spomen sinovima njihovim na žrtvenike njihove i ašere njihove oko zelenog drveća na visokim brežuljcima, ³ na brdima i usred polja. Tvoje bogatstvo i sve blago tvoje pljački ću predati. Tako ćeš platiti za grijeh svoj po svoj zemlji. ⁴ Morat ćeš pustiti baštinu koju sam tebi poklonio. Učinit ću te robljem neprijatelja u zemlji

koju ne poznaješ. Jer gnjev moj planu ognjem koji će vječno gorjeti. ⁵ Ovako govori Jahve: “Proklet čovjek koji se uzdaje u čovjeka, i slabo tijelo smatra svojom mišicom, i čije se srce od Jahve odvraća. ⁶ Jer on je kao drač u pustinji: ne osjeća kad je sreća na domaku, tavori dane u usahloj pustinji, u zemlji slanoj, nenastanjenoj. ⁷ Blagoslovljen čovjek koji se uzdaje u Jahvu i kome je Jahve uzdanje. ⁸ Nalik je na stablo zasađeno uz vodu što korijenje pušta k potoku: ne mora se ničeg bojati kad dođe žega, na njemu uvijek zelenilo ostaje. U sušnoj godini brigu ne brine, ne prestaje donositi plod. ⁹ Podmuklije od svega je srce. Jedva popravljivo, tko da ga pronikne? ¹⁰ Ja, Jahve, istražujem srca i ispitujem bubrege, da bih dao svakom po njegovu vladanju, prema plodu ruku njegovih. ¹¹ Prepelica što leži na jajima a ne leže jest onaj što nepravdom stječe bogatstvo: usred dana svojih ostavit' ga mora i na kraju ostaje lóuda. ¹² Slavan prijestol dignut od davnina, to je naše sveto mjesto. ¹³ O Jahve, nado Izraela, svi koji te ostave postidjet će se, koji se odmetnu od tebe bit će u prah upisani, jer ostaviše Izvor žive vode. ¹⁴ Iscijeli me, Jahve, i bit ću zdrav, spasi me, i bit ću spašen, jer ti si pjesma moja. ¹⁵ Evo ih što mi govore: Gdje je riječ Jahvina? Neka se ispuni! ¹⁶ Ta ja se nisam vrzao oko tebe za njihovu nesreću niti sam želio kobni Dan! - ti to znaš, sve što je izlazilo iz usta mojih pred tobom je. ¹⁷ Ne budi mi na užas, ti, utočište moje, u Dan nesretni. ¹⁸ Progonitelji moji nek'

se postide, ne ja, njih smeti, ne mene. Na njih dovedi Dan nesretni, zatri ih dvogubim zatorom!

¹⁹ Ovako mi reče Jahve: “Idi i stani na vrata Sinova naroda na koja ulaze i izlaze kraljevi judejski i na sva vrata jeruzalemska. ²⁰ Reci im: Čujte riječ Jahvinu, vi, kraljevi judejski i svi Judejci i Jeruzalemci koji prolazite kroz ova vrata. ²¹ Ovako govori Jahve: 'Čuvajte se ako vam je život mio i ne nosite tereta u dan subotnji, i ne unosite ga na vrata jeruzalemska. ²² I ne nosite bremena iz kuće u dan subotnji, i nikakva posla ne radite, nego svetkujte dan subotnji, kao što sam zapovjedio vašim ocima. ²³ Oni me ne poslušashe i ne prikloniše uha svojega, nego tvrdovrato ne poslušashe i ne prihvatiše nauka. ²⁴ A vi, ako me poslušate - riječ je Jahvina - i ako ne budete nosili bremena na vrata ovoga grada, nego budete svetkovali dan subotnji, ne radeći nikakva posla, ²⁵ tada će na vrata ovoga grada ulaziti kraljevi koji sjede na prijestolju Davidovu, koji se voze kolima i jašu na konjima, oni i njihovi časnici, Judejci i Jeruzalemci, i ovaj će grad ostati dovijeka. ²⁶ I dolazit će iz gradova judejskih, iz okolice Jeruzalema, iz zemlje Benjaminove i iz Šefele, iz Gorja i iz Negeba, da prinesu paljenice, klanice, prinosnice i kad i da prinesu žrtvu zahvalnicu u Domu Jahvinu. ²⁷ Ali ako me ne poslušate te ne budete svetkovali dan subotnji, i ako budete nosili bremena ulazeći na vrata jeruzalemska u dan subotnji, tada ću potpaliti oganj na vratima njegovim: i plamen će proždrijeti dvore jeruzalemske, i neće se

ugasiti.”

18

¹ Ovo je riječ koju Jahve uputi Jeremiji:
² “Ustani i siđi u kuću lončarovu - ondje ću ti objaviti svoje riječi.” ³ Siđoh, dakle, u kuću lončarovu, upravo je radio na lončarskom kolu.
⁴ I kako bi se koji sud što bi ga načinio od ilovače u ruci lončarovoj pokvario, on bi opet od nje pravio drugi - već kako se lončaru svidjelo da napravi. ⁵ I dođe mi riječ Jahvina: ⁶ “Ne mogu li i ja s vama činiti kao ovaj lončar, dome Izraelov? - riječ je Jahvina. Evo, kao ilovača u ruci lončarovoj, i vi ste u mojoj ruci, dome Izraelov. ⁷ Objavim li jednom kojem narodu ili kojem kraljevstvu da ću ga iskorijeniti, uništiti i razoriti, ⁸ i taj se narod, protiv kojeg sam govorio, obrati od opaćina i zloća, tada ću se ja pokajati za zlo koje mu bijah namijenio. ⁹ Objavim li kojem narodu, ili kojem kraljevstvu, da ću ga izgraditi i posaditi, ¹⁰ a on stane činiti što je zlo u mojim očima, ne slušajući glasa mojega, pokajat ću se za dobro koje sam im obećao. ¹¹ Zato sada reci Judejcima i Jeruzalemcima: 'Ovako govori Jahve: Evo, spremam vam zlo i snujem protiv vas osnove. Vratite se, dakle, svaki sa svoga zlog puta i popravite svoje putove i svoja djela.' ¹² Ali oni vele: 'Uzalud! Mi ćemo radije provoditi svoje osnove i činiti svaki po okorjelosti zlog srca svojega.'” ¹³ Ovako govori Jahve: “Propitajte se po narodima: je li itko takvo što čuo? Toliku grozotu učini djevica Izraelova. ¹⁴ Nestaje li s

gorske vrleti snijeg libanonski? Mogu li presušiti vode daleke što studene teku? ¹⁵ A narod moj mene zaboravi! Kad prinose ništavnosti, posrnuše na putovima svojim, na stazama drevnim, i hode stazama i putem neprohodnim. ¹⁶ I tako su zemlju u pustoš obratili, na vječnu porugu, da se nad njom zgraža svaki prolaznik glavom mašuci. ¹⁷ Razvitlat ću ih pred neprijateljem, kao istočnjak; leđa, a ne lice, ja ću im pokazati u dan njine propasti.” ¹⁸ I rekoše: “Hajdemo da se urotimo protiv Jeremije, jer svećeniku ne može nestati Zakona, ni mudrome savjeta, ni proroku besjede. Hajde, udarimo ga njegovim jezikom i pazimo budno na svaku riječ njegovu.” ¹⁹ Poslušaj me, o Jahve, i čuj što govore moji protivnici. ²⁰ TÓa zar se dobro uzvraća zlim? A oni mi jamu kopaju! Sjeti se kako stajah pred licem tvojim da u tebe milost tražim za njih, da odvratim od njih jarost tvoju. ²¹ Zato im djecu izruči gladi, maču ih predaj! Neka im žene ostanu jalove i udovice, neka im kuga pobije muževe, a mladići neka od mača u boju poginu. ²² Neka se prolomi vapaj iz kuća njihovih kad iznenada na njih dovedeš čete pljačkaša. Jer oni iskopaše jamu da me uhvate, nogama mojim u potaji zamke namjestiše. ²³ Ti, o Jahve, znadeš sav njihov naum ubilački protiv mene. Ne oprosti im bezakonja njihova, ne izbriši im grijeha pred sobom. Neka padnu pred licem tvojim, obračunaj s njima u dan gnjeva svoga!

19

¹ Ovako mi reče Jahve: “Idi i kupi vrč glineni. Povedi sa sobom nekoliko starješina narodnih i svećeničkih. ² Pođi u Dolinu Ben Hinom, na ulazu Vrata lončarskih. Ondje proglasi riječi koje ću ti kazati. ³ Reci im: Čujte riječ Jahvinu, kraljevi judejski i stanovnici jeruzalemski. Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Evo dovodim nesreću na ovo mjesto te će svima koji to čuju u ušima zazujati. ⁴ Zato što su me ostavili i otuđili ovo mjesto prinoseći kad tuđim bogovima kojih ne poznavahu oci njihovi ni kraljevi judejski; i zato što su mjesto ovo natopili krvlju nevinih; ⁵ i zato što pogradiše uzvišice Baalove da mu spaljuju sinove kao žrtve, a to im ja nikada ne naredih niti zapovjedih, niti mi je takvo što na um palo. ⁶ Stoga, evo, dolaze dani - riječ je Jahvina - kad se ovo mjesto neće više zvati Tofet ni Dolina Ben Hinom nego Dolina klanja. ⁷ Izjalovit ću na ovom mjestu naum Judeje i Jeruzalema i učiniti da svi poginu od neprijateljskog mača, od ruku onih što im rade o glavi. A trupla ću njihova dati za hranu pticama nebeskim i zvijerima poljskim. ⁸ A grad ću ovaj učiniti ruglom i užasom: svaki koji prođe mimo nj zgrozit će se i zviždati zbog svih nesreća njegovih. ⁹ I dat ću im da jedu meso sinova i kćeri svojih. Da, svaki će jesti meso bližnjega svoga zbog preteške nevolje kojom će ih pritisnuti njihovi neprijatelji što im rade o glavi.' ¹⁰ Razbij vrč pred očima svojih pratilaca ¹¹ i reci im: Ovako govori Jahve nad Vojskama:

'Tako ću razbiti ovaj narod i ovaj grad, kao što se razbija sud lončarski, te se više ne da popraviti. U Tofetu će se ukapati, jer inače neće biti mjesta za ukapanje. ¹² Tako ću postupiti s ovim mjestom - riječ je Jahvina - i sa stanovnicima njegovim. I učinit ću grad ovaj sličnim Tofetu. ¹³ I sve kuće jeruzalemske i kuće kraljeva judejskih bit će onečišćene kao mjesto Tofet: sve kuće kojima se na krovovima kad prinosi svoj vojsci nebeskoj i lijevaju ljevanice tuđim bogovima.'" ¹⁴ Kad se Jeremija vratio iz Tofeta, kamo ga Jahve bijaše poslao da prorokuje, stade u predvorju Doma Jahvina te uze govoriti svemu narodu: ¹⁵ "Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Evo, dovest ću na ovaj grad i na sve njegove gradiće sve zlo kojim sam im prijetio, jer ukrućiše vratove svoje ne slušajući riječi mojih.'"

20

¹ A svećenik Pašhur, sin Imerov, vrhovni nadzornik Doma Jahvina, ču kako Jeremija prorokuje te riječi. ² I Pašhur dade Jeremiju batinati i baci ga u klade što se nalaze kod gornjih vrata Benjaminovih, a u Domu su Jahvinu. ³ A kad sutradan Pašhur pusti Jeremiju iz klada, reče mu Jeremija: "Jahve te više ne zove Pašhur već 'Užas odasvud'." ⁴ Jer ovako govori Jahve: 'Evo, predajem te užasu, tebe i sve prijatelje tvoje, i poginut će od mača neprijatelja svojih, svojim ćeš očima vidjeti. I svu Judeju dat ću u ruke kralju babilonskom. On će ih odvesti u izgnanstvo u Babilon i mačem pobiti. ⁵ I sve bogatstvo ovoga grada, sav njegov trudom stečeni

imetak i sve dragocjenosti te sve blago kraljeva judejskih predat ću u ruke neprijateljima. Oni će sve opljačkati, ugrabiti i u Babilon odnijeti.’

⁶ A ti ćeš se, Pašhure, sa svim svojim ukućanima seliti u Babilon. Da, u Babilon ćeš doći i ondje umrijeti i biti pokopan, ti i svi tvoji prijatelji kojima si laži prorokovao.” ⁷ Ti me zavede, o Jahve, i dadoh se zavesti, nadjačao si me i svladao me. A sada sam svima na podsmijeh iz dana u dan, svatko me ismijava. ⁸ Jer kad god progovorim, moram vikati, naviještati moram: “Nasilje! Propast!” Doista, riječ mi Jahvina postade na ruglo i podsmijeh povazdan. ⁹ I rekoh u sebi: neću više na nj misliti niti ću govoriti u njegovo ime. Al’ tad mi u srcu bi kao rasplamtjeli oganj, zapretan u kostima mojim: uzalud se trudih da izdržim, ne mogoh više. ¹⁰ Čuh klevete mnogih: “Užas odasvud! Prijavite! Mi ćemo ga prijaviti.” Svi koji mi bijahu prijatelji čekahu moj pad. “Možda ga zavedemo, pa ćemo njim ovladati i njemu se osvetiti!” ¹¹ Sa mnom je Jahve kao snažan junak! Zato će progonitelji moji posrnuti i neće nadvladati, postidjet će se veoma zbog poraza, zbog nezaboravne vječne sramote. ¹² O Jahve nad Vojskama, koji poničeš pravednika i vidiš mu bubrege i srce, daj da vidim kako im se osvećuješ, jer tebi povjerih parnicu svoju. ¹³ Pjevajte Jahvi, hvalite Jahvu, jer on izbavi dušu sirote iz ruku zlikovaca. ¹⁴ Proklet bio dan kad se rodih, dan kad me rodi majka moja ne bio blagoslovljen! ¹⁵ Proklet bio čovjek koji ocu mom dojavi: “Rodio ti se sin, muškić!”

i time mi oca obradova. ¹⁶ Tom čovjeku bilo kao gradovima što ih Jahve nemilice razvali; već u cik zore čuo zapomaganje i poklike bojne u podne, ¹⁷ jer me ne pogubi u majčinoj utrobi da bi majka bila moj grob, da bi joj utroba do vijeka ostala trudna! ¹⁸ O, zašto izađoh iz majčina krila? Da vidim jad i nevolju i u sramoti da dokončam dane!

21

¹ Riječ koju Jahve uputi Jeremiji kad kralj Sidkija posla k njemu Pašhura, sina Malkijina, i svećenika Sefaniju, sina Maasejina, s porukom: ² "Hajde, upitaj Jahvu za nas, jer je Nabukodonozor, kralj babilonski, zavojštio na nas; možda će Jahve opet učiniti s nama čudo, pa će se neprijatelj povući pred nama." ³ Jeremija im reče: "Ovako recite Sidkiji: ⁴ Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: 'Povući ću oružje koje je u vašim rukama, kojim se borite protiv kralja babilonskoga i Kaldejaca što vas napadaju izvan zidina, i skupiti ga usred ovoga grada. ⁵ I sam ću se boriti protiv vas ispruženom rukom i snažnom mišicom, u srdžbi i gnjevu i velikoj jarosti. ⁶ I strašnom kugom udarit ću stanovnike ovoga grada, ljude i životinje, i pomrijet će. ⁷ Poslije toga ću - riječ je Jahvina - Sidkiju, kralja judejskoga, i njegove sluge i narod, i sve one koji preostadoše u tom gradu nakon pošasti, mača i gladi, predati u ruke Nabukodonozora, kralja babilonskoga, u ruke njihovih neprijatelja i u ruke onih koji im rade o glavi; on će ih sasjeći oštricom mača bez samilosti, bez milosrđa i

bez smilovanja.' ⁸ A ovom narodu reci: 'Ovako govori Jahve: Evo stavljam pred vas put života i put smrti. ⁹ Tko ostane u ovom gradu, poginut će od mača, gladi i kuge. A tko izađe, te se preda Kaldejcima koji vas opsjedaju, spasit će život - život će mu ostati kao plijen. ¹⁰ Jer, okrenuh lice svoje ovomu gradu na zlo, a ne na dobro - riječ je Jahvina - i bit će izručen u ruke kralja babilonskoga, i on će ga vatrom spaliti.'" ¹¹ Kraljevskom domu Judeje. Čujte riječ Jahvinu, ¹² dome Davidov! Ovako govori Jahve: "Svako jutro sudite pravedno, izbavite potlačene iz ruku tlačitelja, ili će moj gnjev planut' poput vatre, raspalit' se neugasivo zbog vaših opačina. ¹³ Evo me protiv tebe koji stanuješ na Pećini dolinskoj - riječ je Jahvina - protiv vas koji kažete: 'Tko može na nas navaliti, tko u naše nastambe prodrijeti?' ¹⁴ Al' ja ću vam platiti prema plodu djela vaših - riječ je Jahvina. - Oganj ću podmetnuti šumi njegovoj i proždrijet će sve oko nje!"

22

¹ Ovako govori Jahve: "Siđi u palaču kralja judejskoga i objavi ondje ovu riječ. ² Reci: Slušaj riječ Jahvinu, kralju judejski, koji sjediš na prijestolju Davidovu, ti i tvoje sluge i tvoj narod koji ulaze na ova vrata. ³ Ovako govori Jahve: 'Činite pravo i pravicu, izbavite potlačene iz ruku tlačitelja! Ne činite krivo strancu, siroti, udovici, ne tlačite ih i ne prolijevajte krvi ne-dužne na ovome mjestu. ⁴ Jer budete li se istinski

vladali po riječi ovoj, na vrata ovog dvora ulazit će kraljevi što sjede na prijestolju Davidovu, voze se na kolima i jašu na konjima - oni, njihove sluge i njihov narod. ⁵ Ako pak ne poslušate ovih riječi, zaklinjem se sobom - riječ je Jahvina - da ću taj dvor pretvoriti u ruševinu!" ⁶ Jer ovako govori Jahve o dvoru kralja judejskoga: "Ti si za me Gilead, vrh libanonski. Ali, uistinu, pretvorit ću te u pustinju, u grad nenastanjen. ⁷ Spremit ću protiv tebe zatirače, svakoga s oružjem njegovim, nek' posijeku izabrane ti cedrove i u vatru ih pobacaju." ⁸ Mnoštvo će naroda prolaziti mimo taj grad i pitat će jedan drugoga: "Zašto je Jahve tako postupio s ovim velikim gradom?" ⁹ Odgovorit će im: "Jer su ostavili Savez Jahve, Boga svoga, klanjali se drugim bogovima i služili im." ¹⁰ Ne oplakujte mrtvoga, ne jadikujte za njim. Radije plačite za onim koji odlazi, jer se nikad više neće vratiti ni rodne grude vidjeti. ¹¹ Jer ovako govori Jahve o Šalumu, sinu Jošijinu, kralju judejskomu, koji kraljevaše mjesto oca svoga i morade otići iz ovoga mjesta: "Nikad se više neće vratiti, ¹² nego će umrijeti u mjestu kamo ga izagnaše, a ovu zemlju nikad više neće vidjeti." ¹³ Jao onom koji kuću gradi nepravedno i gornje odaje diže bez prava; koji blišnjega tjera na tlaku i plaću mu ne isplaćuje; ¹⁴ koji kaže: "Sagradit ću sebi kuću prostranu i prozračne gornje odaje!" koji probija prozore, oblaže ih cedrovinom crveno obojenom. ¹⁵ Jesi li zato kralj što se cedrom razmećeš? Nije li ti i otac jeo i pio, ali je činio pravo i pravicu i zato mu bješe

dobro. ¹⁶ Branio je pravo siromaha i jadnika, i zato mu bješe dobro. Zar ne znači to mene poznavati? - riječ je Jahvina. ¹⁷ Ali tvoje oči i srce idu samo za dobitkom, da krv nevinu prolijevaš, da nasilje činiš i krivdu. ¹⁸ Zato ovako govori Jahve o Jojakimu, sinu Jošijinu, kralju judejskom: "Za njim neće naricati: 'Jao, brate moj! Jao, sestro moja!' Za njim neće naricati: 'Jao, gospodaru! Jao, veličanstvo!'" ¹⁹ Pokopat će ga k'o magarca, izvući ga i baciti izvan vrata Jeruzalema." ²⁰ "Popni se na Libanon i viči, po Bašanu nek' se ori glas, s Abarima buči, jer svi su tvoji prijatelji slomljeni! ²¹ Lijepo sam te svjetovao u danima mirnim, al' ti mi reče: 'Neću slušati!' Tako se vladaš od mladosti: ne slušaš glasa mojega. ²² Sve će tvoje pastire vjetar popasti, a ljubavnici će tvoji u izgnanstvo. Tada ćeš se stidjet' i sramiti zbog sve pakosti svoje. ²³ Ti što prebivaš na Libanonu, ti što se gnijezdiš po cedrovima, kako li ćeš stenjati kad bolovi te spopadnu, trudovi porodilje. ²⁴ Života mi moga - riječ je Jahvina - kad bi Konija, sin Jojakimov, kralj judejski, bio pečatnjak na mojoj desnici, ja bih ga strgao s prsta. ²⁵ Dat ću te u ruke onima koji ti rade o glavi, u ruke onima pred kojima dršćeš, u ruke Nabukodonozora, kralja babilonskog, i u ruke Kaldejaca. ²⁶ I bacit ću tebe i majku koja te rodila u drugu zemlju gdje se niste rodili; tamo ćete umrijeti. ²⁷ Ali u zemlju u koju čeznu da se vrate neće se vratiti!" ²⁸ TÓa zar je taj čovjek Konija sud prezren, razbijen? Il' posuda što nikom se ne sviđa? Zašto bjehu

protjerani on i potomstvo, prognani u zemlju koja im je posve neznana? ²⁹ Zemljo, zemljo, zemljo, poslušaj riječ Jahvinu. ³⁰ Ovako govori Jahve: “Upišite za ovoga čovjeka: 'Bez djece. Život mu se nije posrećio. Nitko od potomstva njegova neće sjesti na prijesto Davidov ni vladati Judejom.’”

23

¹ “Jao pastirima koji upropašćuju i raspršuju ovce paše moje” - riječ je Jahvina. ² Stoga ovako govori Jahve, Bog Izraelov, protiv pastira koji pasu narod moj: “Vi ste raspršili ovce moje, rastjerali ih, niste se brinuli za njih. Zato ću se ja sada pobrinuti za vas zbog zlodjela vaših - riječ je Jahvina. ³ I sam ću skupiti ostatak svojih ovaca iz svih zemalja kamo sam ih raspršio i vratiti ih na ispaše njihove: bit će plodne i množit će se. ⁴ I podići ću im pastire da ih pasu te se ničega više neće bojati ni plašiti, niti će se gubiti” - riječ je Jahvina. ⁵ “Evo dolaze dani - riječ je Jahvina - podići ću Davidu izdanak pravedni. On će vladati kao kralj i biti mudar i činit će pravo i pravicu u zemlji. ⁶ U njegove će dane Judeja biti spašena i Izrael će živjeti spokojno. I evo imena kojim će ga nazivati: 'Jahve, Pravda naša.' ⁷ Zato, evo, dolaze dani - riječ je Jahvina - kad se više neće govoriti: 'Živoga mi Jahve koji sinove Izraelove izvede iz zemlje egipatske', ⁸ nego: 'Živoga mi Jahve koji potomstvo doma Izraelova izvede i dovede iz zemlje sjeverne i iz svih zemalja kamo ih bijaše prognao, tako da

obitavaju u zemlji svojoj.”⁹ Prorocima. Srce je u meni skrhamo, dršću mi kosti, sličan sam pijancu, čovjeku kojim vino ovlada, pred licem Jahvinim i njegovim svetim riječima: ¹⁰ “Jer zemlja je puna preljubnika; zbog tih se ljudi zemlja u crno zavila, a ispaše u pustinji sagorješe. Njihova je trka zloba, a moć im je nepravda. ¹¹ Da, i prorok i svećenik zlikovci su, čak i u Domu svome nađoh im pakost” - riječ je Jahvina. ¹² Stog' će im se puti prometnuti u tlo klizavo: u mraku će posrtati i padati. Jer ja ću na njih svaliti nesreću u godine kazne njihove” - riječ je Jahvina. ¹³ “I u proroka Samarije vidjeh mnoge ludosti: prorokuju u Baalovo ime i zavode narod moj izraelski. ¹⁴ Ali u proroka jeruzalemskih vidjeh strahote: preljub, prijevarne putove, jačaju ruke zločincima, te se nitko od zločina svojih ne obraća. Svi su mi oni kao Sodoma, a žitelji kao Gomora!” ¹⁵ I zato Jahve nad Vojskama ovako govori o prorocima: “Evo, nahranit ću ih pelinom i napojiti vodom zatrovanom, jer od proroka jeruzalemskih potječe pokvara u svoj zemlji.” ¹⁶ Ovako govori Jahve nad Vojskama: “Ne slušajte riječi proroka: oni vas obmanjuju, objavljuju viđenja srca svoga, a ne što dolazi iz usta Jahvinih; ¹⁷ govore onima što preziru riječ Jahvinu: 'Bit će s vama mir!' a onima što slijede glas svog srca okorjelog: 'Nikakvo vas zlo neće snaći!’” ¹⁸ TÓa tko bijaše na vijećanju Jahvinu, tko je vidio, tko slušao riječ njegovu? Tko ju je shvatio te je može objaviti? ¹⁹ Gle, nevrijeme Jahvino: jarost provaljuje, razmahuje se vihor

silan i svaljuje na glave bezbožničke. ²⁰ Jahvin se gnjev neće stišati, dok on ne izvrši i ne ispuni naume srca svojega. U dane posljednje jasno ćete to razumjeti. ²¹ “Ne poslah ti proroka, a ipak trče! Ne govorih im, a ipak prorokuju! ²² Jest, da bijahu na mom vijećanju, moje bi riječi narodu mom obznanili, i kušali ih svrnuti sa zla puta njihova i od zlodjela njihovih! ²³ TÓa, zar sam ja Bog samo iz blizine - riječ je Jahvina - zar iz daljine nisam više Bog? ²⁴ Može li se tko skriti u skrovištima da ga ja ne vidim? - riječ je Jahvina. Ne ispunjam li ja nebo i zemlju? - riječ je Jahvina. ²⁵ Čuo sam što govore proroci koji prorokuju laži u ime moje i tvrde: 'Usnio sam! Usnio sam!' ²⁶ Dokle će među prorocima biti onih koji prorokuju laž i objavljuju prijeveru srca svojega? ²⁷ Misle da će svojim snima što ih jedan drugom pripovijedaju postići da narod moj zaboravi ime moje, kao što već oci njihovi zaboraviše ime moje uz Baala! ²⁸ Prorok koji je usnio san neka samo pripovijeda svoj san, a u koga je riječ moja, neka po istini objavljuje riječ moju!” “Što je zajedničko slami i žitu? - riječ je Jahvina. ²⁹ Nije li riječ moja poput vatre - riječ je Jahvina - i nije li slična malju što razbija pećinu? ³⁰ Evo me stoga protiv proroka - riječ je Jahvina - koji jedan drugome krađu moje riječi. ³¹ Evo me protiv proroka - riječ je Jahvina - koji mlata jezikom i proroštva kuju. ³² Evo me protiv proroka - riječ je Jahvina - koji prorokuju izmišljene snove i pripovijedajući ih zavode narod moj izmišljotinama svojim i

lažima. A ja ih nisam poslao, niti sam im što zapovjedio, niti su narodu ovome od kakve koristi - riječ je Jahvina. ³³ A ako te ovaj narod, ili prorok, ili svećenik, zapita: 'Što je breme Jahvino?' odgovori im: 'Vi ste breme Jahvino i ja vas odbacujem' - riječ je Jahvina. ³⁴ A reče li koji prorok ili svećenik, ili tko iz naroda: 'Breme Jahvino', kaznit ću toga čovjeka i dom njegov. ³⁵ Ovako morate govoriti svaki svome bližnjemu i svaki svome bratu: 'Što je Jahve odgovorio?' ili 'Što je Jahve rekao?' ³⁶ Ali 'Breme Jahvino' da više niste spomenuli, jer je breme svakome riječ njegova." Jer vi iskrivljujete riječi Boga živoga, Jahve nad Vojskama, našega Boga! ³⁷ Ovako reci proroku: "Što ti je Jahve odgovorio?" ili "Što je Jahve rekao?" ³⁸ Ali ako kažete "Breme Jahvino", ovako govori Jahve: "Zato što se služite riječju 'Breme Jahvino', premda sam vam poručio da je ne izgovarate, ³⁹ ja ću visoko podići i odbaciti od lica svojega vas i vaš grad što ga dadoh vama i ocima vašim! ⁴⁰ I svalit ću na vas vječnu sramotu i vječnu porugu koja se neće zaboraviti."

24

¹ Jahve mi pokaza, i gle: dvije kotarice smokava stajahu pred Domom Jahvinim, pošto Nabukodonozor, kralj babilonski, odvede iz Jeruzalema i izagna u Babilon Jekoniju, sina Jojakimova, kralja judejskoga, zajedno s knezovima judejskim, kovačima i bravarima. ² U jednoj kotarici bijahu izvrsne smokve, kakve već jesu rane smokve; a u drugoj bijahu pokvarene

smokve, tako rđave da se ne mogahu jesti. ³ I Jahve me upita: “Jeremija, što vidiš?” A ja odgovorih: “Smokve! Dobre su vrlo dobre, a loše su vrlo loše - tako loše da nisu za jelo.” ⁴ I dođe mi riječ Jahvina: ⁵ Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: “Kao na ove dobre smokve, tako ću milostivo pogledati na sužnje judejske koje sam s ovoga mjesta prognao u zemlju kaldejsku. ⁶ I milostivo ću svrnuti oči na njih i vratiti ih u ovu zemlju. Ponovo ću ih podići i neću ih više uništiti; opet ću ih posaditi i neću ih više iščupati. ⁷ I dat ću im srce da me poznaju da sam ja Jahve, da budu narod moj, a ja Bog njihov, jer će se oni svim srcem svojim opet k meni obratiti. ⁸ Ali kao s lošim smokvama koje su tako loše da nisu za jelo - da, riječ je Jahvina - tako ću postupiti i sa Sidkijom, kraljem judejskim, s njegovim knezovima i sa svim Jeruzalemcima što preostadoše u ovoj zemlji i s onima što se u Egiptu nastaniše. ⁹ Učinit ću da budu na užas svim kraljevstvima zemaljskim, na sramotu i porugu, na ruglo i kletvu posvuda kamo ih protjeram. ¹⁰ I poslat ću na njih mač, glad i kugu dok se ne istrijebe sa zemlje koju dadoh njima i ocima njihovim.”

25

¹ Riječ upućena Jeremiji o svem narodu judejskom, četvrte godine Jojakima, sina kralja judejskog - to je prve godine Nabukodonozora, kralja babilonskog. ² Prorok ³ Od trinaeste godine Jošije, sina Amonova, kralja judejskoga, sve do dana današnjeg, ove dvadeset i tri godine,

dolazila mi je riječ Jahvina i ja sam vam jednako govorio, ali me niste slušali. ⁴ I Jahve je svejednako slao k vama sve sluge svoje, proroke, ali vi niste slušali i niste prignuli uši svoje da čujete. ⁵ I govorahu vam: “Vratite se svaki sa zla puta svojega i od zlih djela svojih i ostanite u zemlji koju Jahve dade vama i ocima vašim za sva vremena; ⁶ i ne idite za tuđim bogovima da im služite i da im se klanjate; i ne gnjevite me djelima ruku svojih, pa vam neću ništa nažao učiniti. ⁷ Ali me niste poslušali - riječ je Jahvina - nego me razgnjeviste djelima ruku svojih, na svoju nesreću!” ⁸ Zato ovako govori Jahve nad Vojskama: “Jer niste poslušali mojih riječi, ⁹ evo, ja ću poslati i podignuti sve narode sa sjevera - riječ je Jahvina - i slugu svoga Nabukodonozora, kralja babilonskoga, i dovest ću ih na ovu zemlju i na njene stanovnike i na sve okolne narode; izručit ću ih kletom uništenju i učinit ću ih užasom i ruglom, vječnim razvalinama. ¹⁰ I ugušit ću među njima svaki glas radosti i veselja, klicanje zaručnika i zaručnice i klopot žrvnja i svjetlost svjetiljke. ¹¹ Sva će se zemlja pretvoriti u pustoš i pustinju i svi će narodi služiti kralju babilonskom sedamdeset godina. ¹² Ali kad se navrši sedamdeset godina, kaznit ću kralja babilonskog i narod onaj - riječ je Jahvina - za bezakonje njihovo i zemlju kaldejsku i pretvorit ću ih u vječne razvaline. ¹³ Dovest ću na tu zemlju sve što sam protiv nje rekao - sve je to napisano u ovoj knjizi, što prorokova Jeremija za sve narode.” ¹⁴ “I oni će služiti mnogim

narodima i velikim kraljevima i platit ću im po njihovim činima i po djelima ruku njihovih.”
¹⁵ Ovako mi reče Jahve, Bog Izraelov: “Uzmi ovaj pehar vina iz moje ruke i napoji njime sve narode kojima ću te poslati. ¹⁶ Neka piju dok ne zateturaju i dok se ne izbezume zbog mača što ću ga među njih poslati.” ¹⁷ I uzeh pehar iz ruke Jahvine i napojih njime sve narode kojima me Jahve bijaše poslao: ¹⁸ Jeruzalem i gradove judejske s njihovim kraljevima i knezovima, neka budu razvalina, pustoš, ruglo i prokletstvo, kao što su i danas; ¹⁹ faraona, kralja egipatskoga, s njegovim slugama i knezovima i narodom njegovim ²⁰ i svu onu mješavinu naroda: sve kraljeve zemlje Usa, sve kraljeve zemlje filistejske, Aškelon, Gazu, Ekron i ono što ostade od Ašdoda; ²¹ Edom, Moab i sinove Amonove; ²² sve kraljeve Tira, sve kraljeve Sidona, kraljeve otoka onkraj mora; ²³ Dedan, Temu, Buz i sve one ostriženih zalizaka, ²⁴ sve kraljeve Arabije, sve kraljeve mješavine naroda koji obitavaju u pustinji; ²⁵ sve kraljeve Zimrija, sve kraljeve Elama i sve kraljeve Medije; ²⁶ sve kraljeve Sjevera, blize i daleke, jednog za drugim, i sva kraljevstva na licu zemlje. A kralj Šešak pit će poslije njih. ²⁷ I reci im: “Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Pijte! Opijte se! Bljujte! Padnite da se više ne dignete od mača koji ću pustiti među vas.' ²⁸ Ako ne bi htjeli uzeti pehar iz tvoje ruke da piju, reci im: 'Ovako govori Jahve nad Vojskama: Morate piti! ²⁹ Jer, evo, ja sam počeo kažnjavati grad koji

se zove mojim imenom. A vi zar da prođete bez kazne? Ne, nećete ostati nekažnjeni, jer ću sam dozvati mač da udari na sve stanovnike zemlje' - riječ je Jahve nad Vojskama. ³⁰ Ti im, dakle, prorokuj sve riječi ove i reci im: 'Jahve reče sa visine, iz svetoga stana grmi glasom, riče iza glasa protiv pašnjaka svoga, podvikuje kao oni što grožđe gaze. Do svih stanovnika zemlje ³¹ dopire bojni klik - do nakraj svijeta - jer Jahve se parbi s narodima, izlazi na sud sa svakim tijelom, bezbožnike će maču izručiti - riječ je Jahvina. ³² Ovako govori Jahve nad Vojskama: Evo, nesreća već zahvaća narod za narodom; nevrijeme strašno već se prolama s krajeva zemlje.'" ³³ U onaj dan bit će pobijenih Jahvinih s jednoga kraja svijeta do drugoga. Za njima nitko neće naricati, niti će ih tko pokupiti i sahraniti; ostat će kao gnoj po zemlji. ³⁴ Kukajte, pastiri, i vičite, valjajte se po prašini, vodiči stada, jer vam se ispuniše dani za klanje, popadat ćete ko ovnovi izabrani. ³⁵ Više nema utočišta pastirima, niti spasa vodičima stada. ³⁶ Čuj, kako vapiju pastiri, kako kukaju vodiči stada, jer Jahve pustoši pašnjak njihov, ³⁷ mirna su pasišta poharana od jarosna gnjeva Jahvina. ³⁸ Lav ostavlja guštaru jer će zemlja njihova opustjeti od mača pustošničkog, od jarosnog gnjeva Jahvina.

26

¹ U početku kraljevanja Jojakima, sina Jošijina, kralja Judina, dođe mi riječ Jahvina. ² Ovako govori Jahve: "Stani u predvorju Doma Jahvina

i svim gradovima judejskim koji dolaze da se poklone u Domu Jahvinu naviještaj sve riječi koje sam ti zapovjedio da im kažeš. I ne izostavi ni jedne jedine. ³ Možda će poslušati i vratiti se svaki sa zla puta svoga, pa ću se pokajati za zlo koje naumih učiniti zbog zlodjela njihovih. ⁴ Reci im: 'Ovako govori Jahve: Ako me ne poslušate da hodite po Zakonu što ga stavih pred vas, ⁵ slušajući riječi slugu mojih proroka koje vam neumorno šaljem, premda ih do sada niste slušali, ⁶ postupit ću s ovim Domom kao sa Šilom i učinit ću da ovaj grad bude prokletstvo za sve narode na zemlji.'" ⁷ I svećenici i proroci i sav narod slušahu Jeremiju kako naviješta te riječi u Domu Jahvinu. ⁸ A kad Jeremija izreče sve ono što mu je Gospod zapovjedio da naviješta svemu narodu, zgrabiše ga svećenici i proroci govoreći: "Platit ćeš glavom! ⁹ Zašto si u ime Jahvino prorokovao: 'Postupit ću s ovim Domom kao sa Šilom i ovaj će grad biti opustošen te nitko više u njemu neće stanovati?'" I sav se narod skupi na Jeremiju u Domu Jahvinu. ¹⁰ Čuvši to, starješine judejske dođoše iz kraljevskog dvora u Dom Jahvin i sjedoše pred Nova vrata Doma Jahvina. ¹¹ Tada svećenici i proroci rekoše starješinama i svemu narodu: "Ovaj je čovjek zaslužio smrt jer je prorokovao protiv ovoga grada, kao što ste čuli na svoje uši." ¹² Tada Jeremija reče starješinama i svemu narodu: "Jahve me posla da prorokujem protiv ovoga Doma i ovoga grada sve ono što ste čuli. ¹³ Popravite, dakle, putove svoje i djela svoja i slušajte glas Jahve, Boga svoga: i pokajaj

će se za zlo kojim vam se zaprijetio. ¹⁴ Ja sam, evo, u vašim rukama. Učinite sa mnom što vam se čini dobro i pravo. ¹⁵ Ali dobro znajte: ako me pogubite, krv nedužnu navalit ćete na sebe, na ovaj grad i na njegove stanovnike. Jer, zaista, Jahve me posla k vama da u vaše uši govorim sve ove riječi.” ¹⁶ Tada rekoše starješine i sav narod svećenicima i prorocima: “Ovaj čovjek nipošto ne zaslužuje smrt, jer nam je govorio u ime Jahve, Boga našega.” ¹⁷ Nato ustadoše i neki od najuglednijih u zemlji te rekoše svemu mnoštvu naroda što se ondje okupilo: ¹⁸ “Mihej Morešecanin prorokovaše u dane Ezekije, kralja judejskog, i govoraše svemu narodu judejskom: 'Ovako govori Jahve nad Vojskama: Sion će biti polje preorano, Jeruzalem ruševina, a Goru Doma ovog šuma će prekriti.' ¹⁹ Je li ga zato pogubio Ezekija, kralj judejski, i sva Judeja? Nisu li se pobojali Jahve i nastojali da Jahvu umilostive, te se Jahve pokaja za zlo kojim im se bijaše zaprijetio? A mi, zar da na duše svoje navalimo tako velik zločin?” ²⁰ Bijaše ondje još neki koji prorokovaše u ime Jahvino, Urija, sin Šemajin, rodom iz Kirjat Jearima. I on prorokovaše protiv ovoga grada i zemlje ove kao i Jeremija. ²¹ A kad je kralj Jojakim sa svim ratnicima i zapovjednicima čuo te riječi, tražio je da ga smakne. Čuvši to, Urija se prestraši i pobježe u Egipat. ²² Ali kralj Jojakim posla u Egipat Elnatana, sina Akborova, s nekoliko ljudi; ²³ dovedoše oni Uriju iz Egipta i odvedoše ga kralju Jojakimu, koji ga mačem pogubi, a truplo

njegovo baci na groblje prostoga puka. ²⁴ Ali Ahikam, sin Šafanov, zaštiti Jeremiju te ga ne predaše u ruke narodu da ga pogube.

27

¹ U početku kraljevanja Sidkije, sina Jošije, kralja judejskoga, uputi Jahve Jeremiji ovu riječ. ² Ovako mi reče Jahve: “Načini sebi užad i jaram i stavi ga sebi na vrat. ³ Zatim poruči kralju edomskom, kralju moapskom, kralju amonskom, kralju tirskom i kralju sidonskom, po njihovim izaslanicima koji su došli u Jeruzalem kralju judejskom Sidkiji. ⁴ Naredi im da poruče svojim gospodarima: 'Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov! Ovako poručite svojim gospodarima: ⁵ Ja sam snagom svojom svesilnom i rukom ispruženom stvorio zemlju, ljude i životinje na zemlji. I ja to dajem kome hoću. ⁶ Sada, dakle, sve te zemlje dajem u ruke Nabukodonozoru, kralju babilonskom, služi svojemu; dajem mu i poljsko zvijerje da mu služi. ⁷ I svi će narodi služiti njemu i njegovu sinu, i sinu njegova sina, dok i njegovoj zemlji ne kucne čas te i njega ne upokore moćni narodi i veliki kraljevi. ⁸ Ako koji narod, ili kraljevstvo, ne htjedne služiti Nabukodonozora, kralja babilonskoga, ne hoteć' se upregnuti u jaram kralja babilonskog, taj ću narod kazniti mačem, glađu i kugom - riječ je Jahvina - dok ga sasvim ne zatrem rukom njegovom. ⁹ Ne slušajte, dakle, svojih proroka, gatalaca, sanjara, zvjezdara svojih i čarobnjaka koji vam govore:

'Ne, vi nećete služiti kralju babilonskom!' ¹⁰ Jer vam oni laž prorokuju samo da vas udalje iz vaše zemlje, da vas otjeram pa da propadnete. ¹¹ Ali narod koji se upregne u jaram kralja babilonskoga da mu služi ostavit ću na miru u zemlji njegovoj - riječ je Jahvina - da je obrađuje i u njoj živi." ¹² Sve sam to rekao Sidkiji, kralju judejskom, govoreći: "Upregnite se u jaram kralja babilonskoga i pokorite se njemu i narodu njegovu da ostanete živi. ¹³ Zašto da poginete, ti i narod tvoj, od mača, gladi i kuge, kao što se Jahve zaprijetio narodu koji se ne podvrgne kralju babilonskom? ¹⁴ Ne slušajte, dakle, riječi onih proroka koji vam govore: 'Vi nećete služiti kralju babilonskom.' Oni vam laž prorokuju. ¹⁵ 'Jer nisam ih ja poslao da vam prorokuju - riječ je Jahvina - nego vam oni laž prorokuju u moje ime, da vas otjeram iz vaše zemlje, pa da propadnete - vi i proroci koji vam prorokuju.'" ¹⁶ I svećenicima i svemu ovom narodu rekao sam: "Ovako govori Jahve: 'Ne slušajte riječi svojih proroka koji vam ovako prorokuju: Evo, posuđe Doma Jahvina bit će uskoro vraćeno iz Babilona.' Oni vam laži prorokuju. ¹⁷ Ne slušajte ih! Pokorite se kralju babilonskom da ostanete živi! Zašto da ovaj grad postane ruševina? ¹⁸ Ako su oni zaista proroci, te ako je u njima riječ Jahvina, neka mole Jahvu nad Vojskama da i posuđe što još ostade u Domu Jahvinu i u dvoru kraljeva judejskih i u Jeruzalemu ne dospije u Babilon! ¹⁹ Jer ovako govori Jahve o stupovima, moru, podnožjima i o preostalom posuđu što još ostade u ovome gradu - ²⁰ što još Nabukodono-

zor, kralj babilonski, ne uze sa sobom onda kad odvede u izgnanstvo iz Jeruzalema u Babilon Jekoniju, sina Jojakimova, kralja judejskoga, i sve odličnike judejske i jeruzalemske. ²¹ Da, ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov, o posuđu koje preostade u Domu Jahvinu, u dvoru kralja judejskog, i u Jeruzalemu: ²² 'U Babilon će ih odnijeti i ondje će ostati sve do dana kad ja odem po njih - riječ je Jahvina. I ja ću sve to donijeti i postaviti na ovo mjesto!'"

28

¹ Iste godine, u početku kraljevanja Sidkije, kralja judejskoga, četvrte godine, petog mjeseca, Hananija, sin Azurov, prorok rodnom iz Gibeona, reče mi u Domu Jahvinu pred svim svećenicima i svim narodom: ² "Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Skršit ću jaram kralja babilonskoga. ³ Do dvije godine vratit ću na ovo mjesto sve posuđe Doma Jahvina koje je Nabukodonozor, kralj babilonski, odavde uzeo i odnio u Babilon. ⁴ A tako i Jekoniju, sina Jojakimova, kralja judejskoga, i sve izgnanike judejske, koji dospješe u Babilon, također ću vratiti na ovo mjesto - riječ je Jahvina - jer ću skršiti jaram kralja babilonskoga.'" ⁵ Tada prorok Jeremija odgovori proroku Hananiji pred svećenicima i pred svim narodom koji bijahu u Domu Jahvinu. ⁶ Reče prorok Jeremija: "Amen! Učinio Jahve tako! Ispunio Jahve riječi koje si prorokovao i vratio ovamo sve posuđe iz Doma Jahvina i sve izgnanike iz Babilona. ⁷ Ali čujder i ovu riječ koju ću kazati na tvoje uši i na uši

svoga naroda. ⁸ Proroci koji su bili prije mene i tebe, odiskona prorokovahu mnogim moćnim zemljama i velikim kraljevstvima rat, glad, kugu. ⁹ Ali o proroku koji proriče mir možeš istom kad se ispuni njegova proročka riječ znati da ga je zaista Jahve poslao.” ¹⁰ Tada prorok Hananija skide jaram s vrata proroka Jeremije i skrši ga. ¹¹ I reče Hananija pred svim narodom: “Ovako govori Jahve: 'Evo, ovako ću - za dvije godine - skršiti jaram Nabukodonozora, kralja babilonskoga, s vrata svih naroda!’” Tada prorok Jeremija ode svojim putem. ¹² A kad prorok Hananija skrši jaram s vrata proroka Jeremije, dođe riječ Jahvina Jeremiji: ¹³ “Idi i ovako reci Hananiji: 'Ovako govori Jahve: Ti si skršio drveni jaram, ali ću ja mjesto njega načiniti željezni.' ¹⁴ Jer ovako govori Jahve nad Vojškama, Bog Izraelov: 'Željezni ću jaram staviti oko vrata svih ovih naroda da ih podvrgnem Nabukodonozoru, kralju babilonskom, i služiti će mu, jer ja sam njemu podložio čak i poljsku zvjerad!’” ¹⁵ I prorok Jeremija reče proroku Hananiji: “Čuj me dobro, Hananija! Tebe nije poslao Jahve, a ti si u narodu pobudio varave nade. ¹⁶ Zato ovako govori Jahve: 'Gle, brišem te s lica zemlje! Umrijet ćeš još ove godine, jer si propovijedao pobunu protiv Jahve!’” ¹⁷ I umrije prorok Hananija te godine u sedmom mjesecu.

29

¹ Evo, ovo su riječi poslanice koju prorok Jeremija iz Jeruzalema posla Ostatku izgnanstva

- starješinama, svećenicima i prorocima i svemu preostalom narodu što ga Nabukodonozor iz Jeruzalema bijaše odveo u Babilon, ² pošto kralj Jekonija i kraljica-majka, dvorjanici, odličnici judejski i jeruzalemski, kovači i bravari ostaviše Jeruzalem. ³ Poslanica je poslana po Elasi, sinu Šafanovu, i Gemarji, sinu Hilkijinu, koje Sidkija, kralj judejski, posla u Babilon Nabukodonozoru, kralju babilonskom. Evo sadržaja: ⁴ "Ovako govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov: 'Svima izgnanicima koje odvedoh iz Jeruzalema u Babilon! ⁵ Gradite kuće i nastanite se, sadite vrtove i uživajte urod njihov! ⁶ Ženite se i rađajte sinove i kćeri! Ženite svoje sinove i udajte svoje kćeri da i oni rađaju sinove i kćeri! Množite se da se ne smanjite! ⁷ Ištite mir zemlji u koju vas izagnah, molite se za nju Jahvi, jer na njezinu miru počiva i vaš mir!' ¹⁰ Jer ovako govori Jahve: 'Istom kad se Babilonu ispuni onih sedamdeset godina, ja ću vas pohoditi te vam ispuniti dobro obećanje da ću vas vratiti na ovo mjesto. ¹¹ Jer ja znam svoje naume koje s vama namjeravam - riječ je Jahvina - naume mira, a ne nesreće: da vam dadnem budućnost i nadu. ¹² Tada ćete me zazivati, dolaziti k meni, moliti mi se i ja ću vas uslišati. ¹³ Tražit ćete me i naći me jer ćete me tražiti svim srcem svojim. ¹⁴ I pustit ću da me nađete - riječ je Jahvina. Izmijenit ću udes vaš i sabrati vas iz svih naroda i sa svih mjesta kamo vas odagnah - riječ je Jahvina. I vratit ću vas na mjesto odakle vas u izgnanstvo odvedoh. ¹⁵ Istina, vi velite:

'Jahve nam podiže proroke u Babilonu.' ⁸ Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Ne dajte da vas obmanjuju vaši proroci koji su među vama, vaši gataoci! Ne povodite se za snovima koje oni sanjaju! ⁹ Jer oni vam laž prorokuju u moje ime, a ja ih nisam poslao' - riječ je Jahvina." ¹⁶ Ovako govori Jahve kralju koji sjedi na prijestolju Davidovu, i svemu narodu koji živi u ovome gradu - braći vašoj što ne moradoše s vama u izgnanstvo. ¹⁷ Ovako govori Jahve nad Vojskama: "Evo šaljem na njih mač, glad i kugu; učinit ću da budu kao pokvarene smokve, tako loše da nisu za jelo. ¹⁸ I gonit ću ih mačem, glađu i kugom i učinit ću ih užasom svim kraljevstvima zemaljskim, prokletstvom, strahotom, ruglom i sramotom svim narodima kamo ih otjeram. ¹⁹ Jer ne poslušашe riječi mojih - riječ je Jahvina - premda sam im svejednako slao sluge svoje proroke, ali ih oni ne poslušашe - riječ je Jahvina. ²⁰ Ali vi, izgnanici, koje poslah iz Jeruzalema u Babilon, poslušajte svi riječ Jahvinu!" ²¹ Ovako govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov, o Ahabu, sinu Kolajinu, i o Sidkiji, sinu Maasejinu, koji vam laž prorokuje u moje ime: "Evo, predajem ih u ruke Nabukodonozora, kralja babilonskoga, da ih pogubi vama na oči. ²² I njima će se kao kletvom proklinjati svi izgnanici koji su u Babilonu: 'Neka Jahve učini s tobom kao sa Sidkijom i Ahabom koje kralj babilonski ispeče na vatri ²³ jer u Izraelu počiniše sramotu čineći preljub sa ženama svojih bližnjih i govoreći u moje ime lažne riječi

koje im ja nisam zapovjedio. Ja to znam, i svjedok sam tome' - riječ je Jahvina!”^{24 - 25} A Šemaji ćeš Nehelamcu poručiti: “Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: Ti si u svoje ime poslao pisma svemu narodu koji je u Jeruzalemu, i svećeniku Sefaniji, sinu Maasejinu, i svim ostalim svećenicima: ²⁶ 'Jahve te postavi svećenikom namjesto svećenika Jojade da paziš u Domu Jahvinu na svakog luđaka koji se gradi prorokom i da ga baciš u klade, sa željezom oko vrata. ²⁷ Zašto, dakle, nisi spriječio Jeremiju iz Anatota, koji se među vama gradi prorokom? ²⁸ TÓa on nam je poslao poruku u Babilon: Dugo će još trajati: Gradite kuće i nastanite se! Sadite vrtove i uživajte urod njihov!” ²⁹ Svećenik Sefanija pročitao pismo proroku Jeremiji. ³⁰ Tada dođe riječ Jahvina Jeremiji: ³¹ “Pošalji svim izgnanicima ovu vijest: 'Ovako govori Jahve o Šemaji Nehelamcu: Jer vam Šemaja prorokuje te vam budi varave nade, premda ga ja nisam poslao, ³² ovako govori Jahve: Kaznit ću Šemaju Nehelamca, njega i potomstvo njegovo: nitko mu neće preostati usred ovoga naroda da doživi sreću koju spremam narodu svojemu - riječ je Jahvina - jer je propovijedao pobunu protiv Jahve.”

30

¹ Riječ koju Jahve upravi Jeremiji: ² Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: “Upiši u knjigu sve ove riječi koje ti govorim. ³ Jer evo dolaze dani - riječ je Jahvina - i promijenit ću udes naroda

svoga Izraela i Judeje” - govori Jahve - “i vratit ću ih u zemlju koju u baštinu dadoh ocima njihovim.” ⁴ Evo riječi što ih Jahve reče o Izraelu i o Judeji: ⁵ Ovako govori Jahve: “Čujem krik užasa: strava je to, a ne mir. ⁶ Hajde, propitajte se i pogledajte: je li ikad muškarac rodio? A svi se muškarci za bedra hvataju kao porodilje! Zašto su sva lica izobličena i problijedjela? ⁷ Jao, jer velik je dan ovaj, slična mu nÓe bÁi! Vrijeme je nevolje za Jakova, al' će se izbaviti iz nje. ⁸ Onoga dana - riječ je Jahve nad Vojskama - slomit ću jaram na njihovu vratu i lance ću njihove raskinuti. Više neće služiti tuđinu, ⁹ već će služiti Jahvi, Bogu svojemu, i Davidu, kralju svome, koga ću im podići. ¹⁰ Ne boj se, Jakove, slugo moja - riječ je Jahvina - ne plaši se, Izraele! Jer evo, spasit ću te izdaleka i potomstvo tvoje iz zemlje izgnanstva. Jakov će se opet smiriti, spokojno će živjeti i nitko ga neće plašiti - riječ je Jahvina - ¹¹ jer ja sam s tobom da te izbavim. Zatrt ću narode među koje te prognah, a tebe neću sasvim uništiti; al' ću te kazniti po pravici, ne smijem te pustit' nekažnjena.” ¹² Uistinu, ovako govori Jahve: “Neiscjeljiva je rana tvoja, neprebolan polom tvoj. ¹³ Nema lijeka rani tvojoj i nikako da zaraste. ¹⁴ Zaboraviše te svi ljubavnici, više za te i ne pitaju! Jer po tebi ja udarih k'o što udara neprijatelj, kaznom krutom za bezakonje i za mnoge grijeha tvoje. ¹⁵ Zašto kukaš zbog rane svoje? Zar je neizlječiva tvoja bol? Zbog mnoštva bezakonja i grijeha silnih tvojih to ti učinih. ¹⁶ Al' i oni što te žderu bit

će prožderani, u ropstvo će svi dušmani tvoji; pljačkaši tvoji bit će opljačkani, i koji te plijeniše bit će oplijenjeni. ¹⁷ [17b] Zvahu te 'Protjeranom' i 'Sionkom za koju nitko ne pita'. [17a] Al' ja ću te iscijeliti, rane ti zaliječiti” - riječ je Jahvina. ¹⁸ Ovako govori Jahve: “Evo, izmijenit ću udes šatora Jakovljevih, smilovat ću se na stanove njegove: na razvalinama njegovim bit će opet grad sazidan, i dvori će stajati na starome mjestu. ¹⁹ Iz njih će se čuti hvalospjev, i glasovi radosni. Umnožit ću ih i više im se neće smanjiti broj, ugled ću im dati i više ih neće prezirati. ²⁰ Sinovi njihovi bit će mi kao nekoć, zajednica njina preda mnom će čvrsto stajati, a kaznit ću sve njihove ugnjetače. ²¹ Glavar njihov iz njih će niknuti, vladar njihov isred njih će izaći. Pustit ću ga k sebi da mi se približi - jer tko da se usudi sam preda me!” - riječ je Jahvina. ²² “I vi ćete biti moj narod, a ja vaš Bog. ²³ Gle, nevrijeme Jahvino, jarost provaljuje, razmahuje se vihor silan, i svaljuje na glave bezbožničke. ²⁴ Jahvin se gnjev neće stišati dok on ne izvrši i ne ispuni naume srca svojega. U dane posljednje jasno ćete to razumjeti.

31

¹ “U ono vrijeme - riječ je Jahvina - bit ću Bog svim plemenima Izraelovim i oni će biti narod moj.” ² Ovako govori Jahve: “Nađe milost u pustinji narod koji uteče maču: Izrael ide u svoje prebivalište. ³ Iz daljine mu se Jahve ukaza: Ljubavlju vječnom ljubim te, zato ti

sačuvah milost. ⁴ Opet ću te sazdati, i bit ćeš sazdana, djevice Izraelova. Opet ćeš se resit' bubnjićima, u veselo kolo hvatati. ⁵ Opet ćeš saditi vinograde na brdima Samarije: koji nasade posade, oni će i trgati. ⁶ Jer dolazi dan te će stražari vikati na brdu efrajmskom: 'Na noge! Na Sion se popnimo, k Jahvi, Bogu svojemu!'" ⁷ Jer ovako govori Jahve: "Kličite od radosti Jakovu, pozdravite burno prvaka naroda! Neka se ori vaš glas! Objavite slavopojkom: Jahve spasi narod svoj, Ostatak Izraelov! ⁸ Evo, ja ih vodim iz zemlje sjeverne, skupljam ih s krajeva zemlje: s njima su slijepi i hromi, trudnice i rodilje: vraća se velika zajednica. ⁹ Evo, u suzama pođoše, utješene sad ih vraćam! Vodit ću ih kraj potočnih voda, putem ravnim kojim neće posrnuti, jer ja sam otac Izraelu, Efrajim je moj prvenac." ¹⁰ Čujte, o narodi, riječ Jahvinu, objavite je širom dalekih otoka: "Onaj što rasprši Izraela, opet ga sabire i čuva ga k'o pastir stado svoje!" ¹¹ Jer Jahve oslobodi Jakova, izbavi ga iz ruku jačeg od njega. ¹² I oni će, radosno kličući, na vis sionski da se naužiju dobara Jahvinih: žita, ulja, mladog vina, jagnjadi i teladi, duša će im biti kao vrt navodnjen, nikad više neće ginuti. ¹³ Djevojke će se veselit' u kolu, mlado i staro zajedno, jer ću im tugu u radost pretvoriti, utješit ću ih i razveselit' nakon žalosti. ¹⁴ Pretilinom ću im okrijepiti svećenstvo i narod svoj nasititi dobrima" - riječ je Jahvina. ¹⁵ Ovako govori Jahve: "Čuj! U Rami se kukanje čuje i gorak plač: Rahela oplakuje sinove svoje, i neće da se utješi

za djecom, jer njih više nema.” ¹⁶ Ovako govori Jahve: “Prestani kukati, otari suze u očima! Patnje će tvoje biti nagrađene: oni će se vratiti iz zemlje neprijateljske. ¹⁷ Ima nade za tvoje potomstvo - riječ je Jahvina - sinovi tvoji vratit će se u svoj kraj. ¹⁸ Dobro čujem Efrajimov jecaj: 'Ti me pokara, i ja se popravih kao june još neukročeno. Obrati me, da se obratim, jer ti si, Jahve, Bog moj. ¹⁹ Odvratih se od tebe, ali se pokajah, uvijek, i sad se u slabine tučem. Stidim se i crvenim, jer nosim sramotu mladosti svoje!’” ²⁰ “Zar mi je Efrajim sin toliko drag, dijete najmilije? Jer koliko god mu prijetim, bez prestanka živo na njega mislim i srce mi dršće za njega od nježne samilosti” - riječ je Jahvina. ²¹ “Postavi putokaze, podigni stupove! Sjeti se ceste, puta kojim si prošla. I vrati se, djevice Izraelova, vrati se u gradove svoje! ²² Dokle ćeš još oklijevati, kćeri odmetnice? Jer Jahve stvori nešto novo na zemlji: Žena će okružiti Muža.” ²³ Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: “U zemlji Judinoj, kad promijenim njezinu sudbinu, u njezinim će se gradovima ovako govoriti: 'Blagoslovio te Jahve, prebivalište Pravednosti, Goro sveta!’” ²⁴ “I u njoj će se opet nastaniti Judeja sa svim svojim gradovima, ratari i oni što idu za stadima, ²⁵ jer ja ću okrijepiti dušu iscrpljenu, obilno nahraniti dušu klonulu. ²⁶ Kao ono: 'Čim se probudih, pogledah: sladak li bijaše sanak moj!’” ²⁷ “Evo dolaze dani - riječ je Jahvina - kad ću u domu Izraelovu i u domu Judinu posijati sjeme čovječje

i sjeme životinjsko. ²⁸ I kao što sam nekoć bdio da ih iščupam, razvalim, istrijebim, zatrem i nesreću na njih svalim, tako ću sada brižno bdjeti da ih podignem i posadim. ²⁹ U one dane neće se više govoriti: 'Oci jedoše kiselo grožđe, a sinovima zubi trnu.' ³⁰ Nego će svatko umrijeti zbog vlastite krivice. I onomu koji bude jeo kiselo grožđe zubi će trnuti." ³¹ "Evo dolaze dani - riječ je Jahvina - kad ću s domom Izraelovim i s domom Judinim sklopiti Novi savez. ³² Ne Savez kakav sam sklopio s ocima njihovim u dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje egipatske, Savez što ga oni razvrgoše premda sam ja gospodar njihov - riječ je Jahvina. ³³ Nego, ovo je Savez što ću ga sklopiti s domom Izraelovim poslije onih dana - riječ je Jahvina: Zakon ću svoj staviti u dušu njihovu i upisati ga u njihovo srce. I bit ću Bog njihov, a oni narod moj. ³⁴ I neće više učiti drug druga ni brat brata govoreći: 'Spoznajte Jahvu!' nego će me svi poznavati, i malo i veliko - riječ je Jahvina - jer ću oprostiti bezakonje njihovo i grijeha se njihovih neću više spominjati." ³⁵ Ovako govori Jahve, koji daje da sunce sjaje danju, a mjesec i zvijezde da svijetle noću, koji burka more da mu valovi buče - ime mu je Jahve nad Vojskama: ³⁶ "Ako se ikad ti zakoni poremete preda mnom - riječ je Jahvina - onda će i potomstvo Izraelovo prestati da bude narod pred licem mojim zauvijek! ³⁷ Ako se mogu izmjeriti nebesa gore, i dolje istražiti temelji zemlje, onda ću i ja odbaciti potomstvo Izraelovo zbog svega što poćiniše" - riječ je Jahvina. ³⁸ "Evo dolaze dani - riječ je Jahvina -

kada će grad Jahvin biti opet sazidan, od Kule Hananelove do Vrata ugaonih. ³⁹ I još će se dalje protegnuti mjerničko uže, pravo do brežuljka Gareba, a onda okrenuti prema Goi. ⁴⁰ I sva dolina trupla i pepela, i sva polja do potoka Kidrona, do ugla Konjskih vrata na istoku, bit će svetinja Jahvina. I neće više biti razaranja ni prokletstva.”

32

¹ Riječ koju Jahve uputi Jeremiji desete godine Sidkije, kralja judejskoga, to jest osamnaeste godine Nabukodonozorove. ² U to vrijeme vojska kralja babilonskoga opsjedaše Jeruzalem, a prorok Jeremija bijaše zatvoren u tamničkom dvorištu u dvoru judejskoga kralja. ³ Sidkija, kralj judejski, bijaše ga ondje zatvorio, prigovoriv mu: “Zašto si prorokovao: 'Ovako govori Jahve: Gle, grad ću ovaj predati u ruke kralju babilonskom da ga osvoji; ⁴ a Sidkija, kralj judejski, neće umaći sili kaldejskoj, nego će biti predan u ruke kralja babilonskoga - usta u usta s njim će govoriti, oči u oči njega vidjeti. ⁵ Sidkiju će odvesti u Babilon i ondje će ostati dok ga ne pohodim - riječ je Jahvina! I ako se budete borili protiv Kaldejaca, nećete uspjeti!” ⁶ Tada reče Jeremija: “Dođe mi riječ Jahvina: ⁷ 'Uskoro će doći k tebi Hanamel, sin tvoga strica Šaluma, da ti kaže: Kupi njivu moju u Anatotu; ti imaš rodbinsko pravo da je kupiš!' ⁸ Kako je Jahve navijestio, k meni dođe moj stričević Hanamel u tamničko dvorište i reče mi: 'De kupi moju njivu u Anatotu, jer ti imaš

pravo na posjed i rodbinsko pravo da je kupiš! Kupi je!' I tada spoznah da to bijaše riječ Jahvina. ⁹ Kupih, dakle, tu njivu od stričevića Hanamela iz Anatota te mu izmjerih u novcu sedamnaest šekela srebra. ¹⁰ Napišem ugovor, udarim pečat, pozovem svjedoke i izmjerim novac na tezulji. ¹¹ Zatim uzmem kupovni ugovor, zapečaćen prema propisu i uredbama, ¹² predam kupovni ugovor Baruhu, sinu Mahsejeva sina Nerije. Nazočni su bili: moj stričević Hanamel, svjedoci što su potpisali kupovni ugovor i svi Judejci koji su se našli u tamničkom dvorištu. ¹³ Tada pred njima zapovjedim Baruhu: ¹⁴ 'Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: Uzmi ove isprave, ovaj kupovni ugovor, zapečaćeni i otvoreni, i stavi ih u glinenu posudu da se zadugo sačuvaju. ¹⁵ Jer ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: Još će se u ovoj zemlji kupovati i kuće, i njive, i vinogradi!" ¹⁶ Pošto kupovni ugovor predadoh Nerijinu sinu Baruhu, pomolih se Jahvi: ¹⁷ "O, Jahve, Gospode! Ti stvori nebo i zemlju snagom velikom, rukom uzdignutom! Ništa tebi nije nemoguće! ¹⁸ Tisućama iskazuješ milost, a krivnju otaca osvećuješ na djeci, potomcima njihovim. Bože veliki i moćni, kome je ime Jahve nad Vojskama! ¹⁹ Velik si u svojim naumima, silan u svojim djelima! Oči tvoje bde nad svim putovima ljudskim da naplatiš svakome prema putu njegovu i prema plodu djela njegovih! ²⁰ Ti koji si činio znamenja i čudesa u zemlji egipatskoj i u Izraelu, i među svim ljudima sve do danas, ²¹ ti si izveo svoj

narod izraelski iz zemlje egipatske znamenjima i čudesima, rukom moćnom i mišicom podignutom, strahotama velikim. ²² Zatim im dade svu ovu zemlju koju si zakletvom obećao ocima njihovim, zemlju u kojoj teče med i mlijeko. ²³ I oni je zaposjedoše; ali nisu slušali glasa tvojega niti su hodili putem Zakona tvojega. Ništa ne učiniše od onog što im ti naredi; zato si dozvao na njih sve ove nevolje. ²⁴ Gle, nasipi se već primakoše gradu, i bit će osvojen, i grad će pasti u ruke Kaldejcima koji na nj navaljuju mačem, glađu i kugom. Čime si prijetio, evo dolazi. I sam vidiš. ²⁵ A ti mi, Jahve Gospode moj, reče: 'Kupi novcem njivu i pozovi svjedoke', a grad je već predan u ruke Kaldejcima!" ²⁶ Tada mi dođe riječ Jahvina: ²⁷ "Gle, ja sam Jahve, Bog svakoga tijela! Meni ništa nije nemoguće! ²⁸ Zato - veli Jahve - grad ovaj predajem u ruke Kaldejaca i u ruke kralja babilonskoga, koji će ga zauzeti. ²⁹ Ući će u nj Kaldejci koji se bore protiv ovoga grada, ognjem će ga uništiti i spaliti ga zajedno s kućama kojima su na krovovima Baalu palili tamjan i lijevali ljevanice tuđim bogovima, mene gnjeveći. ³⁰ Jer sinovi Izraelovi i sinovi Judini od mladosti čine samo zlo pred mojim očima. Doista, sinovi Izraelovi bez prestanka me gnjeve djelima ruku svojih - riječ je Jahvina. ³¹ Grad ovaj, doista, samo mi je na gnjev i srdžbu otkako je sagrađen pa do dana današnjega te ga moram ukloniti ispred lica svojega ³² zbog svega bezakonja što ga sinovi Izraelovi i sinovi Judini počinu, gnjeveći me - oni i kraljevi

njihovi, knezovi i svećenici i proroci, Judejci i Jeruzalemti. ³³ Okretahu mi leđa, a ne lice svoje, iako se neumorno trudih da ih poučim, ali me ne slušaše niti nauk moj primiše. ³⁴ Postaviše grozote u Dom koji se mojim zove imenom da ga oskrvnu. ³⁵ Baalu podigoše uzvišice u Dolini Ben Hinomu, i sinove i kćeri svoje Moleku kroz oganj provodiše - što im ja nikad ne zapovjedih; ni na um mi ne pade da bi činili takve gadosti niti da bih Judu pustio u takav grijeh.” ³⁶ Ipak, ovako govori Jahve, Bog Izraelov, o tom gradu za koji vi velite da će od mača, gladi i kuge pasti u ruke kralju babilonskom: ³⁷ “Evo, ja ću ih sabrati iz svih zemalja u koje ih prognah - u gnjevu i jarosti svojoj - i vratit ću ih na ovo mjesto da ovdje spokojno žive. ³⁸ I oni će biti narod moj, a ja, ja ću biti Bog njihov. ³⁹ I dat ću im srce jedno i put jedan, da bi me se bojali u sve dane, na sreću svoju i djece svoje. ⁴⁰ I sklopit ću s njima Savez vječan, nikad se više neću odvratiti od njih i uvijek ću im činiti dobro; usadit ću im u srce svoj strah, da se nikad više ne odmetnu od mene. ⁴¹ I radovat ću se čineći im dobro; i čvrsto ću ih zasaditi u ovoj zemlji, svim srcem svojim, svom dušom svojom.” ⁴² Jer ovako govori Jahve: “Kao što sam na ovaj narod doveo svu ovu strašnu nesreću, tako ću na njih dovesti svu sreću koju im obrekoh. ⁴³ Da, opet će se kupovati njive u ovoj zemlji o kojoj vi velite: 'Ova je pustinja, bez čovjeka i živinčeta, predana na milost i nemilost Kaldejcima!' ⁴⁴ Njive će se za novac kupovati, pisat će se i pečatiti kupovni ugovori, pozivat

će se svjedoci u zemlji Benjaminovoj i u okolici Jeruzalema. U gradovima Judinim i u gradovima Gorja, Šefele, Negeba, jer ću promijeniti udes njihov” - riječ je Jahvina.

33

¹ Dok je Jeremija bio još zatvoren u tamničkom dvorištu, i drugi mu put dođe riječ Jahvina: ² “Ovako govori Jahve, koji stvori zemlju, oblikova je i učvrsti - ime mu je Jahve! ³ Zazovi me, i odazvat ću ti se i objavit ću ti velike i nedokučive tajne o kojima ništa ne znaš. ⁴ Jer ovako govori Jahve, Bog Izraelov, o kućama ovoga grada i o dvorima kraljeva judejskih, porušenim zbog nasipa i mača, ⁵ i o onima što zameću borbu s Kaldejcima da napune svoje kuće tjelesima ljudi koje pobih u srdžbi i jarosti svojoj, i odvratih lice svoje od ovoga grada zbog njihove opakosti. ⁶ Evo, ja ću zaliječiti njihovu ranu, ja ću ih iscijeliti i ozdraviti i pružiti im obilje istinskoga mira. ⁷ Promijenit ću udes zemlje Judine i Jeruzalema i podići ću ih da budu kao nekoć. ⁸ Očistit ću ih od svakoga grijeha kojim sagriješiše protiv mene i oprostit ću im sve krivice koje mi skriviše odmetnuv se od mene. ⁹ I Jeruzalem će mi biti na radost, na hvalu i čast pred svim narodima svijeta: kad čuju za sve dobro kojim ću ih nadijeliti, divit će se i čuditi svoj onoj sreći i miru što ću im ja dati.” ¹⁰ Ovako govori Jahve: “Na ovome mjestu o kojemu vi velite: 'To je pustinja bez čovjeka i bez živinčeta' - u gradovima judejskim

i po opustošenim ulicama jeruzalemskim opet će se oriti ¹¹ poklici radosti, poklici zaručnika i zaručnice, poklici onih koji će u Domu Jahvinu prinostiti žrtve zahvalnice pjevajući: 'Hvalite Jahvu nad Vojskama, jer je dobar Jahve - vječna je ljubav njegova!' Jer ja ću obnoviti zemlju da bude kao nekoć" - riječ je Jahvina. ¹² Ovako govori Jahve nad Vojskama: "Na ovome mjestu koje je sada pusto, bez čovjeka i bez živinčeta, i u svim gradovima opet će biti pašnjaci za pastire što odmaraju stada svoja. ¹³ U gradovima Gorja, i u gradovima Šefele, i u gradovima Negeba, u kraju Benjaminovu, u okolici Jeruzalema i u gradovima Judinim opet će prolaziti ovce ispod ruke pastira koji će ih brojiti" - riječ je Jahvina. ¹⁴ "Evo, dolaze dani - riječ je Jahvina - kad ću ispuniti dobro obećanje što ga dadoh domu Izraelovu i domu Judinu: ¹⁵ U one dane i u vrijeme ono podići ću Davidu izdanak pravedni; on će zemljom vladati po pravu i pravici. ¹⁶ U one dane Judeja će biti spašena, Jeruzalem će živjeti spokojno. A grad će se zvati: 'Jahve, Pravda naša.' ¹⁷ Jer ovako govori Jahve: "Nikada Davidu neće nestati potomka koji će sjediti na prijestolju doma Izraelova. ¹⁸ I nikada neće levitima i svećenicima nestati potomaka koji će služiti preda mnom i prinostiti paljenice, kaditi prinosnice i prikazivati klanice u sve dane." ¹⁹ I dođe riječ Jahvina Jeremiji: ²⁰ Ovako govori Jahve: "Ako možete razvrći savez moj s danom i savez moj s noći, tako da ni dana ni noći više ne bude u pravo vrijeme, ²¹ moći će se

raskinuti i Savez moj sa slugom mojim Davidom te više neće imati sina koji bi kraljevaio na prijestolju njegovu i s levitima i svećenicima koji mi služe. ²² Kao što se vojska nebeska ne može izbrojiti ni izmjeriti pijesak morski, tako ću umnožiti potomstvo sluge svojega Davida i levite i svećenike koji mi služe.” ²³ I dođe riječ Jahvina Jeremiji: ²⁴ “Nisi li opazio što ovi ljudi govore: 'Jahve je odbacio obadva plemena koja je bio sebi izabrao?' I s prezirom poriču narod moj kao da mi više nije narod.” ²⁵ Ovako govori Jahve: “Da ne sklopim saveza svojega s danom i noći i da ne postavim zakone nebu i zemlji, ²⁶ mogao bih odbaciti potomstvo Jakova i Davida, sluge svojega, da više ne uzimam potomka njihova za vladara nad potomstvom Abrahamovim, Izakovim i Jakovljevim, kad promijenim udes njihov i kad im se smilujem.”

34

¹ Riječ koju Jahve uputi Jeremiji kad Nabukodonozor, kralj babilonski, i sva njegova vojska, i sva kraljevstva pod njegovom vlašću, i svi narodi navališe na Jeruzalem i na sve gradove njegove. ² Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: “Idi i govori sa Sidkijom, kraljem judejskim, i reci mu: Ovako govori Jahve: 'Evo, predajem ovaj grad u ruke kralja babilonskoga da ga on ognjem spali. ³ Ni ti nećeš ruci njegovoj umaći. Da, bit ćeš uhvaćen i predat će te u njegove ruke; oči u oči gledat ćeš kralja babilonskoga, usta u usta on će s tobom govoriti i bit ćeš odveden u Babilon.' ⁴ Ali čuj riječ

Jahvinu, Sidkija, kralju judejski! Ovo ti poručuje Jahve: 'Nećeš od mača poginuti, ⁵ umrijet ćeš u miru! I kao što su tvoje očeve i kraljeve tvoje prethodnike okadili, i tebe će okaditi i naricat će za tobom: 'Jao Gospodaru!' Ja ti to govorim' - riječ je Jahvina. ⁶ I prorok Jeremija poruči sve ove riječi Sidkiji, kralju judejskom u Jeruzalemu, ⁷ dok je vojska kralja babilonskoga navaljivala na Jeruzalem i na preostale gradove Judine - na Lakiš i Azeku, jer još samo oni preostadoše od judejskih utvrđenih gradova. ⁸ Riječ koju Jahve uputi Jeremiji, pošto je kralj Sidkija sa svekolikim narodom jeruzalemskim sklopio savez da im proglasi slobodu, ⁹ da svaki pusti na slobodu svoga roba Hebreja i svoju robinju Hebrejku te da više ni u koga ne bude Hebrej, brat njegov, kao rob. ¹⁰ I svi odličnici i sav narod koji uđoše u ovaj savez pristadoše te svaki pusti na slobodu roba svoga i svoju ropkinju da im više ne robuju. Pristadoše, dakle, i pustiše ih. ¹¹ A potom se okrenuše i uzeše opet svoje robove i ropkinje koje bijahu oslobodili pa ih prisiliše da im opet robuju. ¹² Tada Jahve uputi riječ Jeremiji govoreći: ¹³ Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: "Ja sam sklopio Savez s ocima vašim u dan kada ih izvedoh iz Egipta, iz zemlje ropstva, govoreći: ¹⁴ 'Nakon sedam godina neka svaki od vas pusti na slobodu brata svoga Hebreja koji mu se prodao i šest godina kao rob služio.' Ali me vaši oci ne poslušашe i ne htjedoše me čuti. ¹⁵ A vi se bijaste obratili i učinili što je pravo u očima mojim, proglasivši slobodu za svakoga

bližnjega svoga i preda mnom ste sklopili savez u Domu koji se zove mojim imenom. ¹⁶ A zatim se okrenuste i oskvrnuste ime moje, jer je svaki od vas opet uveo svoga roba i ropkinju koje ste već bili oslobodili, i ponovo ste ih prisilili da vam robuju.” ¹⁷ Zato ovako govori Jahve: “Vi me ne poslušaste da proglasite slobodu subratu svojemu i bližnjemu. I zato, evo, i ja proglašavam protiv vas slobodu - riječ je Jahvina - maču, kugi i gladi, i učinit ću vas strašilom svim kraljevstvima zemlje. ¹⁸ A s ljudima koji razvrgoše Savez moj i ne ispuniše saveza obećana pred mojim licem postupit ću kao s teletom što ga nadvoje rasjekoše te između tih pola prodoše. ¹⁹ Knezove Judeje i Jeruzalema, dvorjane, svećenike i sav narod zemlje što prodoše između pola telećih ²⁰ predat ću u ruke dušmana koji im rade o glavi, a njihova trupla bit će hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. ²¹ Sidkiju, kralja judejskoga, i njegove knezove predat ću u ruke dušmana koji im rade o glavi i u ruke vojske kralja babilonskoga, koja se od vas bila povukla. ²² Evo, ja ću im zapovjediti - riječ je Jahvina - i vratit ću ih na ovaj grad, i navalit će na nj, osvojiti ga i ognjem spaliti. A gradove judejske obratit ću u pustinju nenastanjenu.”

35

¹ Jahve uputi riječ Jeremiji u dane Jojakima, sina Jošijina, kralja judejskoga: ² “Idi u zajednicu Rekabovaca, govori s njima i dovedi ih u Dom Jahvin, u jednu od dvorana, i daj im vina.”

³ Tada dovedoh Jaazaniju, sina Habasinijina sina Jeremije, njegovu braću i sve sinove njegove i sav dom Rekabovača ⁴ i dovedoh ih u Dom Jahvin, u dvoranu čovjeka Božjega Ben Johanana, sina Jigdalijina, koja je kraj dvorane kneževske, a nad dvoranom vratara Maaseje, sina Šalumova. ⁵ Zatim stavih pred sinove doma Rekabova krčage pune vina i čaše te im rekoh: "Pijte vina!" ⁶ Ali oni odgovoriše: "Ne pijemo vina, jer nam je otac naš Jonadab, sin Rekabov, zapovjedio: 'Ne smijete nikada piti vina, ni vi ni sinovi vaši. ⁷ Niti smijete graditi kuća, niti sijati sjemena ni saditi vinograde, niti ih posjedovati, nego provodite sav život pod šatorima, da dugo živite u zemlji gdje kao stranci boravite.'" ⁸ I mi poslušasmo glas oca Jonadaba, sina Rekabova, u svem što nam je zapovjedio: da nikad vina ne pijemo, ni mi ni žene naše, niti sinovi naši, ni kćeri naše, ⁹ da ne gradimo kuća, ni da posjedujemo vinograda ni polja zasijanih, ¹⁰ da stanujemo pod šatorima i držimo se poslušno svega što nam zapovjedi naš otac Jonadab. ¹¹ Samo kada je Nabukodonozor, kralj babilonski, krenuo protiv ove zemlje, rekosmo: 'Hajdemo, pođimo u Jeruzalem da izbjegnemo vojsku kaldejsku i vojsku aramejsku!' I tako sada živimo u Jeruzalemu." ¹² Tada dođe riječ Jahvina Jeremiji: ¹³ Ovako govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov: "Idi i objavi Judejcima i Jeruzalemcima: 'Zar nećete primiti nauka moga i poslušati riječi moje?' - riječ je Jahvina. - ¹⁴ 'Ispunjuju se riječi Jonadaba, sina Rekabova,

koji je sinovima svojim zabranio da piju vina, i do dana današnjega nitko ga nije pio, jer oni slušaju riječ svoga oca. A ja sam vam jednako govorio, ali me niste slušali. ¹⁵ I slao sam bez prestanka k vama sluge svoje, proroke, da vam propovijedaju: 'Vratite se svaki sa svoga opakog puta, popravite djela svoja i ne trčite za tuđim bogovima da im služite, pa ćete ostati u zemlji koju dadoh vama i ocima vašim'; ali ne prikloniste uha svojega i ne poslušaste me. ¹⁶ Sinovi Jonadaba, sina Rekabova, držahu se zapovijedi koju im dade otac njihov. Ali mene ovaj narod ne sluša.' ¹⁷ Zato govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Evo, navući ću na sve Jeruzalemce sve one nevolje kojima sam im zaprijetio, jer sam im govorio, a oni me ne slušahu, dozivao ih, ali se oni ne odazivahu.'" ¹⁸ Zajednici Rekabovaca Jeremija reče: "Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Jer ste slušali zapovijedi svoga oca Jonadaba i držali se svih naredaba i činili sve što vam je on zapovjedio, ¹⁹ zato - ovako govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov - Jonadabu, sinu Rekabovu, nikad neće ponestati potomka koji će stajati pred licem mojim u sve dane.'"

36

¹ Četvrte godine Jojakima, sina Jošijina, kralja judejskoga, uputi Jahve Jeremiji ovu riječ: ² "Uzmi svitak i zapiši na nj sve riječi koje ti kazah o Jeruzalemu, Judeji i svim narodima, od dana kad ti počeh govoriti, od dana Jošijinih do dana današnjega. ³ Možda će čuti dom Judin o

svim nesrećama što sam ih naumio oboriti na njih te će se vratiti svaki sa svoga zlog puta, a ja ću im oprostiti krivicu i grijeh njihov.”⁴ Tada Jeremija dozva Baruha, sina Nerijina, i Baruh napisa na svitak, po kazivanju Jeremijinu, sve riječi koje mu Jahve bijaše objavio.⁹ U petoj godini Jojakima, sina Jošijina, kralja judejskoga, mjeseca devetoga, pozvaše na post pred Jahvu sav narod jeruzalemski i sav narod što mogaše stići iz gradova judejskih u Jeruzalem.⁵ Tada Jeremija naredi Baruhu: “Meni nije slobodno te ne mogu poći u Dom Jahvin.⁶ Idi ti te na dan posta u Domu Jahvinu čitaj narodu riječi Jahvine iz svitka što si ga po mojem kazivanju napisao. Pročitaj ih i svim Judejcima koji su došli iz svojih gradova.⁷ Možda će se vapaji njihovi vinuti k Jahvi i možda će se obratiti svatko sa zloga puta svojega; jer je velik bijes i srdžba kojima Jahve prijeti ovom narodu.”⁸ I Baruh, sin Nerijin, učini sve kako mu prorok Jeremija bijaše zapovjedio da pročita riječi Jahvine u Domu Jahvinu.¹⁰ Baruh svemu narodu pročita riječi Jeremije iz svitka u Domu Jahvinu, u dvorani Gemarje, sina pisara Šafana, u gornjem predvorju pred Novim vratima Jahvina Doma.¹¹ A kad Mikaj, sin Šafanova sina Gemarje, ču iz knjige sve Jahvine riječi,¹² siđe u kraljevski dvor u sobu pisarovu, gdje upravo sjedahu svi dostojanstvenici: pisar Elišama, Delaja, sin Šemajin, Elnatan, sin Akborov, Gemarja, sin Šafanov, Sidkija, sin Hananijin, i svi drugi dostojanstvenici.¹³ Mikaj im kaza sve riječi što

ih bijaše čuo kad ih je Baruh narodu čitao iz knjige. ¹⁴ Tada dostojanstvenici poslaše Jehudija, sina Netanijina, i Šelemju, sina Kušijeva, Baruhu da mu kažu: “Uzmi u ruke svitak iz kojega si čitao narodu i dođi!” Tada Baruh, sin Nerijin, uze svitak u ruke i dođe k njima. ¹⁵ Oni mi rekoše: “Hajde, sjedi i pročitaj nam!” I Baruh im pročitao. ¹⁶ Kad čuše sve one riječi, uplašeno se pogledaše i rekoše Baruhu: “Moramo sve to kazati kralju.” ¹⁷ I upitaše Baruha: “Hajde, objasni nam kako ti napisa sve te riječi.” ¹⁸ Baruh će njima: “Jeremija mi je sve te riječi u pero kazivao, a ja sam ih crnilom u knjigu zapisao.” ¹⁹ Tada dostojanstvenici rekoše Baruhu: “Idi i sakrijte se, ti i Jeremija; nitko da ne zna gdje ste.” ²⁰ I, pohranivši svitak u dvorani pisara Elišame, pođoše kralju u dvorsko predvorje i sve mu ispriповjediše. ²¹ Kralj posla Jehudija da donese svitak: on ga donese iz sobe pisara Elišame i pročitao ga kralju i dostojanstvenicima koji stajahu oko njega. ²² Kralj je sjedio u zimskim odajama - bijaše to u devetom mjesecu - a pred njim stajaše ražarena žeravnica. ²³ I kako bi Jehudi pročitao tri-četiri stupca, kralj bi ih rezao pisarskim perorezom i bacao u vatru na žeravnice sve dok cio svitak ne bi uništen u vatri žeravnice. ²⁴ Ni kralj ni njegove sluge ne prestrašise se niti razderaše haljina kad čuše te riječi, ²⁵ pa ipak Elnatan, Delaja i Gemarja moljahu kralja da ne spali svitak, ali on ih ne poslušao. ²⁶ Tada kralj zapovjedi kraljeviću Jerahmeelu i Seraji, sinu Azrielovu, i Šelemji, sinu

Abdeelovu, da uhvate pisara Baruha i proroka Jeremiju. Ali ih Jahve bijaše sakrio. ²⁷ Pošto je dakle kralj spalio svitak s riječima što ih Baruh bijaše zapisao po Jeremijinu kazivanju, dođe riječ Jahvina Jeremiji: ²⁸ “Uzmi drugi svitak i upiši u nj sve one riječi što bijahu na prvom svitku koji je Jojakim, kralj judejski, spalio. ²⁹ A protiv Jojakima, kralja judejskoga, ovako reci: Ovako govori Jahve: Spalio si svitak govoreći: 'Zašto si u njemu napisao da će doći kralj babilonski koji će opustošiti zemlju ovu i istrijebiti i ljude i stoku?' ³⁰ Zato ovako govori Jahve protiv Jojakima, kralja judejskoga: 'On neće imati potomka da sjedne na prijestolje Davidovo, a njegovo mrtvo tijelo bit će bačeno na pripeku danju i noćni mraz. ³¹ Kaznit ću njega, i potomstvo njegovo, i sluge njegove zbog njihova bezakonja, i svalit ću na Jeruzalemce i na Judejce sve zlo kojim sam im prijetio, a nisu me slušali.” ³² Tada Jeremija uze drugi svitak, dade ga pisaru Baruhu, sinu Nerijinu, i on po kazivanju Jeremijinu upisa sve riječi knjige koju je Jojakim, kralj judejski, na žeravnici spalio. I k njima je dopisano još mnogo onakvih riječi.

37

¹ Nakon Konije, sina Jojakimova, zakralji se Sidkija, sin Jošijin. Nabukodonozor, kralj babilonski, postavi ga za kralja u zemlji judejskoj. ² Ali ni on ni sluge njegove ni narod zemlje ne slušahu riječi što ih je Jahve govorio na usta proroka Jeremije. ³ Kralj Sidkija posla

Jehukala, sina Šelemjina, i svećenika Sefaniju, sina Maasejina, k proroku Jeremiji s porukom: “Daj, pomoli se za nas Jahvi, Bogu našem!”⁴ Jeremija u ono vrijeme još zalažашe među narod i još ga ne bijahu bacili u tamnicu.⁵ A vojska je faraonova nadirala iz Egipta: čuvši to, Kaldejci, koji opsjedahu Jeruzalem, udaljiše se od grada.⁶ Tada se javi riječ Jahvina proroku Jeremiji:⁷ Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: “Kralju judejskomu, koji vas posla k meni da me pitate, ovako recite: 'Evo, vojska faraonova, koja vam priteče u pomoć, vratit će se u svoju zemlju Egipat.⁸ Kaldejci će opet napasti ovaj grad, osvojiti ga i spaliti.'⁹ Ovako govori Jahve: 'Ne zanosite se mišlju: 'Kaldejci će otići od nas', jer oni neće otići!’¹⁰ Pa i da razbijete svu vojsku kaldejsku koja se bori s vama, tako da bi od nje ostali samo ranjenici, oni bi, svaki iz svoga šatora, opet poustajali da požarom unište ovaj grad.”¹¹ Kad je vojska kaldejska zbog vojske faraonove morala prekinuti opsadu Jeruzalema,¹² i Jeremija htjede otići iz Jeruzalema da ode u zemlju Benjaminovu te ondje od rođaka dobije dio.¹³ Ali kad stiže do Benjaminovih vrata, ondje bijaše zapovjednik straže Jirijaj, sin Hananijina sina Šelemje. On zaustavi proroka Jeremiju povikavši: “Ti hoćeš prebjeći Kaldejcima!” Jeremija odgovori:¹⁴ “Nije istina, ne želim prebjeći Kaldejcima!” Ali i ne slušajući Jeremiju, Jirijaj ga uhvati i odvede dostojanstvenicima.¹⁵ Dostojanstvenici se razljutiše na Jeremiju te ga istukoše i zatvoriše u kuću pisara Jonatana, koju bijahu pretvorili u

tamnicu. ¹⁶ Tako Jeremija dospje u nadsvođen podrum. Ondje Jeremija ostade mnogo vremena. ¹⁷ Tada kralj Sidkija posla po njega. I nasamo, u dvoru, kralj ga upita: “Ima li riječi od Jahve?” A na to će Jeremija: “Dakako!” I dometne: “Bit ćeš predan u ruke kralja babilonskoga!” ¹⁸ Onda Jeremija kaza kralju Sidkiji: “Što skrivih tebi, tvojim slugama i ovom narodu te me baciste u tamnicu? ¹⁹ Gdje su sada vaši proroci koji vam prorekoše: 'Kralj babilonski neće udariti na vas ni na ovu zemlju?' ²⁰ A sada, hajde, čuj mene, gospodaru moj i kralju, usliši molbu moju! Nemoj da me opet vrgnu u kuću pisara Jonatana, da ondje ne umrem!” ²¹ Tada kralj Sidkija naredi i Jeremiju odvedoše u tamničko dvorište te mu davahu svaki dan pogaču kruha iz Pekarske ulice, sve dok nije ponestalo kruha u gradu. I tako Jeremija ostade u tamničkom dvorištu.

38

¹ Šefatja, sin Matanov, i Gedalija, sin Pašhurov, i Jukal, sin Šelemjin, i Pašhur, sin Malkijin, čuše tada za riječi što ih Jeremija kaza svemu narodu: ² “Ovako govori Jahve: 'Tko ostane u ovome gradu, poginut će od mača, gladi i kuge. A tko izađe pred Kaldejce, spasit će život - život će mu ostati kao plijen, ostat će živ.' ³ Jer ovako govori Jahve: 'Ovaj će grad odista pasti u ruke vojski kralja babilonskoga i ona će ga zauzeti!’” ⁴ Tada dostojanstvenici rekoše kralju: “Ovoga čovjeka valja ubiti: on zaista obeshrabruje ratnike koji

su još ostali u gradu i sav narod kad takve riječi pred njima govori. Pa taj čovjek ne traži dobrobit ovoga naroda, nego njegovu propast.”

⁵ A kralj Sidkija odgovori: “Eto, on je u vašim rukama, jer kralj ionako više nema nikakve vlasti nad vama.” ⁶ Tada pograbiše Jeremiju i baciše ga u čatrnju kraljevića Malkije, što je bila u tamničkom dvorištu, i oni ga spustiše na užetima. Ali u čatrnji ne bijaše vode, već samo glib, tako da Jeremija propade u glib. ⁷ Ali Kušit Ebed-Melek, dvorjanin koji bijaše u kraljevskom dvoru, doču da su Jeremiju bacili u čatrnju dok je kralj upravo sjedio kod Benjaminovih vrata. ⁸ Tada Ebed-Melek izađe iz kraljevskog dvora te ovako reče kralju: ⁹ “Gospodaru, kralju moj, zlo čine ovi ljudi kad tako postupaju s prorokom Jeremijom: bacili su ga u čatrnju, gdje će od gladi umrijeti, jer nema kruha u gradu.” ¹⁰ Nato kralj zapovjedi Kušitu Ebed-Meleku: “Povedi trojicu ljudi te izvuci proroka Jeremiju iz čatrnje dok nije umro.” ¹¹ I Ebed-Melek povede ljude, uđe u kraljevski dvor, pod riznicu: uze ondje nešto iznošenih i poderanih dronjaka te ih na užetu spusti Jeremiji u čatrnju. ¹² Kušit Ebed-Melek reče Jeremiji: “Podmetni iznošene i poderane dronjke pod pazuha i pod užad.” Jeremija učini tako. ¹³ Tada na užetima izvukoše Jeremiju iz čatrnje. Otada Jeremija ostade u tamničkom dvorištu. ¹⁴ Kralj Sidkija posla po proroka Jeremiju te ga pozva da dođe k njemu na treći ulaz što vodi u Dom Jahvin. Kralj reče Jeremiji: “Htio bih te nešto upitati,

nemoj mi ni riječi zatajiti!” ¹⁵ Jeremija odgovori Sidkiji: “Ako ti kažem, nećeš li me pogubiti? Ako te pak posvjetožem, nećeš me poslušati!” ¹⁶ Tada se kralj Sidkija u tajnosti zakle Jeremiji ovim riječima: “Živoga mi Jahve, koji nam daje ovaj život, neću te pogubiti i neću te predati onima što ti rade o glavi.” ¹⁷ Jeremija, dakle, reče Sidkiji: “Ovako govori Jahve, Bog nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Ako izađeš pred vojskovođe kralja babilonskoga, spasit ćeš glavu i ovaj grad neće biti uništen požarom; živjet ćete ti i tvoj dom. ¹⁸ Ako pak ne izađeš pred vojskovođe kralja babilonskoga, ovaj će grad pasti u ruke Kaldejaca i oni će ga spaliti, a ti se nećeš spasiti iz ruku njihovih.” ¹⁹ A kralj Sidkija odgovori Jeremiji: “Bojim se Judejaca koji su prebjegli Kaldejcima: mogli bi mene predati njima da mi se izruguju.” ²⁰ Jeremija odvrati: “Oni to neće učiniti. Poslušaj glas Jahvin prema kojem sam ti govorio, bit će ti dobro i spasit ćeš život svoj. ²¹ Ali ako ne htjedneš iz grada, evo riječi koju mi Jahve objavi: ²² 'Gle, sve žene koje su još ostale u dvoru kralja judejskoga bit će odvedene k vojskovođama kralja babilonskoga i govorit će: Zaveli te, svladali te vjerni prijatelji tvoji! Kad ti noge u kal propadaju, oni te napuštaju!' ²³ Da, sve će žene tvoje i djecu tvoju odvesti Kaldejcima, a ni ti sam nećeš umaći rukama njihovim: dospjet ćeš u ruke kralju babilonskom, a grad će ovaj biti spaljen.” ²⁴ Sidkija reče Jeremiji: “Nitko živ ne smije o tome što saznati, inače ćeš umrijeti. ²⁵ Ako, dakle, dostojanstvenici doznaju

da sam s tobom razgovarao te dođu k tebi i kažu: 'TÓa očituj nam što kralj kaza tebi, a ti njemu; ne krij ništa pred nama, inače ćemo te ubiti', ²⁶ odgovori im: 'Molio sam kralja da me više ne vrati u kuću Jonatanovu, da ondje ne umrem!'" ²⁷ I doista, dođoše dostojanstvenici k Jeremiji te ga ispitivahu. Ali im on odgovori upravo onako kako mu kralj bijaše naredio. Tada ga se okaniše, jer se ništa nije pročulo o onom razgovoru. ²⁸ Jeremiju, dakle, ostaviše u tamničkom dvorištu sve do dana kad neprijatelj zauze Jeruzalem. Kad Jeruzalem zauzeše, on bijaše ondje.

39

¹ Devete godine kralja Sidkije, kralja judejskoga, desetoga mjeseca, Nabukodonozor, kralj babilonski, krenu sa svom vojskom na Jeruzalem te ga opsjede. ² Jedanaeste godine kralja Sidkije, četvrtoga mjeseca, dana devetoga u mjesecu, provališe u grad. ³ Uđoše sve vojskovođe kralja babilonskoga te se smjestiše kod Srednjih vrata: Nergal Sar-Eser, knez Sin-Magira, vrhovni zapovjednik, Nebušasban, visoki dostojanstvenik, i sve druge vojskovođe kralja babilonskoga. ⁴ Kad ih vidješe Sidkija, kralj judejski, i svi ratnici njegovi, dadoše se u bijeg na vrata između dva zida, noću iziđoše iz grada prema Kraljevom vrtu i krenuše k dolini Arabi. ⁵ Ali ih čete kaldejske gonjahu i sustigoše Sidkiju u Poljanama jerihonskim. Uhvatiše ga, odvedoše u Riblu, u zemlju hamatsku, pred Nabukodonozora, kralja babilonskoga, koji

mu izreče sud. ⁶ I kralj babilonski dade u Ribli pred očima kralja Sidkije zaklati djecu njegovu. A dade kralj babilonski pogubiti i sve odličnike judejske. ⁷ Sidkiji iskopa oči, stavi ga u okove da ga odvede u Babilon. ⁸ Kaldejci zapališe kraljev dvor i kuće naroda i porušiše bedeme jeruzalemske. ⁹ Ostatak pučanstva koje još ostade u gradu, izbjeglice što su mu se predale i sav ostali narod, izagna u Babilon Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže. ¹⁰ A od siromašnoga puka koji nije ništa posjedovao, Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, ostavi neke u zemlji judejskoj i porazdijeli im vinograde i polja. ¹¹ O Jeremiji Nabukodonor, kralj babilonski, zapovjedi Nebuzaradanu, zapovjedniku tjelesne straže: ¹² “Uzmi ga i oko tvoje neka bdi nad njim. Ne čini mu nikakva zla, nego postupaj s njime kako on bude želio.” ¹³ Tada Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, Nebušazdan, visoki dostojanstvenik, Nergal Sar-Eser, vrhovni zapovjednik, i sve vojskovođe kralja babilonskoga ¹⁴ poslaše ljude da izvedu Jeremiju iz tamničkoga dvorišta i pustiše ga na slobodu. I tako on osta među narodom. ¹⁵ Dok je Jeremija bio zatvoren u tamničkom dvorištu, dođe mu riječ Jahvina: ¹⁶ “Idi i reci Kušitu Ebed-Meleku: Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Evo, učinit ću da se ispune moje riječi protiv ovoga grada, na nesreću, ne na spas njegov. I kad se u onaj dan na tvoje oči obistine, ¹⁷ ja ću te u onaj dan spasiti - riječ je Jahvina - i nećeš biti predan u ruke ljudima pred kojima dršćeš,

¹⁸ jer ja ću te pouzdano spasiti te nećeš od mača poginuti, nego ćeš dobiti život kao plijen, jer si se u me pouzdao' - riječ je Jahvina.”

40

¹ Ovo je riječ koju Jahve uputi Jeremiji pošto ga Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, bijaše pustio iz Rame. Odvojio ga je kad je već, u lance okovan, bio među svim jeruzalemskim i judejskim izgnanicima koje vođahu u Babilon. ² Odvojivši ga, dakle, zapovjednik tjelesne straže reče mu: “Jahve, Bog tvoj, zaprijetio je nesrećom ovome mjestu. ³ Izvršio je i učinio kako bijaše zaprijetio, jer ste griješili protiv Jahve i niste slušali glasa njegovog. Zato vas je i snašlo ovo zlo. ⁴ Evo, sada drijеšim okove s ruku tvojih. Ako ti je po volji da ideš sa mnom u Babilon, pođi sa mnom i oko će moje bdjeti nad tobom. Ako ti nije volja ići sa mnom u Babilon, ti ostani. Gle, sva je zemlja pred tobom: možeš ići kamo ti oko želi i gdje će ti biti dobro. ⁵ Ako, dakle, hoćeš ostati, možeš poći Gedaliji, sinu Šafanova sina Ahikama, koga je kralj babilonski postavio nad gradovima judejskim, i ostati kod njega usred naroda, ili pak možeš ići kamo ti drago.” Zatim mu zapovjednik tjelesne straže dade hrane i k tomu dar te ga otpusti. ⁶ Tada se Jeremija otputi u Mispu, Gedaliji, sinu Ahikamovu, te osta kod njega među narodom koji je ostao u zemlji. ⁷ Svi vojni zapovjednici i njihovi ljudi uokolo saznaše da je kralj babilonski postavio zemlji za namjesnika Ahikamova sina Gedaliju te mu

povjerio muževe, žene i djecu i siromahe koji još ne bijahu odvedeni u babilonsko sužanjstvo. ⁸ I dođoše pred Gedaliju u Mispu: Netanijin sin Jišmael, Kareahov sin Johanan; Tanhumetov sin Seraja, Zatim sinovi Efaja Netofljanina, Makati-jev sin Jaazanija - oni i njihovi ljudi. ⁹ Gedalija, sin Šafanova sina Ahikama, zakle se njima i njihovim ljudima i reče: “Ne bojte se služiti Kaldejcima, ostanite u zemlji, budite odani babilonskom kralju i bit će vam dobro. ¹⁰ A ja ću, evo, ostati u Mispi na službu Kaldejcima koji dolaze k nama. Vi pak potrgajte grožđe, poberite voće i masline, pohranite u sudove i ostanite u gradovima što ih zaposjedoste.” ¹¹ I svi Judejci što se zatekoše u Moabu, kod sinova Amonovih, i u Edomu, po svim zemljama, saznadoše da je kralj babilonski ostavio ostatak u Judeji i da je postavio nad njim Gedaliju, sina Šafanova sina Ahikama. ¹² I onda se vratiše svi Judejci iz svih mjesta kamo ih bijahu raspršili, vratiše se u zemlju judejsku Gedaliji u Mispu te nabraše veoma mnogo grožđa i drugoga voća. ¹³ A Johanan, sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici pođoše Gedaliji u Mispu ¹⁴ te mu rekoše: “A znaš li ti da je amonski kralj Baalis poslao Jišmaela, sina Netanijina, da te ubije?” Ali im Gedalija, sin Ahikamov, ne povjerova. ¹⁵ Tada reče Johanan, sin Kareahov, potajno Gedaliji u Mispi: “Idem da ubijem Jišmaela, sina Netanijina, tako da nitko neće doznati. Zašto da on tebe ubije i da se opet rasprše svi Judejci što se oko tebe skupiše? I zašto da propadne ostatak Judejaca?” ¹⁶ Ali

Gedalija, sin Ahikamov, uzvrati Johananu, sinu Kareahovu: “Nemoj toga raditi! Jer je laž što govoriš o Jišmaelu.”

41

¹ Ali u sedmom mjesecu dođe Jišmael, sin Elišamina sina Netanije, roda kraljevskoga, sa deset ljudi i potraži Gedaliju, sina Ahikamova, u Mispi. I dok su se ondje, u Mispi, zajedno gostili, ² diže se Jišmael, sin Netanijin, sa svojom deseticom i mačem smakoše Gedaliju, sina Ahikamova. I tako ubi čovjeka koga kralj babilonski bijaše postavio nad zemljom. ³ A i sve Judejce koji bijahu s njim u Mispi, i Kaldejce, vojnike što se tu nađoše - Jišmael dade pogubiti. ⁴ Sutradan, pošto Gedalija bi ubijen, dok još nitko nije znao što se zbiljo, ⁵ dođoše ljudi iz Šekema, Šila i Samarije, njih osamdeset, obrijane brade, poderanih haljina i s urezima po tijelu, noseći u rukama prinose i tamjan da ih prinesu u Domu Jahvinu. ⁶ Jišmael, sin Netanijin, iziđe im iz Mispe u susret, dok su oni, plačući, išli svojim putem. Kad ih stiže, reče im: “Dođite Gedaliji, sinu Ahikamovu!” ⁷ A kad stigoše usred grada, Jišmael, sin Netanijin, i njegovi ljudi poklaše ih i baciše u čatrnju. ⁸ A među njima bijaše deset ljudi koji rekoše Jišmaelu: “Nemoj nas ubiti, jer imamo u poljima zakopanih zaliha pšenice, ječma, ulja i meda.” On tada odusta i ne ubi ih s braćom njihovom. ⁹ A čatrnja u koju je Jišmael pobacao sva tjelesa pobijenih ljudi, velika čatrnja, bijaše ona ista koju je kralj Asa

načinio protiv Baše, kralja izraelskoga. I sad ju je Jišmael, sin Netanijin, napunio pobijenim ljudima. ¹⁰ Tada Jišmael odvede ostatak naroda iz Mispe, zajedno s kćerima kraljevim koje je Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, povjerio Gedaliji, sinu Ahikamovu: u cik zore krenu Jišmael, sin Netanijin, i zaputi se da prijede u zemlju Amonovih sinova. ¹¹ Ali kad Johanana, sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici koji bijahu s njim saznadoše za sva zlodjela što ih Jišmael, sin Netanijin, bijaše počinio, ¹² uzeše sve svoje vojnike te krenuše u boj na Jišmaela, sina Netanijina. Nađoše ga uz veliku vodu u Gibeonu. ¹³ Čim oni ljudi što bijahu kod Jišmaela ugledaše Johanana, sina Kareahova, i sve vojne zapovjednike koji bijahu s njime, obradovaše se, ¹⁴ i sav narod što ga je Jišmael odveo iz Mispe okrenu se i potrča Johananu, sinu Kareahovu. ¹⁵ Ali Jišmael, sin Netanijin, sa osam ljudi, pobježe od Johanana i ode k sinovima Amonovim. ¹⁶ Tada Johanana, sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici koji bijahu s njim uzeše sav preostali narod što ga Jišmael, sin Netanijin, pošto ubi Gedaliju, sina Ahikamova, bijaše doveo iz Mispe: muškarce, žene i djecu i dvorjane koje doveo je iz Gibeona. ¹⁷ Krenuše, a kod Svratišta Kimhama, koje je kraj Betlehema, oni se odmarahu da bi mogli nastaviti put i stići u Egipat, ¹⁸ što dalje od Kaldejaca, kojih se bojahu: jer je Jišmael, sin Netanijin, ubio Gedaliju, sina Ahikamova, koga kralj babilonski bijaše postavio za namjesnika u zemlji.

42

¹ Nato svi vojni zapovjednici, osobito Johanan, sin Kareahov, i Azarja, sin Hošajin, i sav narod, malo i veliko, pristupiše ² i rekoše proroku Jeremiji: “Pomno počuj molbu našu! Zagovaraj nas pred Jahvom, Bogom svojim, za sav ovaj ostatak, jer nas, kako i sam vidiš, ostade još samo malo od velikoga broja koliko nas je nekoć bilo. ³ Neka nam Jahve, Bog tvoj, objavi kuda da krenemo i što valja da činimo.” ⁴ Prorok im Jeremija odgovori: “Pristajem. Pomolit ću se, kao što rekoste, Jahvi, Bogu vašemu, i javit ću vam sve što on odgovori, ni riječi vam neću zatajiti.” ⁵ Oni pak rekoše Jeremiji: “Neka Jahve bude istinit i vjerodostojan svjedok protiv nas ako ne postupimo sasvim po riječima koje će nam Jahve, Bog tvoj, po tebi objaviti. ⁶ Bio povoljan ili nepovoljan glas Jahve, Boga našega, komu te šaljemo, mi ćemo ga slušati da nam dobro bude što poslušasmo glas Jahve, Boga svojega.” ⁷ Poslije deset dana dođe riječ Jahvina Jeremiji. ⁸ Tada on pozva Johanana, sina Kareahova, sve vojne zapovjednike koji bijahu s njim i sav narod, malo i veliko, ⁹ te im reče: “Ovako govori Jahve, Bog Izraelov, kojemu ste me poslali da izlijem preda nj molbu vašu: ¹⁰ Ako budete mirno živjeli u zemlji ovoj, podići ću vas i neću vas više razoriti; posadit ću vas, a ne iskorijeniti. Jer se kajem za zlo koje sam vam nanio. ¹¹ Ne bojte se kralja babilonskoga od koga strahujete. Ne bojte ga se - riječ je Jahvina - jer ja sam s vama da vas spasim i izbavim iz ruku njegovih. ¹² I ja ću

vam pribaviti milost da vam se smiluje i pusti vas da u zemlji svojoj živite.' ¹³ Ako pak kažete: 'Nećemo ostati u ovoj zemlji', ne pokoravajući se glasu Jahve, Boga svoga, ¹⁴ ako kažete: 'Ne, u Egipat idemo, rata više da ne vidimo, glasa bojnog roga više da ne čujemo, da ne moramo biti više gladni kruha; da, onamo idemo', ¹⁵ onda čujte riječ Jahvinu, vi koji ste Ostatak Judeje: Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Ako ste odlučili krenuti u Egipat da ondje živite, ¹⁶ mač kojega se plašite u zemlji će vas egipatskoj dostići; glad od koje strahujete, u Egiptu će vam biti za petama: i ondje ćete umrijeti! ¹⁷ I svi oni koji odluče da odu u Egipat i da se ondje nasele, poginut će od mača, gladi i kuge: nitko živ neće umaći nesreći koju ću na njih svaliti.' ¹⁸ Jer ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Kao što se srdžba moja i bijes moj oboriše na Jeruzalemce, tako će se gnjev moj izliti i na vas ako pođete u Egipat: postat ćete prokletstvo, užas, kletva i poruga, a ovoga mjesta nikad više nećete ugledati.' ¹⁹ Vama, koji ste Ostatak Judeje, Jahve poručuje da ne idete u Egipat. Dobro znajte da sam danas bio svjedok protiv vas. ²⁰ Jer sami sebe obmanjujete. TÓa vi ste me poslali k Jahvi, Bogu svome rekavši: 'Zagovaraj nas pred Jahvom, Bogom našim, i saopći nam sve što ti on objavi, i mi ćemo to učiniti.' ²¹ A danas sam vam objavio, ali vi ne slušate više glasa Jahve, Boga svojega, koji me k vama posla. ²² Znajte, dakle, dobro: od mača, gladi i kuge poginut ćete na mjestu kamo hoćete da odete da se ondje

naselite.”

43

¹ Kad je Jeremija svemu narodu kazao sve riječi Jahve, Boga njihova, sve one riječi radi kojih ga je Jahve, Bog njihov, k njima poslao, ² Azarja, sin Hošajin, i Johanan, sin Kareahov, i svi oni drski ljudi odgovoriše Jeremiji: “Laži nam govoriš. Nije te poslao Jahve da nam govoriš: 'Ne idite u Egipat da se ondje nastanite', ³ nego Baruh, sin Nerijin, podgovori te da nas predaš u ruke Kaldejcima koji će nas pogubiti ili odvesti u sužanjstvo babilonsko!” ⁴ I Johanan, sin Kareahov, i svi zapovjednici i sav narod ne poslušашe glasa Jahvina da ostanu u zemlji judejskoj. ⁵ Nego Johanan, sin Kareahov, i vojni zapovjednici povedoše sav ostatak Judin, one što se vratiše iz zemalja kamo bijahu izagnani, da se nastane u zemlji judejskoj: ⁶ muževe, žene i djecu i sve kraljevske kćeri i sve ljude koje je Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, ostavio kod Gedalije, sina Šafanova sina Ahikama, pa i proroka Jeremiju, i Baruha, sina Nerijina, ⁷ te se oni iseliše u Egipat, jer ne slušahu glasa Jahvina. I tako dođoše u Tafnis. ⁸ U Tafnisu dođe riječ Jahvina Jeremiji: ⁹ “Uzmi u ruke velikoga kamenja i ugradi ga, pred svim Judejcima, meljtom u pločnik što je pred ulazom u faraonov dvor. ¹⁰ I reci im: Ovako govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov: 'Evo šaljem po slugu svojega Nabukodonozora, kralja babilonskoga. On će postaviti prijestolje na ovo kamenje što sam ga ugradio i nad njim će razapeti svoju nebnicu.

11 Da, doći će i udarit će na zemlju egipatsku: Tko je za smrt, u smrt! Tko za izgnanstvo, u izgnanstvo! Tko za mač, pod mač! 12 On će vatrom sažeci hramove bogova egipatskih, spalit će i izagnati bogove, očistit će zemlju egipatsku kao što pastir svoj plašt otrijebi od buha. I onda će, nesmetan, odavde otići. 13 Porazbijat će spomenike hrama Sunca koji je u Heliopolu, a hramove bogova egipatskih ognjem će spaliti.”

44

1 Riječ koja se javi Jeremiji za sve Judejce što življahu u zemlji egipatskoj, što življahu u Migdolu, u Tafnisu, u Memfisu i u zemlji Patrosu. 2 Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: “I sami vidjeste svu nesreću koju sam svalio na Jeruzalem i na sve gradove judejske: evo danas su to gomile ruševina, a u njima nitko više ne živi, 3 zbog nedjela njihovih što ih učiniše da bi mene vrijeđali, polazeći drugim bogovima kojih nisu poznavali ni oni, ni vi, ni oci vaši, da im kadē i da im služe. 4 A ja sam vam jednako slao svoje sluge proroke da vam kažu: 'Ne činite tih gnusoba koje su mi ogavne!' 5 Ali me oni nisu slušali, niti su uho svoje priklonili da se okane zloće svoje i prestanu kadići tuđim bogovima. 6 Zato se izli gnjev moj i srdžba moja i rasplamtje se u gradovima judejskim i po ulicama jeruzalemskim, te se pretvoriše u pustoš i razvaline, kao što su danas. 7 Zašto sami svaljujete na se tako golemu nesreću” - govori Jahve, Bog nad Vojskama, Bog Izraelov - “te sami do korijena istrebljujete iz Judeje sve muško i

žensko, djecu i dojenčad, te vam ni ostatka ostati neće, ⁸ jer me vrijeđate djelima ruku svojih, kadeći tuđim bogovima u zemlji egipatskoj, u koju ste došli prebivati, a bit ćete iskorijenjeni i postat ćete kletva i ruglo među svim narodima na zemlji? ⁹ Jeste li zaboravili bezakonja otaca svojih, bezakonja kraljeva judejskih, bezakonja knezova svojih i žena njihovih i bezakonja svoja, bezakonja žena svojih, počinjena u zemlji judejskoj i po ulicama jeruzalemskim? ¹⁰ Do dana današnjega nisu se pokajali, nisu se bojali, nisu živjeli po Zakonu mojemu ni po odredbama mojim, koje dadoh vama i ocima vašim.” ¹¹ Zato ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: “Evo, okrećem svoje lice vama, na nesreću vašu, da zatrem svu zemlju judejsku. ¹² Odnijet ću ostatak Judeje koji je odlučio da ide u zemlju egipatsku da se ondje stani; svi će izginuti u zemlji egipatskoj, past će od mača, od gladi će pogibati, poginut će svi, malo i veliko, pomrijet će od mača i gladi, i bit će prokletstvo, užas, kletva i poruga. ¹³ Kaznit ću sve koji budu u zemlji egipatskoj, kao što sam kaznio Jeruzalem: mačem, glađu i kugom. ¹⁴ A od ostatka Judeje koji je došao da se stani u Egiptu, nitko neće uteći ni preživjeti da bi se mogao vratiti u zemlju judejsku za kojom im duše čeznu, da se u nju vrate i ondje nastane. Jer se nitko neće vratiti, osim izbjeglica.” ¹⁵ I tada svi muškarci koji su znali da im žene kade tuđim bogovima, i sve nazočne žene, u velikom mnoštvu, i sav narod što življaše u zemlji egipatskoj i u Patrosu odgovoriše Jeremiji: ¹⁶ “Riječi koje si

u ime Jahvino nama objavio mi ne slušamo; ¹⁷ naprotiv, i dalje ćemo se držati zadane riječi: kadit ćemo nebeskoj kraljici i lijevati ljevanice, kao što smo i mi i oci naši, naši kraljevi i knezovi činili u gradovima judejskim i po ulicama jeruzalemskim: tada imadosmo kruha izobila, bijasmo sretni i ne trpjesmo nikakvih nesreća. ¹⁸ Ali otkako prestadosmo kaditi nebeskoj kraljici i lijevati joj ljevanice, u svemu smo oskudijevali i od mača i gladi pogibali.” ¹⁹ A žene rekoše: “Kad kadimo kraljici nebeskoj i lijevamo joj ljevanice, zar joj bez znanja svojih muževa pečemo kolače u obliku lika njezina i lijevamo ljevanice?” ²⁰ Tada Jeremija svemu narodu, muškarcima i ženama, i svim ljudima koji su mu tako govorili reče: ²¹ “Nije li se Jahve spomenuo i nije li ga u srce dirnuo tamjan što ste ga palili po ulicama jeruzalemskim, vi i oci vaši, vaši kraljevi, knezovi i puk zemaljski? ²² Jahve više nije mogao podnositi zlodjela vaših i gnusoba koje počiniste, i zato se zemlja vaša pretvorila u pustoš i ruševine, u prokletstvo, bez stanovnika, kao što je i danas. ²³ Zbog toga što ste, prinoseći tamjan, zgriješili Jahvi, što Jahvina glasa ne slušaste i Jahvina se Zakona i njegovih se naredaba i svjedočanstava ne držaste, snađe vas ova nevolja, kakva je danas.” ²⁴ Zatim reče Jeremija svemu narodu, osobito ženama: “Čujte riječ Jahvinu, svi Judejci koji ste u zemlji egipatskoj: ²⁵ Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Vi žene, ono što vaša usta obećaju, to vaše ruke moraju i izvršiti. Rekoste: 'Mi ćemo

se tvrdo držati zavjeta što ih učinismo: kaditi kraljici nebeskoj i lijevati joj ljevanice.' Držite se samo svojih zavjeta i lijevajte revno ljevanice! ²⁶ Ali čujte zato riječ Jahvinu, svi vi Judejci nastanjeni u zemlji egipatskoj! Evo, zaklinjem se velikim imenom svojim,' govori Jahve. 'U svoj zemlji egipatskoj nijedna usta judejska neće više izustiti mojega imena; nitko neće reći: 'Živoga mi Jahve!' ²⁷ Evo, bdim nad njima, na nesreću, a ne na dobro njihovo: svi ljudi judejski što su u zemlji egipatskoj poginut će od mača i gladi do potpunog istrebljenja. ²⁸ I bit će malo onih koji će izbjеći maču i vratiti se iz egipatske zemlje u zemlju judejsku. Onda će sav ostatak judejski, svi koji dođoše u zemlju egipatsku da ondje žive, spoznati čija riječ vrijedi, moja ili njihova. ²⁹ A ovo neka vam bude znamenje - riječ je Jahvina - da ću vas kazniti na ovome mjestu, da biste znali da će se vama na nesreću ispuniti prijetnje moje protiv vas.' ³⁰ Ovako govori Jahve: 'Gle, predat ću faraona Hofru, kralja egipatskoga, u ruke njegovim neprijateljima i u ruke onih koji mu rade o glavi, baš kao što sam Sidkiju, kralja Judejskoga, predao u ruke Nabukodonozora, kralja babilonskoga, neprijatelja njegova, koji mu je radio o glavi.'"

45

¹ Riječ koju uputi Jeremija proroku Baruhu, sinu Nerijinu, dok je on te riječi iz usta Jeremijinih pisao u knjigu, četvrte godine Jojakima, sina Jošijina, kralja judejskoga: ² Ovako govori

Jahve, Bog Izraelov, za tebe, Baruše: ³ “Jer si rekao: 'Jao meni jer mi Jahve dodaje nevolju na nevolju. Sustadoh uzdišući i ne mogu naći mira!' ⁴ Ovako govori Jahve: 'Evo, što sam sagradio, porušit ću, što sam zasadio, iščupat ću - po svoj zemlji! ⁵ A ti tražiš za se čudesa! Ne traži toga! Jer, gle, svalit ću zlo na sve živo - riječ je Jahvina. A tebi ću kao plijen pokloniti život tvoj na svim mjestima kamo dođeš.'”

46

¹ Riječ koju Jahve uputi proroku Jeremiji protiv naroda. ² Još o Egiptu. Protiv vojske faraona Neka, kralja egipatskoga, što bijaše kod rijeke Eufrata, u Karkemišu, i kralj Nabukodonozor ga potuče, četvrte godine Jojakima, sina Jošijina, kralja judejskoga. ³ Pripremite štitove i oklope! Naprijed, u boj! ⁴ Upregnite konje! Na kola, vozači! Postavite se pod kacigama! Naperite koplja! Navucite oklope! ⁵ Što vidim? Zaprepašteni, uzmiču? Junaci njihovi, poraženi, u bijeg udariše glavom bez obzira! Užas odasvud - riječ je Jahvina. ⁶ Ni najbrži ne umače, ni najhrabriji ne uteče! Na sjeveru, na obali Eufrata, posrću i padaju. ⁷ Tko se to diže poput Nila, čije vode šume, k'o brzaci nabujaše? ⁸ To Egipat se diže poput Nila, k'o brzaci vode mu nabujaše. I govori: dići ću se, poplaviti zemlju, opustošiti gradove i pučanstvo! ⁹ Konji, naprijed! Poletite, kola bojna! Navalite, ratnici! Kušiti, Putijci, štitom zaštićeni, i Ludijci, što lukom strijeljate! ¹⁰ Ovo je dan Jahve nad

Vojskama - dan osvete da se dušmanima svojim osveti: mač će se našderati, nasititi, glad utoliti krvlju njihovom! Jer Gospod, Jahve nad Vojskama, ima žrtveno klanje u sjevernoj zemlji uz obalu Eufrata. ¹¹ Popni se na Gilead, balzama potraži, djevice, kćeri egipatska! Uzalud lijekovi mnogi: nema tebi ozdravljenja! ¹² Narodi čuše za tvoju sramotu, vapaji tvoji napuniše zemlju. Jer se junak o junaka spotiče i obojica padaju. ¹³ Riječ koju Jahve uputi proroku Jeremiji kad Nabukodonozor, kralj babilonski, dođe da udari na zemlju egipatsku. ¹⁴ Navijestite Egiptu, objavite u Migdolu, obznanite u Memfisu: “Svrstaj se! Spremi se! Jer mač već ždere sve oko tebe! ¹⁵ Što? Zar Apis pobježe? Tvoj se Bik ne odrva?” Da, Jahve ga obori! ¹⁶ On učini te mnogi posrnuše, popadaše jedan na drugoga. I gle, govore: “Na noge! Vratimo se svom narodu, rodnoj grudi svojoj, pred mačem koljačkim!” ¹⁷ Faraonu, kralju egipatskom, ime nadjenite: “Graja što pravi čas promaši.” ¹⁸ “Tako, života mi moga” - govori Kralj, komu je ime Jahve nad Vojskama - “ono će doći kao Tabor posred gora, kao Karmel iznad mora. ¹⁹ Spremi izgnanički zavežljaj, udomljena kćeri egipatska, jer Memfis će biti u pustoš pretvoren, poharan i nenastanjen. ²⁰ Egipat bijaše lijepa junica, ali ide, ide na nju obad sa Sjevera. ²¹ A i plaćenici egipatski što k'o gojna telad usred nje življahu, i oni se okrenuše, u bijeg udariše, ne mogu se odhrvati jer ih stiže Dan propasti, dođe vrijeme da se kazne. ²² Slušaj! K'o da zmiya sikće, sa svom

silom dolaze, sjekirama na nju navaljuju, baš k'o drvosječe. ²³ Posjeći će šumu - riječ je Jahvina - iako je neprohodna. Više ih je nego skakavaca, broja njima nema. ²⁴ Osramočena je zemlja egipatska, predana je narodu Sjevera.” ²⁵ Govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov: “Evo, kaznit ću Amona Tebskoga, faraona i Egipat, i sve njegove bogove, kraljeve, faraona i sve koji se u nj uzdaju. ²⁶ Predat ću ih u ruke onima što im rade o glavi, u ruke Nabukodonozora, kralja babilonskoga, i u ruke slugu njegovih. A poslije će Egipat biti opet naseljen, kao u stara vremena” - riječ je Jahvina. ²⁷ “Ne boj se, Jakove, slugo moja, ne plaši se, Izraele! Jer, evo, spasit ću te izdaleka i potomstvo tvoje iz zemlje izgnanstva. Jakov će se opet smiriti, spokojno će živjet' i nitko ga neće plašiti. ²⁸ Ne boj se, Jakove, slugo moja - riječ je Jahvina - jer ja sam s tobom. Zatrt ću narode među koje te prognah, a tebe neću sasvim uništiti: ali ću te kaznit' po pravici, ne smijem te pustit' nekažnjena.”

47

¹ Riječ koju Jahve uputi proroku Jeremiji o Filistejcima prije nego što faraon osvoji Gazu. ² Ovako reče Jahve: “Evo, vode se dižu sa Sjevera i kao nabujali brzaci poplavljuju zemlju i sve što je na njoj, gradove i sve njihovo pučanstvo. I ljudi vapiju, i kukaju svi žitelji zemlje, ³ uz tutanj kopita njegove ždrebad, uza štopot kola i tresku točkova. Oci više ne mare za djecu svoju jer su im ruke klonule ⁴ zbog dana što osvanu da Filistejce istrijebi, da zatre Tiru i Sidonu sve

do posljednjeg pomagača. Jer Jahve istrebljuje Filistejce, i sav ostatak otočja kaftorskog. ⁵ Gazi će biti obrijana glava, razoren Aškelon. A ti, Ašdode, ostaće Anakovaca, dokle će te tuga razdirati? ⁶ Jao, maču Jahvin, kad li ćeš se smiriti? Vрати se u korice, stani i počini!” ⁷ Ali kako da se smiri, kad Jahvina ruka njime zapovijeda: na Aškelon i na morski žal on ga isuka.

48

¹ O Moabu. Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: “Jao brdu Nebu jer je opustošeno, postićen je Kirjatajim i osvojen, tvrđa posramljena, razorena, ² nema više dike moapske. U Hešbonu mu propast skovaše: 'Hajde da ga istrijebimo iz naroda!' A ti, Madmene, bit ćeš razoren, mač već ide za tobom! ³ Slušaj! Jauci se čuju iz Horonajima: 'Pohara, propast strašna!' ⁴ 'Moab je smlavljen!' čuje se vrištanje mališa njegovih. ⁵ Da, uz brdo Luhit uspinju se plaćući. Da, niz obronke Horonajima razliježe se jauk nad propašću. ⁶ 'Bježite, spasavajte život, ugledajte se u pustinjsku magarad!' ⁷ Jer si se pouzdao u svoje utvrde, bit ćeš i ti osvojen. Kemoš odlazi u izgnanstvo sa svećenicima i knezovima svojim. ⁸ Pustošnik će doći u svaki grad, nijedan mu neće izmaći: Dolina će biti poharana, Visoravan opustošena,” govori Jahve! ⁹ Stavite Moabu nadgrobni kamen, jer je do temelja srušen; njegovi su gradovi pustare, u njima nitko ne obitava. ¹⁰ Proklet bio tko nemarno obavlja poslove Jahvine! Proklet bio

tko krvlju mač svoj ne omasti! ¹¹ Od mladosti svoje mir uživaše Moab, ležao na droždini svojoj, nikad ga nisu pretakali iz bačve u bačvu, nikad u izgnanstvo išao nije: zato mu okus ostade svjež, miris nepromijenjen. ¹² “Ali, evo, dolaze dani” - govori Jahve - “i ja ću mu poslati tlačitelje koji će ga pretakati, isprazniti njegove bačve i sudove njegove porazbijati. ¹³ I tada će se Moab postidjeti zbog Kemoša, kao što se dom Izraelov postidio zbog Betela u koji se uzdao.” ¹⁴ Kako možete reći: “Mi smo junaci, hrabri ratnici.” ¹⁵ Pustošnik Moabov navaljuje na nj; cvijet mladosti njegove u klanice silazi, riječ je Kraljeva, Jahve nad Vojskama njemu je ime. ¹⁶ Bliži se propast Moabova, nesreća njegova hiti. ¹⁷ Žalite ga, svi susjedi njegovi, i svi koji znate ime njegovo. Recite: “Kako li se slomi čvrsta palica, žezlo veličanstveno!” ¹⁸ Siđi sa slave svoje, sjedni u blato, žitelju, kćeri dibonska! Jer pustošnik Moaba navali na te, poruši sve utvrde tvoje. ¹⁹ Stani na cestu i promatraj, o žitelju Aroera! Pitaj bjegunce i preživjele, pitaj ih: “Što se to dogodi?” ²⁰ “Moab se stidi jer je slomljen. Plačite, jecajte! Objavite na Arnonu da je Moab poharan.” ²¹ Sud stiže nad Visoravan i nad Holon, Jahsu i Mefaat, ²² nad Dibon, Nebo, Bet Diblatajim, ²³ Kirjatajim, Bet Gamul, Bet Meon, ²⁴ Kerijot, Bosru i nad sve gradove zemlje moapske, daleke i blize. ²⁵ “Moabu je rog odbijen, ruka mu je slomljena.” ²⁶ “Opijte ga jer se htjede uzvisiti nad Jahvu: neka se Moab sada valja u bljuvotini svojoj te i on neka bude na podsmijeh.

²⁷ Nije li tebi bio Izrael na podsmijeh? Jesu li ga možda zatekli u krađi te mašeš glavom kad god o njemu govoriš?” ²⁸ “Ostavite gradove, živite u pećinama, stanovnici Moaba! Budite kao golubovi što se gnijezde na litici onkraj razjapljena bezdana!” ²⁹ Čuli smo za nadutost Moaba, nadutost preveliku, ponos njegov, hvastanje, uznositost, za oholost srca njegova! ³⁰ “Poznajem ja obijest njegovu - riječ je Jahvina - laž njegovih riječi, laž djela njegovih! ³¹ Zato moram jaukati nad Moabom, plakati nad svim Moapcima, jecati zbog ljudi Kir Heresa. ³² Više nego nad Jazerom, plakat ću nad tobom, o lozje sibmansko, kojem se mladice pružahu preko mora, sezahu sve do Jazera. Na tvoje berbe i žetve pade sada pustošnik. ³³ Iščeznu radost i veselje iz voćnjaka i zemlje moapske. Nesta vina u kacama, mastioci više grožđa ne maste, veseli zvuci više nisu veseli.” ³⁴ Urlanje Hešbona i Elalea čuje se sve do Jahasa. Viču od Soara do Horonajima i Eglat Šelišije, jer se i vode nimrimske pretvoriše u pustaru. ³⁵ “U Moabu ću učiniti - riječ je Jahvina - da se ne uzlazi na uzvišice i kadi bogovima njegovim. ³⁶ Stoga mi srce poput frule dršće za Moabom, srce moje poput frule dršće za ljudima Kir Heresa: jer propade stečevina koju stekoše! ³⁷ Sve su glave obrijane i brade podrezane; po svim rukama urezi, oko bokova kostrijet. ³⁸ Na svim krovovima Moaba i na njegovim trgovima samo zapomaganje, jer smrskah Moab kao krčag koji se nikomu ne mili” - riječ je Jahvina. ³⁹ Kako li je

smrskan! Kako li sramotno Moab udari u bijeg! Moab postade ruglo i strašilo svim susjedima. ⁴⁰ Jer ovako govori Jahve: “Gle, poput orla lebdi, nad Moabom širi krila. ⁴¹ Gradovi su zauzeti, osvojene tvrđave. Srce moapskih junaka bit će toga dana kao srce žene u trudovima. ⁴² Izbrisan je Moab iz naroda jer se uzvisi nad Jahvu. ⁴³ Strava, jama i zamka tebi, žitelju Moaba! - riječ je Jahvina. ⁴⁴ Tko stravi umakne, u jamu će pasti; tko se iz jame izvuče, u zemlju će pasti. Da, to ću svaliti na Moab u danima kazne njegove” - riječ je Jahvina. ⁴⁵ “U sjeni se hešbonskoj ustavljaju iscrpljeni bjegunci. Al' vatra izlazi iz Hešbona, plamen liže iz dvora sihonskog i proždire sljepoočnice Moabu i tjeme sinova nemirničkih. ⁴⁶ Jao tebi, Moabe! Umišljen si, narode Kemošev! Jer sinove tvoje u izgnanstvo odvedoše, kćeri tvoje u progonstvo. ⁴⁷ Ali ću promijeniti udes Moabov u budućnosti” - riječ je Jahvina. Dovde suđenje Moabu.

49

¹ O sinovima Amonovim. Ovako govori Jahve: “Izrael nema sinova, nema nasljednika? Zašto je Milkom baštinió Gad i narod se njegov nastanio u njegovim gradovima? ² Zato, evo, dolaze dani - riječ je Jahvina - i učinit ću da se zaore ratni krikovi u Rabi sinova Amonovih, i ona će biti humak poharani, i naseobine njene ognjem popaljene. Tada će Izrael opljačkati svoje pljačkaše” - govori Jahve. ³ “Plači, Hešbone, jer Ar je opustošen, zapomažite kćeri rapske. Opašite kostrijet, tužbalice povedite, obilazite

s urezima. Jer Milkom mora u izgnanstvo sa svećenicima i knezovima. ⁴ Što se dičiš dolinom svojom, kćeri odmetnice, koja se uzdaš u bogatstvo svoje i govoriš: 'Tko se usuđuje ustati protiv mene?' ⁵ Evo, svaljujem na te stravu odasvud uokolo: bit ćete raspršeni, svak' na svoju stranu, i nitko bjegunce neće skupiti. ⁶ Ali uto ću opet promijeniti udes sinova Amonovih" - riječ je Jahvina. ⁷ O Edomu. Ovako govori Jahve nad Vojskama: "Zar nema više mudrosti u Temanu, zar u razumnih nesta svjšeta, zar se izvjetrila mudrost njihova? ⁸ Bježite, gubite se i duboko se sakrijte, stanovnici Dedana, jer Ezavu propast nosim, vrijeme kazne njegove. ⁹ Dođu li trgači k tebi, ni pabirka neće ostaviti; dođu li kradljivci noćni, opljačkat će sve što žele. ¹⁰ Jer ja sam onaj što će Ezava pretražiti i skrovišta mu otkriti da se ne mogne sakriti. Pleme je njegovo opustošeno: nema ga više! Nitko ne kaže: ¹¹ 'Ostavi siročad svoju, ja ću je prehraniti i neka se udovice tvoje u me pouzdaju!'" ¹² Jer ovako govori Jahve: "Gle, oni koji odista ne bi morali piti čašu moraju je iskapiti, i zar upravo ti da ostaneš nekažnjen? Ne, ti nećeš ostati nekažnjen, morat ćeš čašu ispiti! ¹³ Jer samim se sobom zakleh - riječ je Jahvina: Bosra će postati ruglo i sramota, pustinja i prokletstvo; a svi njezini gradovi bit će vječne razvaline." ¹⁴ Jahve mi vijest uputi, glasnik bi poslan k narodima: "Skupite se! Krenite na nj, krenite! Ustajte! U boj! ¹⁵ Jer, gle, učinit ću te malim među narodima, prezrenim među ljudima. ¹⁶ Strah te

tvoj zaveo, uznositost srca tvoga, ti koji živiš u pećinama kamenim i držiš se visova planinskih te viješ gnijezdo na timoru, k'o orlovi, odande ću te strovaliti” - riječ je Jahvina. ¹⁷ “Edom će postati pustoš; tko god njime prođe, zaprepastit će se i zviždati zbog svih rana njegovih. ¹⁸ Razorit će ga kao Sodomu i Gomoru i susjede njihove” - govori Jahve. Čovjek ondje neće stanovati, sin čovječji neće u njem boraviti. ¹⁹ “Gle, kao lav on izlazi iz guštare jordanske na pašnjake vječno zelene. Ali ću ga učas otjerati i smjestiti ondje svog izabranika. Jer tko je meni ravan? I tko će mene na račun pozvati? I koji će mi pastir odoljeti?” ²⁰ Zato čujte što je Jahve naumio učiniti Edomu, čujte što je nakanio protiv stanovnika Temana: i najsitniju jagnjad on će odvući, i sam njihov pašnjak zgrozit će se nad njima. ²¹ Od lomljave pada njina zemlja će se potresti, razlijezat će se vapaj do Crvenog mora! ²² Gle, poput orla on se diže i lebdi, nad Bosrom širi krila. U dan onaj srce će junaka edomskih biti kao srce žene u trudovima. ²³ O Damasku. Smeteni su Hamat i Arpad jer zlu vijest čuše. Srce im se steže od užasa i smirit se ne može. ²⁴ Obeshrabren je Damask, u bijeg udario, strah ga spopao, tjeskoba i bolovi obuzeli ga kao porodilju. ²⁵ Kako? Napušten je slavni grad, grad radosti moje! ²⁶ Zato će mladići njegovi popadati po trgovima, svi će ratnici poginuti u onaj dan - riječ je Jahve nad Vojskama. ²⁷ “Potpalit ću vatrom zidine Damaska: plamen će proždrijeti dvor Ben-Hadadov.” ²⁸ O Kedaru i kraljevstvima hasorskim

koje je potukao Nabukodonozor, kralj babilonski. Ovako govori Jahve: “Ustajte, na Kedar navalite, uništite sinove Istoka! ²⁹ Nek' im se oduzmu šatori i stada, šatorska krila i sva im oprema! Neka im se deve odvedu, i nek' viču na njih: 'Strava odasvud!' ³⁰ Bježite glavom bez obzira, duboko se skrijte, žitelji Hasora - riječ je Jahvina. Jer Nabukodonozor, kralj babilonski, snuje naum protiv vas, navalu smišlja: ³¹ 'Ustajte, udarite na mirni narod što živi bez straha - riječ je Jahvina - što nema vrata ni zasuna, što u osami prebiva! ³² Deve njihove bit će plijen, mnoštvo ovaca otimačina!' I raspršit ću ih na sve strane, one ljude obrijanih zalizaka, i dovest ću odasvud na njih nesreću - riječ je Jahvina. ³³ Hasor će postati brlog čagaljski i pustinja vječna. Čovjek ondje neće preživati, neće se ondje nastaniti sin čovječji.” ³⁴ Riječ koju Jahve uputi proroku Jeremiji o Elamu, u početku kraljevanja Sidkije, kralja judejskoga. ³⁵ Ovako govori Jahve nad Vojskama: “Lomim, evo, luk Elamov, srž snage njegove. ³⁶ Četiri ću vjetra dognati na Elam sa četiri kraja neba i raspršit Elamce u sva četiri vjetra, i neće biti naroda kamo neće stići bjegunci elamski. ³⁷ Utjerat ću Elamcima strah u kosti pred njihovim dušmanima. Pustit ću na njih nesreću, oganj gnjeva svojega. Poslat ću mač za njima dok ne budu sasvim uništeni. ³⁸ I postavit ću u Elamu prijesto svoj i zatrt ću ondje kralja i sve knezove” - riječ je Jahvina. ³⁹ Ali ću okrenut' udes Elama” - riječ je Jahvina.

50

¹ Riječ koju Jahve reče protiv Babilona, protiv zemlje kaldejske: ² “Objavite narodima! Razglasite, ne tajite, recite: Zauzet je Babilon! Bel je postišen: Marduk razbijen! Posramljeni su kipovi njegovi, razmrskani njegovi likovi. ³ Jer sa sjevera na nj se diže narod koji će mu zemlju prometnuti u pustinju; nitko više neće u njoj živjeti, i ljudi i stoka pobjeći će i otići. ⁴ U one dane i u vrijeme ono - riječ je Jahvina - vratit će se sinovi Izraelovi, ići će plaćuć' i tražeći Jahvu, Boga svojega. ⁵ Pitat će za put na Sion, onamo će pogled upravljati: 'Hodite, prionimo uz Jahvu Savezom vječnim, nezaboravnim!' ⁶ K'o izgubljene ovce bijaše narod moj, pastiri ih zavedoše te zalutaše po brdima: moradoše s brda na brežuljke, zaboraviše gdje su im torovi. ⁷ Tko ih nađe, proždire ih, neprijatelji njini zborahu: 'Nismo mi krivi, jer zgriješiše Jahvi, pašnjaku pravde, Jahvi, nadi otaca svojih!' ⁸ Bježite iz Babilona! Izađite iz zemlje kaldejske! Budite poput ovnova pred stadom. ⁹ Jer evo ću dići i dovesti na Babilon mnoštvo velikih naroda; u zemlji sjevernoj svrstat će se protiv njega - odanle će biti osvojen. Strijele su im k'o u sretna junaka, prazne se ne vraćaju. ¹⁰ Kaldeja će biti oplijenjena, do mile volje nju će pljačkati” - riječ je Jahvina. ¹¹ “Da! Radujte se samo i klikujte, vi pljačkaši moje baštine! Poskakujte k'o june na paši! Ržite kao ždrebad! ¹² Mati vaša teško se osramoti, postidi se roditeljka vaša. Evo, posljednja je među narodima: pustinja,

zemlja prljuša. ¹³ Zbog gnjeva Jahvina bit će bez življa, sva će opustjeti. Tko god prođe mimo Babilon, zgrozit će se i zviždat će nad njegovim ranama. ¹⁴ Svrstajte se protiv Babilona, opkolite ga. Strijelci, strijeljajte na nj, ne žalite strelica - Jahvi je zgriješio. ¹⁵ Sa svih strana nek' zaore poklici bojni. On se predaje! Stupovi mu padaju, bedemi se ruše: to Jahvina je osveta! Osvetite se Babilonu, vratite mu milo za drago! ¹⁶ Istrijebite Babilonu i sijača i žeteoca što srpom zamahuje u dane žetvene! Pred mačem silničkim nek' svak' se vrati svome narodu, neka bježi zemlji svojoj." ¹⁷ Izrael bijaše stado razagnano, lavovi ga raspršiše. Prvi ga kralj asirski proždrije, a onda mu Nabukodonozor, kralj babilonski, kosti polomi. ¹⁸ Zato ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: "Evo, kaznit ću kralja babilonskoga i zemlju njegovu, kao što kaznih kralja asirskoga. ¹⁹ I vratit ću Izraela pašnjaku njegovu da pase po Karmelu, Bašanu, brdima efrajimskim i u Gileadu, da se sit najede. ²⁰ U one dane, u vrijeme ono - riječ je Jahvina - tražit će grijeh Izraelov, ali ga više neće biti; tražit će opačine judejske, ali ih neće naći. Jer oprostih svima koje sačuvah." ²¹ "Na zemlju meratajmsku! Kreni na nju i na stanovnike Pekoda, zatri ih do temelja, uništi iza njih sve - riječ je Jahvina - izvrši sve kako ti zapovjedih!" ²² Ratna se vika čuje u zemlji, poraz strašan. ²³ O, kako li je skršen, razbijen malj cijele zemlje! Kako li Babilon posta strašilo narodima! ²⁴ Zamku ti metnuh, Babilone, ti se uhvati i ne vidje. Zatečen si i uhvaćen, jer se s Jahvom

zarati! ²⁵ Jahve otvori svoju oružnicu, izvuče oružje gnjeva svojega, jer ima posla za Jahvu nad Vojskama u zemlji kaldejskoj. ²⁶ Udarite na nju sa svih strana, otvorite žitnice njene, slažite je kao snoplje, zatrite Babilon kletim uništenjem, da od njega ne ostane ništa. ²⁷ Pokoljite svu junad njegovu, u klaonicu neka siđu! Jao njima, došao je njihov dan, vrijeme kazne njihove! ²⁸ Čujder glasa onih što pobjegoše, što utekoše iz zemlje babilonske da jave na Sionu osvetu Jahve, Boga našega, osvetu Hrama njegova! ²⁹ Sazovite na Babilon strijelce, sve što zapinju lukove, opkolite ga sa svih strana: nitko da ne uteče! Platite mu po zasluži, vratite mu milo za drago, jer bi se oholio na Jahvu, Sveca Izraelova. ³⁰ Zato će mu svi mladići popadati po trgovima i svi će mu ratnici u onaj dan izginuti - riječ je Jahvina. ³¹ "Evo me na te, Oholice!" - riječ je Gospoda Jahve nad Vojskama - "došao je dan tvoj, vrijeme pohoda na te. ³² Oholica će posrnuti, pasti, i nitko ga neće podići. Oganj ću podmetnuti gradovima njegovim i proždrijet će sve uokolo." ³³ Ovako govori Jahve nad Vojskama: "Potlačeni su sinovi Izraelovi, zajedno sa sinovima Judinim. Oni što ih zarobiše, drže ih čvrsto i neće da ih puste. ³⁴ Ali, moćan je njihov Otkupitelj, ime mu Jahve nad Vojskama. On će obraniti parnicu njihovu - zemlji mir donijeti i smesti pučanstvo Babilona." ³⁵ Mač na Kaldejce - riječ je Jahvina - na pučanstvo Babilona, na knezove i mudrace njegove! ³⁶ Mač na brbljavce njegove, neka polude! Mač na njegove ratnike, neka se

prestrave! ³⁷ Mač na njegove konje i bojna kola i na svu gomilu posred njega: nek postanu kao žene! Mač na njihove riznice; nek ih opljačkaju! ³⁸ Mač na vode njihove, neka presahnu! Jer to je zemlja idola, zaludiše ih kipovi, strašila njihova. ³⁹ Zato će se ondje nastaniti risovi s čagljima, i nojevi će ondje obitavat. Dovijeka će ostat' mjesto bez življa, nitko ondje neće živjeti od koljena do koljena. ⁴⁰ Razorit će ga kao što Bog razori Sodomu i Gomoru i susjede njihove - riječ je Jahvina. Čovjek ondje neće stanovati, sin čovječji neće u njem' boraviti. ⁴¹ Evo dolazi narod sa Sjevera, puk velik i mnogi kraljevi, i dižu se s krajeva zemlje. ⁴² U ruci im luk i koplje, okrutni su, nemilosrdni. Graja im buči poput mora, jašu na konjima, kao jedan za boj spremni protiv tebe, kćeri babilonska. ⁴³ Kralj babilonski ču vijest o njima: i ruke mu klonuše, muka ga spopade, bolovi ga obužeše kao porodilju. ⁴⁴ "Gle, kao lav on izlazi iz guštare jordanske na pašnjake vječno zelene. Al' ja ću ga učas otjerati i smjestiti ondje svog izabranika. Jer, tko je meni ravan? I tko će mene na račun pozvati? I koji će mi pastir odoljeti?" ⁴⁵ Zato, čujte što je Jahve naumio da učini Babilonu, čujte što je nakanio protiv zemlje kaldejske: i najsitniju jagnjad on će odvući; i sam njihov pašnjak zgrozit će se nad njima. ⁴⁶ Na glas da je pao Babilon zemlja će se potresti: razlijegat će se vapaj među narodima.

51

¹ Ovako govori Jahve: "Gle, ja podižem protiv

Babilona i protiv pučanstva kaldejskog vjetar zatornički. ² Poslat ću na Babilon vijače da ga viju i prorešetaju zemlju njegovu. Kad ga sa svih strana opkole u kobni dan, ³ nek' strijelac luka ne odlaže, nek' ne skida oklopa! Ne štedite mladića njihovih, svu mu vojsku kletu uništite! ⁴ Pobijeni će padati po zemlji kaldejskoj, probodeni po ulicama njegovim.” ⁵ Ne, Izrael - Judeja - nije udovica Boga svojega, Jahve nad Vojskama, iako je zemlja njihova puna krivice protiv Sveca Izraelova. ⁶ Bježite iz Babilona, nek' svak' spasi život svoj, da ne izginete s njegova bezakonja, jer ovo je vrijeme Jahvine odmazde, svakom plaća po zasluži! ⁷ Babilon bijaše pehar zlatni u ruci Jahvinoj, pehar koji opi svijet cijeli. Vinom tim se puci opiše, i zato se puci obezumiše. ⁸ Iznenada pade Babilon, razmrskan: zakukajte nad njim! Potražite balzama rani njegovoj: možda će ozdravit! ⁹ Liječili smo Babilon, al' se ne izliječi. Pustimo ga, vratimo se svaki u svoj kraj! Jer do neba dopire njegova osuda i diže se pod oblake. ¹⁰ Jahve je iznio pravdu našu! Hajde da Sionu objavimo djelo Jahve, Boga našega. ¹¹ Naoštrite strelice, napunite tobolce! Jahve potače duh kraljeva medijskih jer naumi zatrti Babilon, Jahvina je to osveta, osveta za Hram njegov. ¹² Razvijte stijeg, zidine babilonske! Pojačajte straže! Postavite stražare! Razmjestite zasjede! Jer Jahve što naumi to sad izvodi, kako je rekao protiv Babilona. ¹³ O, ti što prebivaš na velikim vodama i bogat blagom svakojakim! Sad ti svršetak dođe, kraj tvojoj

lakomosti. ¹⁴ Životom svojim zakle se Jahve nad Vojskama: “Napunit ću te ljudstvom kao skakavcima, zaorit će protiv tebe vika bojna.” ¹⁵ On snagom svojom stvori zemlju, mudročću svojom uspostavi krug zemaljski i umom svojim razape nebesa. ¹⁶ Kad mu glas zaori, huče vode na nebesima, oblake diže s kraja zemlje: stvara kiši munje, vjetar izvodi iz skrovišta njegovih. ¹⁷ Svakom čovjeku pamet stane, svaki se zlatar zastidi svoga kipa, jer svi su mu kipovi samo varka, nema u njima duha. ¹⁸ Isprazni su oni, smiješne tvorevine, propast će u dan kazne. ¹⁹ 'Jakovljevi dio' nije kao oni: jer on je sve stvorio, Izrael pleme je baštine njegove. Jahve nad Vojskama ime je njegovo. ²⁰ Ti si mi bio malj, oružje ratno. Pomlatih tobom narode, razmrskah tobom kraljevstva. ²¹ Pomlatih tobom konja i konjanika, pomlatih tobom bojna kola i vozača. ²² Pomlatih tobom čovjeka i ženu, pomlatih tobom starca i dijete. Pomlatih tobom mladića i djevojku, pomlatih tobom pastira i stado. ²³ Pomlatih tobom ratara i zapregu njegovu, pomlatih tobom namjesnike i upravljače. ²⁴ Ali na vaše oči sada plaća Babilonu i svim Kaldejcima za sve zlo koje učiniše Sionu - riječ je Jahvina. ²⁵ “Evo me na te, Goro zatornice - riječ je Jahvina - zatornice svega svijeta! Zamahnut ću rukom protiv tebe, svalit ću te s litice, pretvorit ću te u goru spaljenu. ²⁶ Iz tebe više neće klesati kamen ugaoni ni kamen temeljac, bit ćeš vječna pustinja” - riječ je Jahvina. ²⁷ Podignite stijeg u zemlji, zatrubite u rog među narodima!

Pripremite na nj narode, sazovite na nj kraljevstva - Ararat, Mini, Aškenaz! Postavite protiv njega pozivnike, nek' nasrnu konji k'o dlakavi skakavci! ²⁸ Spremite na nj narode, kraljeve medijske, vojvode i namjesnike njihove i svu zemlju kojom vladaju. ²⁹ Zemlja će se tresti, drhtati, kad se stanu uspinjati k Babilonu svi naumi Jahvini da pretvori zemlju babilonsku u pustinju nenastanjenu. ³⁰ Nebojše babilonske odustaše od borbe, u utvrdama posjedaše, nesta sile njihove: postadoše kao žene. Spaljeni su domovi njihovi, polomljeni zasuni na vratima. ³¹ Teklič tekliča prestiže, glasnik juri za glasnikom, da jave kralju babilonskom da mu je grad sa svih strana zauzet, ³² prijelazi zaposjednuti, tvrđave ognjem popaljene, a ratnici prestrašeni. ³³ Jer ovako govori Jahve, Bog Izraelov: "Kći je babilonska kao gumno u vrijeme kad se po njem gazi; još malo, i doći će joj vrijeme žetve." ³⁴ Izjeo me, satro babilonski kralj, odgurnuo me kao prazan pladanj, k'o zmaj me on progutao, napunio trbušinu, iz mog me istjerao Edena. ³⁵ "Nasilje i patnje moje na Babilon!" govore stanovnici Siona. "Krv moja na Kaldejce!" govori Jeruzalem. ³⁶ Zato ovako govori Jahve: "Gle, ja ću braniti parnicu tvoju i krvavo te osvetiti. Sasušit ću more njegovo i presahnut ću izvore njegove. ³⁷ Babilon će biti hrpa ruševina, brlog čagljima, užas i ruglo, kraj nenastanjen. ³⁸ Svi zajedno riču k'o lavovi, zavijaju kao lavići. ³⁹ Kad se ugriju, priredit će im pijanku, napojiti ih da se provesele, da zaspe vječnim snom, da se više ne

probude - riječ je Jahvina. ⁴⁰ Odvest ću ih k'o janjce na klanje, kao jarce i ovnovce." ⁴¹ "Kako li je zauzet, kako osvojen taj ponos zemlje sve? Kako li Babilon posta strašilo narodima?" ⁴² Uzdiglo se more protiv Babilona, prekrilo ga valovlje njegovo. ⁴³ Gradovi mu pustoš postali, zemlja suha, pustara: čovjek u njoj ne stanuje, niti njom prolazi sin čovječji." ⁴⁴ "Kaznit ću Bela babilonskog, iz ralja mu otet što je progutao. Neće više k njemu hrliti narodi, srušit će se babilonske zidine. ⁴⁵ Izađi iz njega, narode moj! Nek' svaki spasi život svoj od jarosnoga gnjeva Jahvina! ⁴⁶ Neka vam srce ne klone! Ne bojte se glasaa što se zemljom šire, jedne godine ovakvi, druge onakvi, i što u zemlji vlada nasilje, te silnik za silnikom ustaje. ⁴⁷ Jer evo dolaze dani kada ću kazniti kipove babilonske, i sva će mu se zemlja postidjeti, i svi će mu pobijeni ležat' posred grada. ⁴⁸ Tada će nad Babilonom klicati nebo i zemlja i sve što je na njima, jer će sa sjevera navaliti na grad, zatornici njegovi - riječ je Jahvina! ⁴⁹ I Babilon mora pasti za pobijene Izraelce, kao što su za Babilon padali pobijeni po svem svijetu. ⁵⁰ Vi što umakoste maču, idite, ne ostajte ovdje. Spominjite se Jahve u zemlji dalekoj, i neka vam Jeruzalem bude na srcu: ⁵¹ 'Stidjeli smo se slušajuć' sramotu, rumenilo nam prekrilo lice kad ono tuđinci nahrupiše u Svetište Doma Jahvina.' ⁵² Zato, evo, dolaze dani - riječ je Jahvina - kad ću kazniti kipove njegove i po svoj će mu zemlji stenjat' ranjenici. ⁵³ Da se Babilon popne do neba, da se utvrdi na visu

nedostupnu, na moju će zapovijed na nj navalit' pustošnici" - riječ je Jahvina. ⁵⁴ Čujte vapaj iz Babilona, i strašan poraz iz zemlje kaldejske! ⁵⁵ Jer sam Jahve pustoši Babilon, on stišava strašnu buku njegovu: bučili su vali njegovi k'o vode velike, razlijegala se huka njihova. ⁵⁶ Jest, pustošnik dođe na Babilon, uhvaćeni su ratnici njegovi, lukovi im polomljeni. Zaista, Jahve je Bog osvetnik koji plaća po zasluži! ⁵⁷ "Opojit ću mu knezove i mudrace, vojvode, namjesnike i ratnike: da zaspe vječnim snom pa se više ne probude" - govori Kralj, ime mu je Jahve nad Vojskama. ⁵⁸ Ovako govori Jahve nad Vojskama: "Široke zidine babilonske bit će do temelja razvaljene, a visoka trava njegova bit će ognjem spaljena. Narodi se zalud trudili, puci se za oganj mučili!" ⁵⁹ Evo zapovijedi što je prorok Jeremija dade Seraji, sinu Mahsejina sina Nerije, kad je Seraja krenuo u Babilon sa Sidkijom, kraljem judejskim, četvrte godine njegova vladanja. Seraja bijaše veliki komornik. ⁶⁰ Jeremija je u jednu knjigu bio zapisao svu nesreću koja je morala doći na Babilon - sva ona proroštva napisana protiv Babilona. ⁶¹ Jeremija reče Seraji: "Kad dođeš u Babilon, išti prigodu da obznaniš sve ove riječi. ⁶² I reci: 'Jahve, ti sam reče da ćeš zatrti ovo mjesto te u njemu ničega više neće biti, ni čovjeka ni živinčeta, nego će postati vječna pustinja.' ⁶³ Kad pročitaš ovu knjigu, zaveži je za kamen i baci uEuftrat. ⁶⁴ I reci: 'Ovako će potonuti Babilon i neće se više podići iz nesreće koju ću na nj svaliti.'" To

su riječi Jeremijine.

52

¹ Sidkiji je bila dvadeset i jedna godina kad se zakraljio, a kraljevaio je jedanaest godina u Jeruzalemu. Materi mu bijaše ime Hamitala, kćerka Jeremije, i bila je iz Libne. ² Činio je što je zlo u očima Jahvinim, sve kao što je činio Jojakin. ³ To je zadesilo Jeruzalem zbog gnjeva Jahvina; Jahve ih napokon i odbaci ispred lica svoga. Sidkija se pobunio protiv babilonskog kralja. ⁴ Devete godine njegova kraljevanja, desetoga dana desetoga mjeseca, krenu sam babilonski kralj Nabukodonozor sa svom svojom vojskom na Jeruzalem. Utabori se pred gradom i opasa ga opkopom. ⁵ Grad osta opkoljen sve do jedanaeste godine Sidkijina kraljevanja. ⁶ Devetoga dana četvrtoga mjeseca, kad je u gradu zavladao takva glad da priprosti puk nije imao ni kruha, ⁷ neprijatelj provali u grad. Tada kralj i svi ratnici pobješkoše noću kroz vrata između dva zida nad Kraljevskim vrtom - Kaldejci bijahu opkolili grad - i krenuše putem prema Arabi. ⁸ Kaldejske čete nagnuše za njim u potjeru i sustigoše Sidkiju na Jerihonskim poljanama, a sva se njegova vojska razbježala. ⁹ I Kaldejci uhvatiše kralja i odvedoše ga u Riblu, u zemlji hamatskoj, pred kralja babilonskog, koji mu izreče presudu. ¹⁰ Pokla Sidkijine sinove pred njegovim očima, pobi u Ribli sve Judine knezove; ¹¹ Sidkiji iskopa oči i okova ga verigama i odvede u Babilon, gdje ga je držao u tamnici sve do smrti njegove.

¹² Desetoga dana petoga mjeseca - devetnaeste godine kraljevanja Nabukodonozora, kralja babilonskog - uđe u Jeruzalem Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže. ¹³ On zapali Dom Jahvin, kraljevski dvor i sve kuće u Jeruzalemu, osobito kuće uglednika; ¹⁴ kaldejske čete, pod zapovjednikom tjelesne straže, razoriše zidine oko Jeruzalema. ¹⁵ Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, odvede u sužanjstvo ostatak naroda koji bijaše ostao u gradu, a tako i prebjege babilonskom kralju i ostalu svjetinu. ¹⁶ Neke od malih ljudi Nebuzaradan ostavi u zemlji kao vinogradare i ratare. ¹⁷ Kaldejci razbiše tučane stupove u Domu Jahvinu, podnožja i mjedeno more u Domu Jahvinu, i tuč odniješe u Babilon. ¹⁸ Uzeše i lonce, lopate, noževe, posudice i uopće sav tučani pribor koji se upotrebljavao za bogoslužja. ¹⁹ Zapovjednik uze i umivaonice, kadionice, škropionice, lonce, svijećnjake, zdjele, žrtvene pehare, uopće sve što bijaše od zlata i srebra, ²⁰ dva stupa, jedno more i dvanaest tučanih volova pod morem, podnožja što je kralj Salomon dao izraditi za Dom Jahvin. Nije moguće procijeniti koliko je tuča bilo u svim tim predmetima. ²¹ Prvi stup bijaše visok osamnaest lakata - obuhvatiti ga je mogao konop od dvanaest lakata - bijaše četiri prsta debeo, a šupalj. ²² Imao je glavicu od tuča, visoku pet lakata; i obavijaše je oplet i mogranji, a sve od tuča. Takav je bio i drugi stup. ²³ A devedeset i šest šipaka slobodno je visjelo. Sve u svemu bijaše oko sto šipaka u tom opletu. ²⁴ Zapovjednik

je straže odveo svećeničkog poglavara Seraju, drugog svećenika, Sefaniju, i tri čuvara praga. ²⁵ Iz grada je odveo jednog dvorjanina, vojničkog zapovjednika, sedam ljudi iz kraljeve pratnje koji se zatekoše u gradu, pisara zapovjednika vojske koji je novačio puk te šezdeset pučana koji se također zatekoše u gradu. ²⁶ Zapovjednik tjelesne straže Nebuzaradan odvede ih pred kralja babilonskog u Riblu. ²⁷ I kralj babilonski zapovjedi da ih pogube u Ribli, u zemlji hamatskoj. Tako su judejski narod odveli s njegove rodne grude. ²⁸ Evo broja ljudstva što ga Nabukodonozor odvede u sužanjstvo: sedme godine tri tisuće i dvadeset tri Judejca; ²⁹ osamnaeste godine Nabukodonozorove osamsto trideset i dvije osobe iz Jeruzalema; ³⁰ dvadeset i treće godine Nabukodonozorove, Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, odvede sedam stotina četrdeset i pet Judejaca. U svemu: četiri tisuće i šest stotona osoba. ³¹ A trideset i sedme godine otkako je zaslužnjen judejski kralj Jojakin, dvadeset i petoga dana dvanaestoga mjeseca, babilonski kralj Evil Merodak u prvoj godini svoje vladavine pomilova judejskoga kralja Jojakina i pusti ga iz tamnice. ³² Ljubezno je s njim razgovarao i stolicu mu postavio više nego drugim kraljevima koji bijahu s njim u Babilonu. ³³ Jojakin je odložio svoje tamničke haljine i jeo s kraljem za istim stolom svega svoga vijeka. ³⁴ Do kraja njegova života, sve do smrti, babilonski mu je kralj trajno, iz dana u dan, davao uzdržavanje.

Sveta Biblija
The Holy Bible in the Croatian language, translated
by Ivan Šarić Sarajevo

Public Domain

Language: Hrvatski (Croatian)

2019-12-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 17 Dec 2019

814ebc92-1eb7-5ca7-a82b-7435e80342a7